

Športnik

REVIJA JE BREZPLAČNA
Številka 43
oktober 2016
www.zsis.si

**Rezultatsko
uspešen Rio**

str 5

ParaFest

str 22

**Uspešni
nastopi - EP**

str 36

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
PARALIMPIJSKI KOMITEJ

Kazalo

3	Čestitke Braziliji	27	Parakolesarstvo	58	Priprave golbalistov na EP
4	Čestitka in zahvala	30	Odbojka za vse	60	Slepi in slabovidni kegljači
5	Uspešne POI – Rio 2016	33	Usmerjeni smo v Tokio	61	Turnir šaha slepih in slabovidnih
10	Sprejem paraolimpijcev	34	Športna pot atleta Izlakarja	63	NLB WHEEL LIGA 2016-2017
12	Sanjski Rio 2016	36	EP gluhih v tenisu Portorož 2016	64	Zmagala ekipa DP Celje
14	Triglav čestitka	38	EP gluhih v košarki Solun 2016	65	Šahovski orehi
15	Treniraj z ... vso Slovenijo	42	Slana koža, nasmeh nas boža	68	Uspešno zaključen projekt
19	V Arboretumu razstava	44	EP v Showdownu – Italija	71	Prepoznavanje gibalnih
21	Lidl	46	Državna prvenstva 2016		spodobnosti in spretnosti
22	ParaFest	54	Hokej na električnih vozičkih	73	Gornišvo slepih in slabovidnih
24	Zadovoljni, a lahko bi bilo še bolje	56	V skupini »B« vrhunska košarka	75	Križanka

Kolofon

Izdaja: Zveza za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijski komite

Za ZŠIS-POK: Damijan Lazar

Uredniški odbor: Jože Okoren, Jakob Škantelj, Dr. Tjaša Filipičič, Franci Slivšek, Primož Jeralič

Lektoriranje: Rok Janežič

Oblikovanje in prelom: Franci Slivšek
Tisk: Para d.o.o., Ljubljana

Naslov: ZŠIS-POK, Cesta 24. Junija 23, 1231 Ljubljana - Črnuče

Tel.: +386 (01) 53 00 891
Fax: +386 (01) 53 00 894
info@zsis.si
http://www.zsis.si

Tr. r.: 0510 0800 0024 242

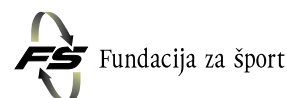
Naklada: 4000
Izid revije sta finančno omogočila Fundacija za financiranje RS invalidskih in humanitarnih organizacij – FIHO in Fundacija za šport

ISSN 1854-5254

Mnenja izražena v avtoriziranih člankih so mnenja avtorjev in niso verificirana stališča ZŠIS-POK.

Programe ZŠIS-POK sofinancirajo:

Naslovna fotografija:
(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Čestitke Braziliji

Piše: Damijan Lazar

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

▲
Damijan Lazar
predsednik Zveze za
šport invalidov Slovenije
- Paraolimpijski komite

informacije, da nas čakajo nedokončani objekti in da bodo POI organizirane zgolj zato, ker pač morajo biti. Moje doživetje POI v Rio pa je drugačno.

Predvsem imajo paraolimpijci največ težav doma, v Sloveniji, še preden se športni spektakel POI sploh prične. Več let se trudimo, da bi nacionalna televizija zagotovila prenos otvoritve POI v živo. Žal nam je ponovno ni uspelo prepričati, da bi prenašala otvoritev POI v Braziliji. Dejali so nam, da prenosa niso uvrstili v programsko shemo. Prepričati jih nismo mogli niti z denarjem, saj so bili naši sponzorji pripravljeni zakupiti celoten marketinški prostor. Tako kot je otvoritev olimpijskih iger velik spektakel, je velik spektakel tudi otvoritvena slovesnost POI, ki se je ni treba sramovati.

Naslednja velika težava, ki se ponavlja pri RTV SLO, je uradna predstavitev naših paraolimpijcev pred odhodom na POI. Letošnja predstavitev olimpijskih športnikov je potekala v Koprju. Naše športnike so v okviru omenjenega dogodka predstavili le za nekaj minut, le toliko, da je RTV SLO izpolnila kriterij minimalne vključenosti naših paraolimpijcev. Tako športniki invalidi na TV-zaslonih niso bili enakovredno predstavljeni kot športniki neinvalidi. Najbolj žalostno pa je bilo, da še za tistih nekaj minut, ki jih je RTV SLO namenila našim paraolimpijcem, ki za gibanje uporabljajo invalidski voziček, ni bilo poskrbljeno za primeren dostop na prireditveni oder. Od nacionalne televizije bi pričakovali najmanj to, da zagotavlja enakopravno dostopnost medijev vsem prebivalcem Slovenije, tega poslanstva pa za športnike invalide žal ni opravila.

Kljub vsem tegobam v Sloveniji smo v Brazilijo pripotovali zadovoljni in optimistični, v upanju, da bo prav Brazilija tista, ki bo gostila do sedaj našo najuspešnejšo ekipo športnikov invalidov. Nekaj skrbi nam je povzročila informacija, da so gostitelji že porabili delež finančnih sredstev, ki so bila v obdobju olimpijskih iger namenjena paraolimpijskim igram. Poudariti je treba, da finančnega primanjkljaja nismo občutili v smislu slabše in manj kakovostne organizacije iger. Paraolimpijce so pričakali zelo gostoljubni Brazilci, pripravljeni pomagati na vsakem koraku. Besed, kot so ne, ne moremo, ne gre, nemogoče, nismo nikoli slišali. Tudi probleme z logistiko in vse tegobe z namestitvijo športnikov so odpravili že pred našim prihodom v paraolimpijsko vas, tako da so se lahko športniki z vso energijo posvečali temu, zaradi česar so prišli. Vse je potekalo brez zapletov ter na zelo visoki organizacijski in športni ravni. Kolegi iz Anglije so mi pritrtili, da letošnje POI po organizacijski plati v ničemer ne zaostajajo za igrami, ki so jih organizirali sami. Prepričani so celo, da so Brazilci še boljši gostitelji. Brazilija se je tokrat pokazala v vsej veličini in dokazala, da je upravičeno gostiteljica POI. Po mojem mnenju je bila neupravičeno deležna številnih kritik o neprimernih namestitvenih kapacitetah in logističnih težavah. POI so potekale brez težav in z vsemi potrebnimi arhitektonskimi prilagoditvami, ki jih potrebujejo športniki invalidi. Vse bolj se mi zdi, da so bile tokrat olimpijske igre generalka za organizacijo POI.

Čestitke in hvala Braziliji za takšen sprejem.

Draga paraolimpijka, spoštovani paraolimpijci,

pred kratkim so se končale sedme paraolimpijske igre – Rio 2016 – z udeležbo slovenskih paraolimpijcev v samostojni Sloveniji.

Ob tej priložnosti še enkrat iskreno čestitamo vsem nastopajočim, predvsem dobitnikoma medalj, Veselki Pevec in Frančku Gorazdu Tiršku. So pa spoštovanja vredni tudi vsi drugi rezultati in visoke uvrstitve. Malo, skoraj nič ni manjkalo, da bi osvojili še dve, oz. vsaj še eno medaljo (v plavanju).

Dolžni smo izreči iskreno zahvalo vodstvu odprave, medicinski ekipi ter predvsem trenerkam in trenerjem za njihovo strokovno opravljeno delo tako v pripravljalnem obdobju kot tudi na samih igrah. Predvsem trenerji veliko dela opravijo brezplačno, pa kljub temu odgovorno in na profesionalni ravni. Temu v prid govorijo rezultati.

Sodeč po vzdušju ob prihodu iz Ria, marsikomu misli že uhajajo v japonski Tokio – 2020, prav je tako.

V imenu Komisije za tekmovalni šport – Jože Okoren
V imenu upravnega odbora – Damijan Lazar

Še ene rezultatsko uspešne POI za naše športnike – Rio 2016

Piše: Jože Okoren in Drago Perko

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Življenje v Braziliji se je vrnilo v ustaljene tirnice, 18. septembra je ugasnil paraolimpijski ogenj. Na stadionu Maracana so ob koncu največjega dogodka za športnike invalide Brazilci paraolimpijsko zastavo predali naslednjemu prireditelju iger, Tokiu 2020. 21. septembra pa so se domov vrnili slovenski športniki, ki so uspešno nastopali na 15. paraolimpijskih igrah.

Noro, noro

Razlogov za veselje imajo v našem taboru precej. Odprava se ne vrača praznih rok, ampak s kar dvema odličjema. Eno je celo zlato. Strelka Veselka Pevec je z zračno puško stoje v disciplini R4 v kategoriji SH2 osvojila prvo mesto (ob tem je postavila dva paraolimpijska rekorda), slovenski uspeh v tej disciplini je dopolnil Franček Gorazd Tiršek s srebrno medaljo, za nameček pa je bil

še finalist (na koncu 7.) v disciplini R5 z zračno puško leže. »Konkurenca je zelo izenačena. Nismo skrivali forme, vedeli smo, da sta Veselka in Nani konkurenčna, a to ni nikoli zanesljivo. Zato sta dve finali uspeh, dve medalji pa ... veselje. Z zlatom in srebrom smo naredili veliko zgodbo. Hvala vsem, ki verjamete v nas in nas podpirate,« je po nastopih v Rio povedala glavna trenerka strelske reprezentance Polona Sladič. Barve strelcev sta branila še Damjan Pavlin ter legendarni 62-letni

▲ Slovenski paraolimpijci imajo močno voljo in veliko pozitivne energije

Franc Pinter Ančo, ki je sodeloval že na sedmih paraolimpijskih igrah. Bere medalj (srebrne v letih 1996, 2000 in 2004 ter bronaste leta 2008) v svoji paradni panogi z zračno puško stoje ni oplemenitil. Ponagajali so mu krči, ki so bili tokrat krivi, da so mu zmanjkali dobri trije krogi do finala.

Dare brez kolajne, a je navdušil

Na mesta tik pod stopničkami je bil tokrat aboniran Darko Đurić, ki je bil četrti na 200 metrov in 50 metrov prosto, peti na 100 metrov prosto in osmi na 50 metrov delfin. »Ni šlo tako, kot sem želel. Na 100 in 50 metrov sem imel idealno priložnost osvojiti medaljo. Plaval sem nekoliko v krču. Ne vem, ta medalja se mi je izmaknila, ali si je nisem zaslužil ali kaj. Pozabiti te igre in iti naprej. Moram sploh videti, ali imam voljo za naprej ali ne. S trenerjem se bova po nekaj dneh, čez kakšen teden, usedla ter naredila analizo in načrt,« je razmišljal 26-letni Radovljčan. Ali bo nadaljeval do Tokia, ne ve niti njegov trener Alen Kramar, ki pa bo zdaj varovancu namenil nekaj oddiha. Novembra začneta priprave na svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Mehiki.

Jeraličeva smola

Na svojih drugih igrah, leta 2008 v Pekingu je plaval, je letos nastopil Dejan Fabčič, ki je na koncu v kajaku na mirnih vodah (sploh prvič na programu iger) zasedel realno 6. mesto. »Moram biti zadovoljen. Dal sem vse od sebe, konkurenti so

Finalni dvoboj najboljših strelcev v Riu (Franček Gorazd Tiršek in Veselka Pevec)

Franc Pinter je nastopil že na svojih 7 paraolimpijskih igrah

Damijan Pavlin s svojimi rezultati dokazuje, da se razvija v izvrstnega strelca

Veselka Pevec v zadnjem strelu, ko je zadela 10.8 kroga prevzela vodstvo in si tako pristreljala zlato paraolimpijsko medaljo

Sandi Novak s sotekačema Romanom Kejžarjem in Urbanom Jerebom premagal težkih 42km v izredno vročem in tropskem podnebnju

Primož Jeralič je prvi slovenski ročni kolesar, ki je nastopil na paraolimpijskih igrah in tako uspešno debitiral v dveh svojih nastopih

Darko Đurić je svoje nastope, kljub odlični pripravljenosti zaključil tik pod vrhom.

Dejan Fabčič debitiral svoj nastop v parakajaku in se uspel uvrstiti v finalni nastop, kjer se je uvrstil na 6. mesto

bili dobri, močni, boljši kot jaz. Potihoma sem upal na kaj več, a morda tudi sreča ni bila na moji strani,« je ocenil Fabčič, ki mora poiskati novega trenerja oziroma trenerko. Njegova trenerka Nina Mozetič se po igrah v Riu poslavlja. Zagotovo pa bosta še naprej skupaj vztrajala parakolesar Primož Jeralič in njegov trener Aleksej Dolinšek. Primož je na igrah v svojem razredu dvakrat pristal na 10. mestu (kronometer in cestna dirka). Na cestni dirki je imel precej smole, saj mu je počila pnevmatika, s svojo močjo (dober znak, da je bil kakovostno pripravljen) pa je poškodoval tudi kolo. »Vesel sem, da mi je uspelo priboriti si nastop na paraolimpijskih igrah, jutri pa bomo začeli novo pot, ki ji sledijo veliki cilji,« Jeralič ne skriva ambicij, da v Tokiu seže po medalji.

Z 8. mestom pa se je v Slovenijo vrnil maratonec Sandi Novak. »Vročina je bila enaka za vse, a jaz sem močan v srcu in sem zgaral. Za vse je bilo enako, razmere moraš vzeti takšne, kot so. Jaz sem super zadovoljen. Največ pomoči sem potreboval v ovinkih, na ravnini sem se lahko osredotočil na tek. V ovinkih so bile grbine in vse to me je upočasnilo. A ko sem obrnil na 38. kilometru, sem si rekel: zdaj sem pa zmagal,« je še dodal slovenski maratonec in poudaril: »To je najpomembnejša tekma v karieri. Najprej sem čakal na normo, tole je pa vrhunec.«

Pohvale gostiteljem

»Pred igrami se je Braziliji delala velika krivica. Izjemno so se potrudili na vsakem koraku, za vse so poskrbeli. Tudi dvorane so bile polne, navijanje pa izjemno. Brazilci imajo radi šport,« je po koncu dejal mag. Branko Mihorko, vodja slovenske odprave. »Do Brazilije se je čutilo, da imamo doma močno podporo. Nikoli do zdaj pa ni bilo toliko podpore države,« ni skrival navdušenja Mihorko. Slovensko odpravo v Rio je prvi del tekmovanja spremljal dr. Tomaž Boh, sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Za naše športnike je navijal tudi slovenski veleposlanik v Braziliji Alain Brian Bergant. V Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskem komiteju se zavedajo, da bodo morali še več sredstev nameniti mladim. Tudi zato je letos zveza skupaj s podjetjem Lidl Slovenija v Rio na igre poslala nadarjenega plavalca Patrika Jagodica. Zveza je našla tudi sredstva za monoski za Jerneja Slivnika, ki bo slovenski adut na zimskih paraolimpijskih igrah leta 2018. Želja pa je, da se na prihodnje poletne igre vnovič uvrstijo predstavniki katerega od ekipnih športov. Medalji iz Ria sta obveza za naprej.

Celotno odpravo je prevevala odlična energija

Naši športni ekipe so do rezultatov pomagali trenerji Polona Sladič, Aleš Kosmač, Alen Kramar, Nina Mozetič, Jernej Župančič Regent, Aleksej Dolinšek, Primož Černilec, Roman Kejžar, Urban Jereb ter podporni ekipa – vodja odprave mag. Branko Mihorko in njegova pomočnica Špela Rozman Dolenc.

Izjemno podporo – ne samo pri odpravi v Rio, temveč tudi v času priprav – nam je nudil Univerzitetni rehabilitacijski inštitut – Soča. Pomembno poslanstvo sta v Rio opravila vodja medicinske ekipe prof. Helena Burger in fizioterapevt Matej Kovač (oba z bogatimi izkušnjami).

Slovenske uvrstitve na 15. paraolimpijskih igrah:

- 1. mesto: Veselka Pevec**
(zračna puška stoje v disciplini R4)
- 2. mesto: Franček Gorazd Tiršek**
(zračna puška stoje v disciplini R4)

Kljub majhnosti delegacije so naši navijači poskrbeli za glasno podporo s tribun na vseh nastopih naših športnikov

Franček Gorazd Tiršek in Veselka Pevec, najboljša strelca z zračno puško stoje v disciplini R4

Primož Jerlaič je na cestni dirki kljub predrti zračnici in zlomljeni vilici uspel odpeljati svoj debi

Primož Černilec, Sandi Novak in Roman Kejžar se veselijo novega uspeha

Zmagovalni dvignjene roke Dejana Fabčiča, ko se je uspel uvrstiti v finalno vožno

Darko Đurić se je odločno pagnal s startnega kamna v vodo

Strelci so navduševali s svojimi strelskimi nastopi

- 4. mesto: Darko Đurić** (50 m prosto)
- 4. mesto: Darko Đurić** (200 m prosto)
- 5. mesto: Darko Đurić** (100 m prosto)
- 6. mesto: Dejan Fabčič** (parakajak 200 m)
- 7. mesto: Franček Gorazd Tiršek**
(zračna puška leže v disciplini R4)
- 8. mesto: Darko Đurić** (50 m delfin)
- 8. mesto: Sandi Novak** (maraton)
- 13. mesto: Veselka Pevec**
(zračna puška leže v disciplini R4)
- 10. mesto: Primož Jerlaič** (cestna dirka)
- 10. mesto: Primož Jerlaič** (kronometer)
- 11. mesto: Franc Pinter**
(zračna puška stoje v disciplini R1)
- 18. mesto: Franc Pinter**
(trojni položaj z malokalibrsko puško R7 v kategoriji SH1)
- 21. mesto: Damjan Pavlin**
(zračna puška leže v disciplini R4)
- 22. mesto: Damjan Pavlin**
(zračna puška stoje v disciplini R4)
- 29. mesto: Franc Pinter**
(zračna puška leže v disciplini R3 v kategoriji SH1)
- 38. mesto: Franc Pinter**
(malokalibrska puška leže v kategoriji SH1)

Slovensci se lahko pohvalimo, da smo imeli v Rio tudi osem sodnikov za posamezne športne panoge v posamezni in ekipni konkurenci: *Patricija Fras in Nejc Jakič* (golbal – igra z zvenečo žogo), *Anja Vreg* (tenis na vozičku), *Peter Končnik in Janko Plešnik* (odbojka sede), *Vladimir Meglič* (veslanje), *Peter Judež* (parakolesarstvo), *Žarko Tomšič*, prekaljeni dolgoletni košarkarski delavec, sodnik, organizator, inštruktor in tokrat v Rio v odgovorni vlogi komisarja – kontrolorja sodnikov v košarki na vozičkih.

Prav gotovo je to poleg športnih uspehov veliko priznanje za Slovenijo.

Slavnostni sprejem paraolimpijcev

Piše: Drago Perko

(foto: MP produkcija)

Lidl Slovenija, dr. **Boro Štrumbelj**, generalni direktor Direktorata za šport, ter Predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije, **Bogdan Gabrovec**, za glasbeno kuliso dogodka pa sta poskrbela vsem dobro poznana **Nina Pušlar** in **Zlatko**. Paraolimpijce so prišli pozdraviti številni pomembni gostje.

»Vesel in počaščen sem. V Rio sem navijal za naše, upal sem. Dvakrat smo prišli do medalje. Prvo in drugo mesto je v Rio zelo odmevalo, o nas so pisali in govorili. Prezadovoljni smo. Na tem mestu iskrene čestitke trenerki **Poloni Sladič**,« je dejal **Damijan Lazar**, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije Paraolimpijski komitee. »Prinašam pozdrave ministrice dr. **Maje Makovec Brenčič**, ki je pozorno spremljala vaše nastope in navijala za vas,« je nadaljeval dr. **Boro Štrumbelj**, ki je bil v preteklosti tudi trener naših tokratnih paraolimpijcev **Darka Đuriča** in **Dejana Fabčiča**.

»Rezultat športnikov invalidov je dober pokazatelj, da je moč tudi s hendikepom doseči izjemne rezultate. Mojo osebno mnenje pa je, da precej bolj cenim kot pa rezultate neinvalidov. Vem, da mora invalid za vrhunski dosežek dati od sebe 150%, ne le 100%!« je zbrane pozdravil in pohvalil dr. **Bogdan Gabrovec**, predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije.

Naše paraolimpijce je pozdravila množica podpornikov skupaj z godbeniki iz občine Videm Dobropolje

Lidl Slovenija in Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komitee (ZŠIS-POK) sta, pred Lidl poslovalnico na Rudniku v Ljubljani, pripravila slavnostni sprejem za slovenske paraolimpijce, ki so se vrnili iz Ria de Janeira.

Udeleženci dogodka so imeli možnost pozdraviti paraolimpijske junake ob prihodu v domovino ter, ob glasbi in pogostitvi, proslaviti prejem paraolimpijskih medalj. Večer je gostil več kot 200 gostov ter predstavnike ključnih medijev.

Eminentni gostje

Večerni dogodek na ljubljanskem Rudniku je potekal v slavnostnem vzdušju in veselju ob prihodu paraolimpijcev v domovino, ki jih je v glasbenem slogu pozdravila godba Videm Dobropolje. V uvodnem delu dogodka so goste nagovorili **Jože Okoren**, podpredsednik ZŠIS-POK in

predsednika komisije za tekmovalni šport invalidov, **Damijan Lazar**, predsednik ZŠIS-POK in **Martin Kokol**, direktor skupnih služb podjetja

Pogum in navdih

Kot je ob pričetku dogodka povedal **Martin Kokol**, je Lidl Slovenija neizmerno ponosen na slehernega člana odprave, hkrati pa menimo, da je prihodnost za vse lahko samo še lepša in bolj navdihujoča. »Tako sodelovanje, kot tudi današnji sprejem, je dokaz, da Slovenija potrebuje pogum in navdih ter junake, ki bodo ta navdih posebjali. Ne dvomim, da so to naši paraolimpijski športniki,« je poudaril **Kokol**.

Lidl Slovenija deluje v letu 2016 v znamenju navdiha, zato se v tem letu še posebej ciljno povezuje in sodeluje z organizacijami in posamezniki, ki jih navdihujejo. Prepoznali so navdihujoč

trud športnic in športnikov invalidov, njihovih ekip in resno delo ZŠIS-POK in so ponosni, da so kot sponzor ZŠIS-POK lahko del izredne športne zgodbe.

Na dogodku sta bila posebne pozornosti deležna prejemnika paraolimpijskih medalj, **Franček Gorazd Tiršek** in **Veselka Pevec**, oba v streljanju z zračno puško stoje v disciplini R4 v kategoriji SH2. Slednja je prejem zlate medalje komentirala z naslednjimi besedami:

Pozabili na utrujenost

»Pot je bila dolga in naporna. Več kot 24 ur smo bili na poti. A z medaljo okoli vratu je bilo vse lažje. Dejansko z medaljo ni nič težko. Hvala pa na tem mestu vsem, ki ste se zbrali na Rudniku,« je dejala **Pevčeva**,

ki je pristavila, da o igrah v Tokiu leta 2020 niti ne razmišlja. »Zdaj sem tu med vami, želim le uživati!«

»Ko sem prišel z ekipo na sprejem, sem bil utrujen. Zdaj pa ko vidim to navdušenje in veselje, me je ta utrujenost kar minila. Vesel sem, ker so nam pripravili tak sprejem,« je bil zbrane množice vesel **Nani Tiršek**.

Vsi člani slovenske odprave so slavili s prejemnikom medalj, udeleženci dogodka pa so z navdušenjem sprejeli slehernega predstavnika naših paraolimpijcev.

»Zdravi« in »bolni« športniki – olimpijski in paraolimpijski zmagovalci

Športniki invalidi se ves čas, še posebej pa v času paraolimpijskih iger, srečujejo z različnimi nazivi. Še posebej je to opazno na sprejemih, toliko bolj, če je nastop kronan z medaljo, ko ne manjka pohval, lepih besed in posameznikov, ki so v tistem zmagovalnem trenutku »zaslužni« za vse dobro.

Ob nagovorih smo pogosto pričali, kako je »naš« šport, šport invalidov, skoraj več vreden kot šport »zdravih« športnikov – in to iz ust ljudi na pomembnih položajih, ki največkrat sami krojijo usodo športa, tudi športa invalidov. Po takem izrazju sodeč, so športniki neinvalidi »zdravi«, športniki invalidi pa »bolniki«. A naši paraolimpijci so popolnoma zdravi. Tako v času priprav kot tudi mnogo prej so opravili vse potrebne zdravstvene preglede in obremenilna testiranja, da se lahko izpostavijo naporom, ki jih prinaša vrhunski šport.

Že kar stara »mantra« pa je, da še vedno poslušamo, kako je naš šport invalidski ali celo invaliden. To lahko zasledimo ob številnih nagovorih

in v medijskih zapisih, in to celo s strani posameznih strokovnjakov iz Gortanove ulice 22. Pogosto slišimo tudi termine, kot so: manj zmogni, ljudje s posebnimi potrebami, drugačni, hendikepirani, vozičkarji, ovirani ...

Nekaj »zaslug« za te nepravilnosti imamo tudi sami športniki invalidi. Morda preveč energije izgubljam z zagotavljanjem kar najboljših pogojev in premalo pozornosti posvečamo širjenju zavesti o športu invalidov, predvsem pa dejstvu, kako zdrav je šport tudi za invalide. A kljub temu si želim, da ob tem zmagovalju ter nedvomno času veselja in praznovanja ne pozabimo, da so športniki invalidi predvsem športniki, ki imajo zaradi svoje invalidnosti včasih prilagojeno opremo in zahtevnejše pogoje za trening, da že v osnovni trening vložijo več napora in da še vedno nimajo ustreznih pogojev za delo. Tudi zaradi tega naj nas lesk medalj ne zaslepi tako, da ne bomo videli, kaj moramo vsi skupaj še narediti, da bo odnos družbe do športa invalidov zdrav.

Jože Okoren

Sanjski Rio 2016

Piše: Polona Sladič

Po zaključku olimpijskih iger v Riu so se začele pojavljati govornice o tem, kako je organizatorjem zmanjkalo denarja, kako je izvedba paraolimpijskih iger ogrožena in kako bo organizator na vse možne načine varčeval.

Z izkušnjami s petih paraolimpijskih iger in z izkušnjo na olimpijskih igrah v Riu (tam sem bila kot trenerka strelke Žive Dvoršak) me je zaradi teh informacij nekoliko skrbelo. Za športnika je najpomembnejše, da ima na tako veliki tekmi zagotovljeno ustrezno bivanje in dobro prehrano, da prevozi na tekmovališče delujejo brezhibno in da tekmovalci potekajo brez napak. Na paraolimpijskih igrah sta največja dejavnika prilagojeni prostori za bivanje in urejen prevoz. Za uporabnika invalidskega vozička lahko neurejene razmere na teh področjih povzročijo pravi mali kaos. Na olimpijskih igrah sem imela izkušnjo zgolj z neprilagojenimi bivalnimi prostori in za invalidske vozičke zelo omejenim avtobusnim prevozom. Vsa ostala »grozeča« poročila o vseh nevarnostih v Riu se niso izkazala za zelo realna. Vodstvo paraolimpijske odprave na čelu z mag. Brankom Mihorkom se je zelo potrudilo in slovenski odpravi zagotovilo optimalne pogoje za bivanje. Strelci smo bili nastanjeni v 5. nadstropju, kjer so bili na voljo prilagojeni apartmaji. Seveda so bile spet težave v kopalnici, kajti do zdaj še nobenemu organizatorju

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

(para)olimpijskih iger ni uspelo zgraditi kopalnice, prilagojene za uporabnike invalidskih vozičkov, kjer ne bi ob vsakem tuširanju v kopalnici nastala prava poplava. Tako je bilo tudi sedaj, vendar smo to reševali z brisačami in metlo za odstranjevanje vode.

Tudi skrb za avtobusni prevoz se je pokazala kot odvečna. Organizator je zagotovil zadostno število popolnoma prilagojenih avtobusov, na katere se je lahko naenkrat vkrcalo po 12 ali 13 vozičkov. Ker je bila tudi hrana v jedilnici okusna ter sodniki in ostalo tehnično osebje na strelišču ustrezno usposobljeno, so se obetale kvalitetne igre. K temu so ogromno pripomogli neverjetno prijazni in ustrezljivi prostovoljci, ki so bili pripravljene pomagati na vsakem koraku. V prvih dneh so nam bivanje nekoliko zagrenile le informacije o krajah, saj so si čistilke in čistilci zelo radi vzeli kakšen spominek. A tudi to smo rešili z listkom »ne moti« na vratih in z nadzorovanim spuščanjem ljudi v apartmaja, ki smo ju imeli.

Naslov »sanjski Rio« seveda ni zgolj zaradi dobrih pogojev in vzdušja. Naslov »sanjski« si je ta prispevek zaslužil predvsem zaradi neverjetnega uspeha, ki smo ga strelci dosegli. V enem tekmovalnem dnevu v isti

disciplini osvojiti zlato in srebrno medaljo je res sanjsko, zato Rio 2016 za nas ne more biti drugačen kot sanjski. Strelci se od leta 1996 (POI v Atlanti) s paraolimpijskih iger nismo vrnili brez medalje. Za štiri je poskrbel Franc Pinter – Ančo (Atlanta, Sydney, Atene in Peking), za londonsko 2012 pa F. Gorazd Tiršek. Zaradi te tradicije je že skoraj samoumevno, da bomo prinesli medaljo. A tisti, ki poznamo strelstvo (še posebej po spremenjenih finalnih pravilih v letu 2013) in strašansko konkurenco v njem, vemo, da ni nič samoumevnega. Tista sobota, 10. septembra 2016, bo za vedno zapisana v spomin vseh prisotnih, seveda še najbolj obeh dobitnikov medalj. Veselka Pevec je postala paraolimpijska prvakinja, Nani Tiršek pa je še drugič zapored

osvojil paraolimpijsko srebro. Na podelitvi je zaigrala Zdravljica, ob njej pa sta zaplapolali dve slovenski zastavi. Gre za uspeh, ki je premaknil meje slovenskega paraolimpizma, prepričana pa sem, da tudi slovenskega športa nasploh.

Ta epski finale v disciplini R4 – zračna puška stoje, ko sta se naša strelca najprej kot prvouvrščena (Veselka) in drugouvrščeni (Nani) uvrstila v finale, se bo še dolgo vrtil pred očmi vseh, ki smo ga doživeli. Med osmimi finalisti sta pokazala vrhunsko pripravljenost in pustila, da so tekmeci od osmega strela dalje (kot velevajo nova pravila) drug za drugim izpadali. Ko so po 14. finalnem strelu na strelski liniji ostali le še štirje strelci in je bilo jasno, da ima Slovenija vsaj eno medaljo, smo bili presrečni. Ko je po naslednjih dveh finalnih strelkih izpadel še Francoz, je bilo jasno, da imamo dve medalji. In na koncu, za zadnja dva strela, ko sta na strelski liniji samo še tvoja tekmovalca, ki se med seboj merita za zlato medaljo ... ja, na koncu se ti zdi, da sanjaš. Nani je vodil celotno finale. Tudi on bi si zaslužil zlato. Dela in trenira ravno tako pridno in zavzeto. A šport je šport. NA koncu odločajo malenkosti. Veselka je pokazala več zbranosti in si v poštenem boju z zadnjim strelom priborila zlato. Sanjsko ...

Polona Sladič s svojo strokovnostjo dosega visoke rezultate pri svojih varovancih

Neizmerno veselje ob koncu epskega finala v katerem sta zlato osvojila Veselka in srebro Gorazd Franček

Ob tem neverjetnem uspehu pa ne smemo in ne moremo pozabiti na ostala dva strelca: Franc Pinter – Ančo, naš najboljši strelca vseh časov, je tokrat ostal brez finala. Malo so mu ponagajali krči, malo zbranonost. Damjan Pavlin – prav tako vrhunski strelca – sodi v sam svetovni vrh. To je pokazal že večkrat. Tudi ona dva sta kot del naše male ekipe pripomogla k medalji. In v prihodnosti se bomo še naprej trudili ostati v tem ozkem svetovnem vrhu.

Čestitke tudi ostalim štirim paraolimpijcem: Darku, Dejanu, Primožu in Sandiju. Njihovi nastopi so mogoče ostali v senci medalj, ampak njihov uspeh ni nič manjši in njihova prihodnost še zelo svetla. Strelci pa lahko za konec rečemo: Hvala, Rio 2016!

Iskrene čestitke Veselki Pevec in Frančku Gorazdu Tiršku za osvojeni olimpijski medalji v Riu.

Čestitke tudi ostalim predanim paraolimpijcem.

Vsem želimo še veliko uspehov na nadaljnji športni poti.

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.eu

Z akcijo Treniraj z ... smo obredli vso Slovenijo

Piše: Drago Perko

(foto: Sportida)

Med športniki invalidi se je tako predstavil tudi Darko Đurić

Paraolimpijske igre so za športnice, športnike, njihove družine in trenerje vedno velik zalogaj. Da bi bili športniki invalidi pri svojem delu prepoznani v ožji in širši javnosti, je Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite letos izvedla posebno promocijsko akcijo. Z njo smo obiskali vse lokalne skupnosti, od koder so prihajali naši kandidati za nastop na paraolimpijskih igrah v Rio de Janeiru. Odziv je bil izjemno dober, lokalne skupnosti (vštevši lokalne in regionalne medije) so se angažirale in pokazale pripravljenost, da tudi same pripomorejo k večji prepoznavnosti športa invalidov. »Želeli smo dokazati, da šport invalidov ni samo socialna kategorija, ampak vrhunski šport, ki zahteva številna odrekanja. Rad bi se zahvalil generalnemu sponzorju ZŠIS-POK, Zavarovalnici Triglav, in podjetju

Lidl Slovenija, ki podpirata naše projekte. Akcija Treniraj z ... je dosegla svoj namen,« je bil jasen predsednik ZŠIS-POK Damijan Lazar.

Darko – posebitev dobre volje in pozitivne energije

Uvodoma smo bili v Radovljici, kjer smo spremljali trening plavalca Darka Đurića s trenerjem Alenom Kramarjem, dvojec pa se je pripravljaj na odhod na Portugalsko, kjer je Đurić kasneje uspešno nastopil na EP. »Kot družbeno odgovorno podjetje vlagamo v različne

dejavnosti, ponosni smo, ker smo generalni sponzor Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja. Prisotni smo pri pripravi športnikov na najpomembnejši letošnji dogodek – paraolimpijske igre v Riu. Darko Đurić pa je posebitev dobre volje in pozitivne energije,« je že takrat dejal Aleš Klement, direktor območne Zavarovalnice Triglav

Na Dolenjskem so po mnogih letih znova imeli predstavnika na paraolimpijskih igrah (na sliki bivši in sedanji paraolimpijec Primož Jeralič in Jože Okoren)

Odziv medijev je bil izjemen

Primož Jeralič je del svoje predstavitve opravil po lokalnih cestah v okolici Novega mesta

v Ljubljani. »Z veseljem ugotavljam, da sem Darko Đurića leta 2007 tako motiviral, da se lahko udeleži vseh tekmovanj za invalide po svetu. Izkazalo se je, da sem imel prav. Pred njim je bila takrat še vsa kariera. Res pa je, da smo mu v Radovljici zagotovili najboljše pogoje, ki jih zagotavljamo še danes, pa ne le za športnike invalide, ampak za vse športnike,« je dodal radovljiški župan Ciril Globočnik.

Primož rešil dolenjsko čast

Društvo paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja je soorganiziralo zgladno druženje, ki so se ga udeležili številni novinarji in predstavniki medijskih hiš, ko smo konec maja z akcijo v Novem mestu predstavljali kolesarja Primoža Jeraliča, ki je bil edini dolenjski (para)olimpijec letos. »Ne vem, kako bo videti paraolimpijska tekma. A bo zelo podobna kot SP oziroma zadnji svetovni pokal. Tam se je že pokazalo, kdo so glavni favoriti in kdo bo vlekel. Pestro bo, tekma pa zelo zanimiva. Konkurenca bo v 90–95 odstotkih ista kot v svetovnih pokalih. To so profesionalci, fantje od tega živijo. Zanimali bo branil naslov, ima pa tri ali štiri tekmece, ki ga bodo napadali. Če poznaš Zanardi in njegov način vožnje – prej je bil dirkač formule 1 –, veš, da je brezkompromisen. Z njim ni šale,« je takrat o konkurenci na igrah v Riu razmišljal Jeralič, srečno in uspešno pa mu je kot članu društva zaželel Jože Okoren, predsednik Društva paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja.

Preroške besede Veselke Pevec

»Strelstvo je mentalno zelo zahteven šport. To pomeni, da je treba izločiti moteče dejavnike, kar zvonjenje telefona vsekakor je. Pri nas to kazujemo s pijačo, če pa se to zgodi med treningom in še med snemanjem, je pijača dvojna,« je ob obisku novinarjev (nekomu je zazvonil telefon) na treningu strelske reprezentance povedala trenerka Polona Sladič, ki ji pri delu pomaga Aleš Kosmač.

»Vedno stremiš, da si čim boljši, da dosegaš vrhunske rezultate. Na tekmi pa moraš pokazati, kaj znaš. Vsake olimpijske igre so nekaj posebnega. O vzdušju in o tem, kako je to videti, pa bom lahko povedala kaj več, ko se vrnem,« pa je svoja pričakovanja pred Riom strnila Veselka Pevec, kasnejša paraolimpijska prvakinja. Veselka je imela takrat še obilo težav z vidom, ki so jih odpravili v Riu, ko so odkrili napako na diopterju.

Sandijeva super podpora

»Pri meni je vse odvisno od sotekača. Lahko sem še tako dober, najboljši na svetu, a če ima sotekač težave, bom tudi jaz ostal brez uvrstitve. Ampak če zamočim sam, sem kriv sam, če pa bo zaradi težav odstopil on, bom tudi jaz ostal brez rezultata. Zato je tako pomemben,« je maratonec Sandi Novak izpostavil pomen sotekača. V Riu sta z njim tekla Roman Kežar in Urban Jereb, nad ekipo pa je ves čas priprav bdel Sandijev dober prijatelj Primož Černilec. Poleg tega ima Sandi izjemno podporo v lokalni skupnosti. O tem smo se prepričali tudi ob naši akciji Treniraj z, ko smo opravili trening s Sandijem na kranjskem stadionu.

Nismo bili sami. Ob tej priložnosti so bili zraven številni, ki Sandiju in ekipi še danes stojijo ob strani. Pozdravili so ga direktorica Zavoda Korak Mateja Korošec, Emil Muri, predsednik Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj, hokejski reprezentanti Žiga Jeglič, Žiga Pavlin in Anže Kuralt ter Marjan Kalamar, ki je bil prvi, s katerim je Sandi začel teči po zelo tragični nesreči.

Podpora lokalne skupnosti

Širši javnosti smo predstavili tudi Jano Führer in Henrika Planka, ki na igre sicer nista potovala. Zavoljo le ene kvote v atletiki je tja po dolgotrajni razpravi in odločitvi Komisije za tekmovalni šport pri ZŠIS-POK odšel Novak. »Henrik in Jana sta

Strelska družina je z veseljem prikazala kako potekajo njihovi treningi

Le s trdim delom lahko dosegaš visoke cilje

V Kranju se je predstavil slepi maratonec Sandi Novak

Skupaj z Romanom Kežarjem je Sandi odtekel nekaj krogov

V Šentjurju se je predstavil Henrik Plank in Jana Führer

Henrik pri metu diska

V Novi Gorici se je predstavil Dejan Fabčič

Dejan Fabčič v Pekingu nastopi v plavanju v Riu pa je slovenske barve zastopal v parakajaku

zgled pravega športnega duha. Henrik je že več let aktiven atlet, ki dosega vrhunske rezultate. Jana želi po njegovi poti. Letos je imela smolo z boleznijo, a nanjo gre v prihodnje resno računati, da bo zasijala v najlepši luči!« pa je k temu dodal še Damijan Lazar, predsednik ZŠIS-POK. Podpora Jani in Henriku je v imenu Zavarovalnice Triglav, generalnega pokrovitelja ZŠIS-POK, izrekel Robert Kvar, vodja poslovne enote v Šentjurju.

Močna podpora Dejanu

»Že od leta 2007 sledimo njegovim uspehom. Za vse naše športnike v lokalnem okolju in na državni ravni pomeni veliko spodbudo. Res pa je, da bomo morali skupaj z Dejanom narediti nekaj na področju sistemskega prehoda, premajhna povezava je pri prehodu z lokalnega športa na državno ter naprej na evropsko in svetovno raven. A kljub tem oviram imamo na Goriškem veliko tekmovalcev in vrhunskih športnikov. Imamo pa veliko prostora na področju plavanja. To je panoga, ki invalidom omogoča vsestranski razvoj,« je dejal Valter Adamič, predsednik Medobčinskega društva invalidov Goriške, ko smo julija v okviru akcije v Novi Gorici predstavljali Dejana Fabčiča. Dejanu so srečno v Riu zaželeli tudi državni svetnik Tomaž Horvat, direktor OE Nova Gorica Zavarovalnice Triglav Ivica Vulič ter Jože Okoren, podpredsednik ZŠIS-POK.

V Arboretumu Volčji Potok na ogled prva fotografska razstava o športnikih invalidih

Piše: Tina Cipot, Lidl Slovenija

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Razstava, ki jo je pripravil Lidl Slovenija je stala na ogled v Arboretumu do konca paraolimpijskih iger v Riu

Kako ujameš navdih? Tako, da se prepustiš nepremagljivi energiji, ki jo izžarevajo neverjetni posamezniki, ekipe in njihove zgodbe. Da pokažemo, kako močan navdih so slovenski športniki invalidi, smo se s perspektivnim fotografom Nejcem Balantičem v Arboretumu Volčji Potok lotili prav posebnega fotografskega projekta.

Dr. Maja Makovec Brečič je pozdravila slovenske športnike invalide in jim zaželela še veliko športnih uspehov

Kot ponosni sponzorji Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja želimo v Lidlu Slovenija dodati svoj košček k prepoznavnosti pomena športa invalidov za celotno slovensko družbo. Eden od številnih projektov, ki smo jih zasnovali in jih bomo aktivno izvajali tudi po paraolimpijskih igrah, je prav posebna razstava fotografij, ki smo jo poimenovali **Energija navdiha. Odprli smo jo sredi julija v Arboretumu Volčji Potok in bo tam na ogled vse do 26. septembra.**

Rdeča nit razstave so slovenski športniki invalidi. Izbranih deset – Darka Đuriča, Mateja Ledineka,

Gregor Kosi, generalni direktor Lidl Slovenije, dr. Maja Makovec Brečič, Ministrica za izobraževanje, znanost in šport ter Damijan Lazar v sproščeni pogovoru o športu invalidov v SLO

Patrik Jagodic je prejel bon za dve osebi za ogled paraolimpijskih iger v Riu

Povabljeni so dogodek zapustili s pozitivnimi izkušnjami

Dogodek je bil zelo dobro obiskan

Leno Gabršček, Dejana Fabčiča, Veselko Pevec, Franca Pinterja, Primoža Jeraliča, Milana Slapničarja, Henrika Planka in Sandija Novaka – fotografije predstavljajo v dveh zgodbah – kot vrhunske športnike, ki vlagajo ogromno truda v treninge ter dosegajo odlične rezultate na domačih in mednarodnih tekmovanjih, ter kot posameznike v njihovem zasebnem življenju, kjer se posvečajo ljudem in stvarim, ki jim ogromno pomenijo. Fotografije jih prikazujejo v trenutkih predanosti in motivacije, moči in zavedanja, da je vsak dan

“Neizmerna energija, ki jih vodi k športnim in osebnim presežkom, je lahko vzor številnim, še posebej mladim generacijam.”

pomemben, tako v športu kot v življenju. Razstavo smo odprli na posebnem dogodku, ki je privabil številne medije, spregovorila pa je tudi **ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maja Makovec Brečič**. Dogodek je poskrbel tudi za presenečenje – ZŠIS-POK in Lidl Slovenija sta mlademu športniku invalidu, perspektivnemu plavalcu Patriku Jagodicu, omogočila ogled Paraolimpijskih iger v Riu.

Če še ujamete razstavo, vabljeni. Če ne, pa si lahko priložnostno knjižico s fotografijami z razstave ogledate na naši spletni strani *Ustvarimo boljši svet* – www.boljsi-svet.si.

NAVDIHUJE NAS KAKOVOST.

Samo tisto, kar traja, je vredno vašega zaupanja. Zato kot edini slovenski trgovec svoje izdelke nudimo z doživljenjskim jamstvom kakovosti.
www.lidl.si

ParaFest

Piše: STA (Slovenska tiskovna agencija)

(foto: Blaž Uršič)

V ljubljanskem parku Tivoli je bilo na avgustovski petek popoldne še bolj živahno kot običajno. Slovenski športniki invalidi so na prireditvi ParaFest pokazali pripravljenost pred paraolimpijskimi igrami v Riu in se predstavili ljubiteljem športa. Dogodek se je končal v bližnjem bazenu s promocijsko tekmo med paraolimpijcem Darkom Đurićem in Emilom Tahirovičem, dolgoletnim reprezentantom v plavanju.

Tudi vreme nam je šlo na roko

ParaFest, kot so predstavitev športa invalidov poimenovali pri ZŠIS-POK, je potekal med 16. in 19. uro, premiera predstavitve športa invalidov v takšni obliki pa je bila nadvse uspešna. Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite je ParaFest sicer sprva načrtovala že prej, ko bi tudi zaznamovali sto dni do začetka iger, a je izvedbo preprečilo slabo vreme. Tokrat je bilo vreme zelo ugodno, tako da so se ob živahnem dogajanju ustavili številni sprehajalci v Tivoliju.

Od 23 športnih panog, kolikor jih bo v Riu, so slovenski paraolimpijci merili moči v petih – atletiki, plavanju, strelstvu, parakolesarstvu in parakajakju.

Povečati prepoznavnost športa invalidov

»Organizirali smo že predstavitve v obliki paraolimpijskih športnih dni. V tej obliki pa je to prvič. Predstavili smo paraolimpijske potnike in skušali na ta način povečati prepoznavnost športa invalidov. Z odzivi smo bili zadovoljni. Naš namen je bil, da se tudi otroci

preizkusijo, pa tudi, da lahko starši vidijo lepote športa invalidov. In tudi naši športniki lahko tako nekaj vrnejo družbi,« je dogajanje strnil predsednik zveze Damijan Lazar.

Ljubitelji športa so lahko spoznali, kakšne so specifikke športnih panog za invalide: kako je možno na kolesu uporabljati le roke in doseči hitrost 60 km/h (najprej sta se na kolesih potila parakolesarja David Kuster in Primož Jeralič, pozneje pa so se lahko preizkusili tudi obiskovalci) ali kako poteka tek za slepe tekače s spremljevalcem, pri čemer sta povezana s trakom – obiskovalcem so za boljšo ponazoritev razmer zakrili oči.

Preizkusili športne rekvizite

Obiskovalci so lahko preizkusili tudi poseben stol atleta Henrika Planka, ki je ponujal možnost suvanja krogle. Strelca Franček Gorazd Tiršek in Franc Pinter pa sta tokrat za spremembo streljala s puškami z laserskimi merilniki; seveda so se lahko o tem, kako natančni so, prepričali tudi obiskovalci.

Na ZŠIS-POK poudarjajo, da je program ParaFesta namenjen vsem, starim in mladim. Generalni partner Zavarovalnica Triglav pa je organiziral tudi otroški zabavni kotiček.

Triglav se je na dogodku predstavil s svojo maskoto Kuža pazi

Strelska stojnica je vedno odlično obiskana

Lidlova maskota, Zdravko je bučno spodbujal naše parakolesarje na delu

Generalni direktor Lidla Slovenije, Gregor Kosi, se je navdušil nad ročnim kolesarstvom

Emil Tahirovič in Darko Đurić sta se pomerila v zanimivem plavalnem dvoboju

Ob tej priložnosti je Lidl Slovenija povabil na ogled fotografske razstave paraolimpijskih športov avtorja Nejca Balantiča v Arboretum Volčji potok. Veljaki krovne zveze so kar sijali od veselja, še posebej ob predstavitvi svojega delovanja mladim invalidom, ki so te možnosti doslej poznali le površno.

»Vrhunec festivala se je zgodil ob koncu popoldneva, ko se je dogajanje preselilo v bazen Tivoli.»

Paraolimpijec Darko Đurić, ki je bil sredi priprav na Rio, ter nekdanji olimpijec Emil Tahirovič sta se pomerila v promocijski tekmi na 50 metrov prosto.

Zvezali so mu noge

Tahiroviču so, da je bil boj pošten in izenačen, zvezali nogi, uporabljal pa je le eno roko; zanimivo tekmo so morali, ker je startna piščalka prvič zatajila, ponoviti. Đurić je sicer začel izjemno resno in ga je šele po obratu ustavil kar Tahirovič, ob ponovljenem poskusu pa je bil boj precej izenačen, tako da so, ker fotofiniša ni bilo, za zmagovalca na koncu razglasili kar oba.

»Na tekmi sem tako plaval prvič, s treningov pa sem tega vajen in mi ni tuje, tako da to ni bila težava. Vedno ponavljam, da spoštujem te ljudi, ki so večji borci kot mi vsi, ki nimamo teh težav. Bilo mi je v čast plavati z njim, vesel sem, da sem enkrat videl, kakšna hitrost je to. Zadovoljen sem tudi zato, ker je bil tudi on. Med športniki in parašportniki ni nobene razlike, le ta, da so oni gibalno ovirani. Truda morajo vložiti toliko kot vsi, garajo in se marsičemu odrekajo,« je po tekmi o novem izzivu in športu invalidov dejal Tahirovič.

»Emil Tahirovič je bil zelo zanimiv tekmelec. Spomnim se svojih začetkov, ko sem te plavalce gledal po televiziji in sem bil tudi zaradi njih bolj motiviran. Organizatorji današnjega dogodka so naju povabili k sodelovanju, oba sva se z veseljem odzvala, bil je zelo zanimiv obračun. Na koncu sem videl, da je v mojem dosegu in sem poskušal pospešiti, to je vedno dobro, da imaš nekoga zraven, da se še bolj potrudiš,« pa je dejal Đurić.

Dogodek je sodil tudi v sklop projekta Aktivni, zdravi, zadovoljni.

»Zadovoljni, a lahko bi bilo še bolje«

Piše: Jakob Škantelj

(foto: Arhiv Jakob Škantelj)

Letošnje leto je za veliko večino športnikov invalidov minilo predvsem v pričakovanju paraolimpijskih iger. Nekateri so žal neuspešno lovili paraolimpijske norme, drugi so se že vrnili z bolj ali manj uspešnih iger v Riu de Janeiru, medtem ko so tretji že začeli razmišljati o približno štiri leta oddaljeni japonski prestolnici.

Med slednje spada tudi slovenska reprezentanca v bocci, ki bi lahko imela edino pravo zadnjo priložnost za to na marčevskem svetovnem prvenstvu v Pekingu, a na njem zaradi premajhnega števila točk na lestvici sploh ni mogla nastopiti. Zato so bili glavni cilji sezone usmerjeni v enega izmed preostalih svetovnih pokalov. Svetovnemu prvenstvu so namreč pred paraolimpijskimi igrami sledili še trije svetovni pokali (Montreal, Dubai in Póvoa de Varzim), na katerih pa se ni bilo več mogoče boriti za paraolimpijske vstopnice. In če sta Montreal in Dubai bolj kot kaj drugega služila kot tekmovanji, na katerih so najboljše

in največje reprezentance ostajale v tekmovalnem ritmu, je bilo portugalsko obmorsko mesto zadnje prizorišče, kjer so se te, bolj ali manj iste države pomerile med seboj pred vrhuncem v Riu. Z izjemo reprezentanc iz Azije, ki se praviloma zelo redko udeležujejo tekmovanj v Evropi, so v Póvoa prišli vsi najboljši, kar je v nekaterih kategorijah pomenilo izjemno konkurenco.

V paru ni šlo, Bartol 13.

Morda celo najtežja konkurenca je bila ravno v slovenski kategoriji BC4, kjer nastopata Matjaž Bartol in Jakob Škantelj. Od 22 tekmovalcev je bilo namreč kar 16 takšnih, ki so se dobra dva meseca pozneje v Carioca Areni 2 borili za paraolimpijsko medaljo. Slovenska reprezentanta je sicer najprej čakalo tekmovanje v parih, a jima žreb ni bil naklonjen, saj sta za nasprotnika dobila dva dobitnika medalj s prejšnjih paraolimpijskih iger ter domačine Portugalce. V prvem dvoboju ju je tako čakala Brazilija, ki je bila v Londonu prva in je v Riu v finalu zlato neuspešno branila. Kljub veliki borbenosti slovenskega para je bila boljša s 7 : 0. Podobno usodo sta Bartol in Škantelj

Naš dvojec (Bartol in Škantelj) sta v kategoriji BC4 nastopila v najtežji konkurenci

doživela tudi proti bronasti iz Londona, Kanadi, kjer pa jima je ob rezultatu 1 : 8 uspelo dobiti en niz. Čeprav sta oba že omenjena nasprotnika na Portugalskem prikazala najboljšo igro in tudi zaigrala v finalu, sta Slovenca z 0 : 11 proti domačinom utrpela najhujši poraz na svetovnem pokalu, ki sta ga končala na 8. mestu.

Med tekmovanjem se velikokrat zgodi za balinarske žogice prekrivajo eno drugo. Zmaga tista, ki je najbližja belemu balinčku

Tekmovanju v paru je sledilo tekmovanje med posamezniki (na sliki Jakob Škantelj med dvobojem)

Slovenijo so na tekmovanju zastopali trije športniki (Natalija Finkšt BC3, Matjaž Bartol in Jakob Škantelj v BC4)

Tekmovanju v parih je za Bartola in Škantlja sledilo še tekmovanje med posamezniki. Medtem ko je bil Bartol v skupini treh tekmovalcev, je imel Škantelj v svoji skupini tri nasprotnike. A so bili ti premočni, saj je izgubil vse tri dvoboje. Boljši so bili Brazilec Marcelo dos Santos in Slovaka Robert Durkovič, vsi trije pa so se v Riu de Janeiru v parih uvrstili v finale in osvojili medalje. Precej bolje je šlo Matjažu Bartolu, ki je prvi dvoboj proti Kanadčanu Marcu Dispaltru sicer izgubil, a se je nato zbral in izkoristil priložnost. »Pred tekmovanjem so bila moja pričakovanja vezana na to, da bom čim bolje igral. Vedel sem, da sem lahko za vsakogar zelo težak nasprotnik, a prav tako je bila tudi konkurenca izjemno močna.« je o tekmovanju dejal Bartol, ki je v odločilnem dvoboju za osmino finala premagal Rusa Ivana Frolova. Ta je moral priznati premoč slovenskemu državnemu prvaku, ki je zmagal z rezultatom 3 : 2. V osmini finala ga je nato čakal dvoboj s Portugalcem Domingosom Vieiro, ki pa je bil žal boljši s 4 : 2. »Bil je zelo težak dvoboj, morda celo moj najtežji do sedaj. Portugalec je imel tudi malo sreče in bi se lahko obrnilo tudi v mojo korist, a po drugi strani bi lahko izgubil proti Rusu in s tekmovanjem zaključil v skupini. Vse tekme so bile zelo napete in vesel sem, da mi je v tako močni konkurenci uspelo doseči takšen rezultat,« je uvrstitev v osmino finala in dvoboj proti Vieiri ocenil Bartol, ki je tekmovanje tako končal na 13. mestu.

»Vidi se, da smo novi.«

Poleg obeh fantov je na Portugalskem slovenske barve zastopala Natalie Finkšt, ki je v slovenski reprezentanci zagotovo najbolj izkušena. Primorka je svojo priložnost iskala le med posamezniki v kategoriji BC2, saj Slovenija trenutno nima ekipe v kategoriji BC1/BC2. Takšne ekipe so v bocci morda celo najbolj priljubljene, a hkrati jih je reprezentancam najtežje sestaviti. Žal Finkštovi v skupini D, kjer sta bila še Japonec in Poljak, ni šlo in je izgubila oba dvoboja. Boljša sta bila Mateus Urbanski in Hidetaka Sugimura, ki na svetovni lestvici zaseda visoko 7. mesto. »V tej konkurenci smo lahko veseli 13. mesta Matjaža Bartola. Zadovoljni smo lahko s tem, a lahko bi bilo še bolje. Predvsem Natalie ni in ni šlo, tako da sem bila skupaj z njo tudi sama malo razočarana. A sta se zato oba tekmovalca v BC4 proti močnim tekmeccem kar izkazala. Kljub porazom sta tako v parih kot med posamezniki izpolnila moja pričakovanja glede igre in pristopa do težkih tekem,« je svetovni pokal na Portugalskem ocenila selektorica Barbara Zabukovec.

Tekmovanje na Portugalskem je za slovensko boccarsko reprezentanco pomenilo vrhunec sezone, ki je bila morda za slovenske tekmovalce celo najbolj polna tekmovalj do sedaj – pa tudi najuspešnejša, saj sta se Bartol in Škantelj iz nemškega Saarbrückna vrnila z 2. mestom v parih, Bartol pa s 3. mestom med posamezniki, poleg tega pa sta obranila naslov ekipnega hrvaškega državnega prvaka.

«Vsi štirje reprezentanti (na Portugalsko ni odpotoval Fabio Rizzi) so se predstavili tudi na močnem mednarodnem turnirju v Pragi, kjer je vsakemu le malo zmanjkalo za uvrstitev v izločilne boje.»

»Rezultatskih ciljev v letošnji sezoni nismo imeli. Predvsem me veseli napredek, ki ga tekmovalci za tekmovalcem kažeta reprezentanta v BC4. Zdi se mi, da sta z vsako novo izkušnjo psihološko zrelejša in da sta na tem področju letos naredila velik korak naprej. Tekme, kot je tesen poraz po visokem vodstvu s 5 : 0 proti Veliki Britaniji, ki je bila v Riu četrta, in težki dvoboji proti tekmeccem iz Brazilije, Slovaške in Kanade te veliko naučijo in zaradi njih

postaneš boljši igralec,« je dogajanje v letošnji sezoni pokomentirala Zabukovčeva, ki je še zaključila: »Celotna reprezentanca kaže napredek na številnih področjih. A to ni dovolj. Imamo cilj in želimo si resno računati na Tokio 2020, vendar se mora do takrat še marsikaj spremeniti. Vidi se, da smo novi. Drugi so pred nami v finančah, treningih in številu tekmovalj. To je treba izboljšati.«

Reprezentanca bočarjev je pripravljena trdo delati za svoje uspehe

Potrebno bo narediti še veliko, da se bo lahko reprezentanca uvrstila v Tokio 2020

Parakolesarstvo je v napredovanju

Piše: Aleksej Dolinšek

(foto: Arhiv Aleksej Dolinšek)

V reprezentanci parakolesarjev nastopa tudi edina ženska predstavnica v kategoriji ročnih kolesarjev, Anka Vesel

Ko pozno zvečer v družbi naših športnikov invalidov posedam na pariškem letališču Charles de Gaulle, čakajoč na letalo za Rio, misli uhajajo tudi k preteklim sezonam in delu, ki smo ga s parakolesarji opravili od iger v Londonu. Leto zatem, ko je tam Slovenijo v parakolesarstvu zastopal Roman Pongrac, sem začel trenersko sodelovanje z reprezentanco. Sanje so bile jasne že od začetka: popeljati slovenske parakolesarje na prihodnje paraolimpijske igre. A kmalu se je izkazalo, da naloga še zdaleč ni tako preprosta, kot se je morda zdelo v prvih mesecih naših treningov.

Prehled rezultatov slovenskih parakolesarjev iz preteklih sezon je nakazoval dobre možnosti in zdelo se mi je, da bomo s kančkom sreče lahko posegli po visokih mestih na večjih tekmovanjih. Kako zelo sem se motil! Ko smo se udeležili prve tekme svetovnega pokala, to je bilo v italijanskem Castiglione della Pescaia leta 2014, se je pokazala realna slika in domet našega truda. Parakolesarstvo po Londonu zagotovo ni bilo več enako tistemu pred njim, še manj pa je

spominjalo na tisto iz obdobja pred Pekingom. Ne le oprema tekmovalcev, predvsem njihov odnos do treninga, njihova odrekanja in tekmovalnost, posledično tudi podpora klubov in zvez – vse to je na povsem novi ravni. Naše prvo tekmovalje v tem »preobraznem« parakolesarstvu je bilo podobno boju Davida in Goljata. Na to mitsko zgodbo sem se spomnil, ko sem z izposojenim in precej utrujenim Mercedesovim Sprinterjem stal v koloni za čisto novim, na vse strani podaljšanim ter do strehe

opremljenim Mercedesom britanske parakolesarske reprezentance. Medtem ko je naša ekipa štela 4 kolesarje in trenerja, so imele druge reprezentance vsaj toliko spremljevalcev kot tekmovalcev.

“Da o kvaliteti in množini opreme, ki so jo imeli tuji tekmovalci na voljo, sploh ne govorim.”

Na debelo smo pogoltnili slino ter dali od sebe tisto, kar smo bili v tistem trenutku pač sposobni. Nismo se ustrašili, kar je dobro. Entuziazem se je kvečjemu povečal, tako kot se je povečala reprezentanca. Do konca prve skupne sezone so se nam pridružili novi parakolesarji, predvsem iz kategorije ročnih koles. V naslednji sezoni se je ekipa okrepila tudi v kategorijah tandemov, cestnih koles in triciklov. Prvič v zgodovini našega športa invalidov je na tekmovanjih začela nastopati parakolesarka in prvič smo imeli na tekmovanjih predstavnike v vseh štirih podvrstah parakolesarstva.

Kmalu je prišla streznitev; v prvi sezoni smo zgolj za nekaj točk zgrešili prvo paraolimpijsko kvoto. To je pomenilo razblinjene sanje o dveh predstavnikih v Riu, v reprezentanco pa je prineslo veliko tekmovalnosti – tudi take, ki ni bila najbolj zdrava za njeno delovanje. Kmalu je namreč postalo jasno, da kolesarji zaradi različne invalidnosti tekmujejo v različnih konkurencah. Posledično je seveda možno, da nekateri »lažje« nizajo boljše uvrstitve kot drugi. Ob tem pa je kljub trdemu delu celotne ekipe na igre odpoval le en sam športnik.

Z enakimi težavami se srečujemo tudi v drugih panogah športa invalidov. A to ne pomeni, da boj za udeležbo na največjem športnem tekmovanju ni pošten. To pomeni zgolj to, da naš sistem deluje in omogoča tekmovanje osebam z zelo različnimi sposobnostmi. Če sistema, ki prepozna te različne sposobnosti, ne bi bilo, tudi športa invalidov na tej ravni ne bi imeli. Potrebno je sprejemanje: najprej samega sebe, potem sotekmovalcev v drugih kategorijah in drugih športnih panogah. Vsi si želimo enakovrednosti med športom invalidov in neinvalidov. Menim, da se moramo najprej zavedati, da je klasifikacija v športu invalidov osnovni pogoj za enakovrednost posameznikov z različnimi sposobnostmi. Kako bomo sprejeti, če ne sprejemamo?

Zakaj se kdo trudi z nečim, kar pri nas imenujemo vrhunski šport invalidov? Ne gre niti za »turizem« niti za »rekreacijo«. Gre za trdo delo, ki je običajno velika obremenitev, še posebej za športnike, ki imajo v vsakodnevnem življenju številne druge obveznosti. Delamo to zaradi denarja, zaradi materialnih sredstev? Odgovor je jasan, nihče v Sloveniji od tega športa ne more dobro živeti, kvečjemu je mogoče preživeti. A vendar številni uspešni parašportniki dokazujejo, da to ni predpogoj. Najti moramo druge razloge za svojo dejavnost; kaj je lepšega od tega, da imamo možnost tekmovati in se družiti z najboljšimi (para)športniki sveta? Z ljudmi, ki si delijo enako srečo ali usodo kot mi? Z ljudmi, ki jim šport predstavlja strast, ljubezen, vključenost? Če bomo našli v sebi te občutke, bomo našli tudi motivacijo za »običajnim« ljudem nerazumsko početje: treniranje dvakrat dnevno, 700 km kolesarjenja tedensko, pikolovsko

David Kuster (na cestnem kolesu) in Primož Jeralič (na ročnem kolesu) v družbi Nizozemskih kolegov na ogledu proge

Aleš Dragar in Aleš Rode orjeta ledino v kategoriji tandemov

prehrano, filigransko natančnost pri nastavitvah in vzdrževanju opreme, iskanje sponzorjev za pregrešno draga kolesa in še marsikaj. Vse naštetu (jasno) velja tudi za strokovne delavce v športu. Vsak pri sebi mora najti notranjo motivacijo; zunanje nagrade, ki jih prejemo za naš trud, pač nikoli ne bodo dovolj, da s svojim početjem nadaljujemo in ga racionalno opravičujemo.

Anka Vesel edina Slovenska ročna kolesarka, ki nastopa v kategoriji H3

Tik pred startom na cestni dirki, še zadnji pogovor me (NED) Timom De Vriesom in (SLO) Primožem Jeraličem

David Kuster najbolj izkušen parakolesar v Slovenski reprezentanci

Prispevek, ki naj bi opisoval sklepno pripravljajno obdobje parakolesarja Primoža Jeraliča pred nastopom v Riu, sem namenoma zapisal drugače. Lahko bi našteval ure njegovih treningov, kilometre, ki jih zagotovo ni malo, brušenje njegove prednje gume na odbijaču vozila, ko je s 50 in več kilometri na uro izvajal specialni trening. Lahko bi opeval napore v telovadnici in še marsikje drugje.

“A namesto faktografskega navajanja dejstev iz trenerskega dnevnika želim vam, dragim bralcem, sporočiti nekaj drugega: vsi skušamo najti prave razloge za početje pravih stvari.”

To, da smo športno aktivni – ne glede na svoje fizične sposobnosti ali omejitve –, je zagotovo prava stvar. Najti moramo le še pravi razlog.

Po mojem mnenju je glavni adut Primoževega uspeha ta, da je »trmasto« nadaljeval tudi v težkih situacijah, ob nestrinjanjih, ob lastnih napakah in napakah drugih. V sebi je uspel najti močan izvir notranje motivacije, ki zagotovo ne bo usahnil niti po Riu. Pot ni bila lahka in ga je preko dveh kontinentov vodila na tretjega, kjer bodo v teh dneh potekale paraolimpijske igre. Ne glede na rezultate na igrah je dosanjal sanje, ki jih morda sanjate tudi vi. Sanje so vam dosegljive, a le, ko boste počeli prave stvari zaradi pravih razlogov.

Želel bi izpostaviti vse sedanje in bivše člane parakolesarske reprezentance, ki so pripomogli k pridobitvi edine kolesarske kvote, ki jo bo s ponosom v Riu opravičil Primož Jeralič. Primož nastopa v kategoriji H5, in sicer v cestni dirki ter kronometru. Z nastopi, uvrstitvami in kvalifikacijskimi točkami so v preteklem obdobju pripomogli: David Kuster (C4), Marko Sever (H4), Roman Pongrac (C2), Marko Doberšek (H4), Silvo Logar (T2) in Miha Cerar (C5). Ob tem ne smem pozabiti edine slovenske parakolesarke Anke Vesel (H3) ter tandemov, ki na tem področju »orje ledino«: Aleš Dragar in Aleš Rode ter Alen Kobilica s Tadejem Valjavcem v kategoriji B.

»Road to Rio« je pri kraju, začenja se »Track to Tokio 2020«. Ste z nami?

Odbojka za vse

Piše: Lena Gabršček (foto: Arhiv odbojke sede)

Da invalidnost v življenju ni ovira, ampak pogosto le dober izgovor, dokazujejo številni športniki invalidi v Sloveniji in svetu, med njimi tudi članice slovenske ženske reprezentance v odbojki sede.

Verjamem, da marsikdo, ki prvič sliši za odbojko sede, pomisli: »Odbojka sede? Sedenje med športno aktivnostjo? Sliši se preprosto ...« Najbrž res. Vsaj dokler se človek prvič ne usede na tla in se sam preizkusi v tem športu. Potem postane nekoliko manj preprosto. A kmalu je vsakomur jasno, da gre za zelo atraktiven, dinamičen, hiter in zabaven šport, ki je v svetu vedno bolj priljubljen tako med invalidi kot neinvalidi.

Že leta 1956 sta Nizozemca T. van der Scheer in A. Albers na Nizozemskem prvič predstavila igro, imenovano odbojka sede, ki je že naslednje leto postala na Nizozemskem pravi hit, kmalu pa se je razširila po vsem svetu.

«Danes jo igrajo v številnih državah v Afriki, Severni in Južni Ameriki, Aziji, Avstraliji in Evropi, od leta 1980, ko so bile paraolimpijske igre v Arnemu na Nizozemskem, pa je priznana tudi kot paraolimpijski šport.»

Slovenska ženska reprezentanca se je prvič zbrala leta 1994 in se leta 1995 prvič udeležila evropskega prvenstva, ki je bilo v Ljubljani. Že leta 1999 so postale evropske prvakinje v Sarajevu in vse od takrat dekleta ostajajo med vodilnimi ekipami v

▲ Ženska reprezentanca v odbojki sede 2002

Evropi, kar so potrdila tudi s tretjim mestom na zadnjem evropskem prvenstvu novembra lani v Podčetrtku. V tem času so dekleta nanizala številne uspehe, med katerimi so največji zagotovo nastopi na že kar treh paraolimpijskih igrah: v Atenah leta 2004, v Pekingu leta 2008 in v Londonu leta 2012.

Odbojka sede je v veliki meri podobna »navadni« oziroma stoječi odbojki, ima pa, kot vsak paraolimpijski šport, nekaj prilagoditev. Mreža je nižja in igrišče manjše, kar naredi igro veliko hitrejšo, saj so žoge nižje. Igralci sedijo na tleh, pri čemer mora biti zadnjica ves čas v stiku s podlago. Igra jo lahko kdorkoli – tako invalidi kot neinvalidi, na mednarodnih tekmovanjih pa lahko nastopajo le posamezniki, ki so klasificirani s strani mednarodne komisije. Tako so ciljna skupina za večja tekmovanja na mednarodni ravni naslednje poškodbe:

▼ Tekma med Slovenijo in ZDA

amputacije udov, cerebralna paraliza in stalne poškodbe, kot na primer: poškodbe ali okvare kolka, športniki z umetnimi kolena ali kolki, močne motnje v prekrvavitvi spodnjih udov, poškodovane križne kolenske vezi in podobno. Odbojka sede tako omogoča udejstvovanje širokemu spektru ljudi z gibalno oviranostjo in poleg druženja služi

tudi kot rehabilitacija po poškodbi. Suzana Ocepek, najboljša serverka na evropskem prvenstvu v Podčetrtku 2015, pravi, da se je v odbojko zaljubila na prvi pogled: »V ekipo sem prišla kmalu po poškodbi in se takoj zaljubila v ta šport, v katerem vztrajam že osem let. Všeč mi je dinamičnost igre in rada se družim z dekleti. Je pa res, da je za vrhunske rezultate potrebno trdo delo, kar mi odgovarja, saj zame ni nič boljšega kot občutek, da si naredil nekaj zase, po napornem treningu.« V odbojki sede se je preizkusil tudi nekdanji slovenski rokometni reprezentant Roman Pungartnik, ki je preteklo leto odbojkaricam pomagal pri izvedbi evropskega prvenstva v Podčetrtku: »Sprva sem odbojko sede samo gledal od daleč in zdela se mi je zanimiv šport, a sem, ko sem se z dekleti usedel na tla in poskusil igrati, kmalu ugotovil, da zadeva ne bo tako preprosta. Kljub nekaj začetnim težavam pa sem kmalu ujel ritem in priznati moram, da je bila to zame zelo pozitivna izkušnja. Prav tako je uspela organizacija evropskega prvenstva v Podčetrtku in zelo sem vesel, da sem lahko bil del te zgodbe.«

◀ Roman Pungartnik – predsednik OK – EP odbojke sede

▼ Ženska reprezentanca v odbojki sede danes

Nekaj časa je bil član moške reprezentance v odbojki sede tudi paraolimpijec in vrhunski plavalec Darko Đurić, ki je bil nad športom prav tako navdušen: »Odbojko sede sem igral od leta 2005 do 2007. Leta 2005 je namreč v Kamniku potekalo prvo mladinsko svetovno prvenstvo. Povabili so me na trening, saj so potrebovali igralce. V igro sem se takoj zaljubil, saj je izjemno dinamična in zahtevna v smislu hitrih odločitev. Odbojko sem prenehal igrati, ker razvitost moške reprezentance ni ustrezala mojim ambicijam, saj sem zelo tekmovalen in si na vsaki tekmi želim zmage. Sicer pa odbojko sede priporočam vsakomur, ki si želi druženja in dokazovanja.«

Danes ekipo slovenske ženske reprezentance v odbojki sede sestavljajo: Suzana Ocepek, Mira Jakin, Danica Gošnak, Jana Ferjan, Marina Cencelj, Jasmina Zbil, Nadja Ovcjak, Larisa Pirih, Tanja Kodrič, Senta Jeler, Cvetka Šterk in Lena Gabršček ter trener Simon Božič in pomočnik trenerja Branko Mihorko. Dekleta se redno udeležujejo tekmovanj po vsem svetu in dosegajo odlične rezultate, kar potrjujejo nagrade za najboljšo žensko ekipo leta s strani Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja, ki so jih dekleta prejela že nekaj let zapored. V letošnjem letu so se udeležila turnirja na Kitajskem, Nizozemskem in Madžarskem, oktobra pa jih čaka še eno prvenstvo, ko bodo slovenske barve zastopale na conskem prvenstvu v Toskani v Italiji.

Sedeča odbojka v svetu postaja vedno bolj razvita in v nekaterih državah tudi profesionalna športna panoga. Pred dvema letoma je v Sloveniji odbojka sede tudi uradno postala del Odbojkarske zveze Slovenije, kar je reprezentanci odprlo nove možnosti, poleg tega pa so dekleta s pomladitvijo ekipe v zadnjem letu dobila nov zagon in čeprav se jim tokrat ni uspelo uvrstiti na paraolimpijske igre v Rio 2016, že pridno trenirajo za dobre predstave v prihodnosti. Pred dvema letoma je na pobudo trenerja Simona Božiča v Braslovčah svoja vrata odprl športni center, prilagojen invalidom, v katerem imajo dekleta reprezentance odlične pogoje za treniranje. Selektor Simon Božič je projekt v veliki meri financiral sam in pravi, da je to pomemben korak za razvoj odbojke sede, saj bodo dekleta končno lahko nemoteno trenirala in na ta način še naprej razveseljevala z vrhunskimi uvrstitvami.

Tekma z Ruando v novem centru v Braslovčah

Odbojka sede na mivki

«V novem »domu odbojke sede« v Braslovčah so na voljo tudi igrišča za odbojko na mivki in tako si v reprezentanci prizadevajo, da bi se v prihodnosti pri nas uveljavila tudi ta panoga – odbojka sede na mivki, ki je v svetu prav tako vedno bolj priljubljena.»

V reprezentanci si želijo, da bi se jim pridružil čim več deklet in fantov, ki se radi ukvarjajo s športom in jih zanima odbojka – pridobivanje novih članov je namreč po besedah Branka Mihorka, pomočnika trenerja reprezentance, med najtežjimi nalogami. Celotna ekipa na čelu s trenerjem in pomočnikom trenerja se veseli novih članic in članov, ki bi si želeli ta zanimiv in družaben šport vključiti v svoj vsakdan. Vse, ki imate radi šport in bi želeli boljše (in tudi skozi igro) spoznati odbojko sede, vabijo, da jih obiščete na treningih, ki potekajo vsako soboto od 10. do 13. ure v Braslovčah, ali jih kontaktirate na elektronski naslov odbojka.sede@gmail.com oziroma telefonsko številko (01) 530 08 91. Dogajanje pa lahko spremljate tudi na Facebook strani Sitting Volleyball Team Slovenia ali na instagramu [@sitting_volleyball_slovenia](https://www.instagram.com/sitting_volleyball_slovenia).

Usmerjeni smo v Tokio

Piše: Drago Perko

(foto: Blaž Uršič)

Na mladih svet stoji, tega se močno zavedajo tudi pri Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskem komiteju.

Skupno akcijo sta Lidl Slovenija in ZŠIS-POK omogočila, da si je paraolimpijske igre v Rio de Janeiru ogledal tudi nadarjeni plavalec, 14-letni Patrik Jagodic (nad njegovo kariero bdi trener Matej Globočnik), ki je lani dobil priznanje za najperspektivnejšega mladega športnika.

Po dveh letih plavanja (začel je leta 2014) se danes lahko pohvali, da je večkratni državni prvak v kravlu, delfinu in hrbtnem plavanju. Na paraolimpijskih igrah do 18. leta starosti v Varaždinu letos je na petih plavanjih dosegel štiri druga mesta, na mednarodni tekmi v Splitu, kjer so nastopili tekmovalci iz 21 držav, pa je bil sedmi.

Kako je bilo v Južni Ameriki?
»V Braziliji je bilo zelo lepo, to je velika in lepa izkušnja. Videl sem veliko novih tekmovalcev in mojih konkurentov. Spoznaval sem tudi življenje Brazilcev.«

Kaj ti pomeni ta brazilska izkušnja?
»Zame to pomeni velik izziv, da bom trdo delal še naprej, tako da bom izpolnil svoje sanje in šel v Tokio 2020. Še več bom treniral in se pripravljaj!«

Kaj vse si videl v Rio de Janeiru?
»Ogledal sem si Copacobano, tržnice, favele, mesto, novosodobno galerijo, cerkev in še dve drugi plaži.«

Kaj te je najbolj navdušilo?
»Ko je naša strelska reprezentanca osvojila zlato in srebrno medaljo. Pa tudi otvoritev, ki je bila veličastna. Navdušili so me tudi ostali plavalci, ki so zmagovali, in drugi; in ko vidiš, koliko truda je treba vložiti, da sploh prideš na paraolimpijske igre. Tudi navijači so bili super, vzdušje fenomenalno. Vsi na tribunah pa so navijali za vse tekmovalce, ne le za domačine.«

Kako pomembna je ta izkušnja zate?
»Bistveno je, da sem videl, kako

Patrik se zaveda, da bo potrebno do Tokia narediti še ogromno dela

Patrik Jagodic mladi up plavanja invalidov v Sloveniji

Matej Globočnik, trener v domačem klubu v Radovljici, bdi nad napredkom Patrika

potekajo tako velika tekmovanja. Na tem mestu hvala sponzorju Lidl Slovenija, ki mi je omogočil ogled paraolimpijskih iger – Rio 2016.«

Bogata športna pot atleta Izlakarja

Piše: Drago Perko

(foto: Arhiv ZŠIS-POK)

V teh dneh so bile oči svetovne javnosti uprte v Rio de Janeiro, ki je gostil 15. paraolimpijske igre. Tekmovanje je prek spleta pozorno spremljal 50-letni Franjo Izlakar.

Mariborčan se lahko pohvali s šestimi paraolimpijskimi medaljami (trema zlatimi, dvema srebrnima in bronom). »Zadovoljen sem s svojo kariero in ponosen nanjo,« pove naš sogovornik, ki smo ga obiskali v Mariboru. Rojen je v Limbušu, v štajerski prestolnici pa biva od leta 1987. Zadnjih 15 let je zaposlen na Športni zvezi Maribor, prej je bil desetletje brezposeln. Še danes dela kot administrator, ureja spletne strani in skrbi za družabna omrežja. Vesel in hvaležen je, ker ima službo.

Šport invalidov je spoznal v Kamniku, kjer je obiskoval osnovno šolo v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik. Tja je šel zaradi cerebralne paralize, skupine neprogresivnih motenj gibanja in telesne države (težave ima z levo stranjo), vse

skupaj pa je posledica možganskih okvar. Dobil jih je ob porodu, ko se porodničar ni pravočasno odločil za carski rez. Prav v Kamniku je nad mladino pri športni vzgoji bdel Rajko Vute, ki je leta 1977 Franja usmeril v atletiko. »Tekel ne boš hitro, bi pa znal biti dober v tehničnih panogah,« se Franjo še spomni (preroških) profesorjevih besed. Začel je trenirati met kopja in diska ter suvanje krogle.

»Potrudim se, da lahko vse naredim sam. Tako so me vzgajali starši, delal sem tudi na polju,« opiše otroške dni, ko so ga navadili samostojnosti, ki mu še danes prav pride. Po koncu osnovne šole je obiskoval poklicno šolo za električarje, a je ni končal, saj se je vrnil domov zaradi boleznj staršev. Vmes je napredoval, starši pa so mu po svojih močeh stali ob strani (na športni poti).

Tako dobro mu je šlo, da je bil leta 1980 že v jugoslovanski reprezentanci za paraolimpijske igre v nizozemskem Arnhemu. »V prvem poizkusu mi je uspel dober sunek krogle. Izkazalo se je, da je ta dosežek (9,84) dovolj za bron,« opiše prvo paraolimpijsko izkušnjo. Igre ga niso pustile ravnodušnega, prvič je šel v svet, prvič prek meje. Precej novih prijateljev je dobil, domov pa prišel poln ambicij in načrtov. »Šport mi je bil v veliko pomoč in oporo v življenju,« priznava, ko se ozira na prehojeno pot.

Leta 1984 je šel v Ameriko, imel je 18 let. V New Yorku je v svoji kategoriji postavil svetovni rekord v suvanju krogle (12,38), Jugoslaviji pa je prabilor zlato kolajno. Po letu 1980 so za njegovo formo skrbeli zvezni trenerji. Praksa pa je bila, da so atleti pred igrami odhajali na skupne priprave v Beograd. Pravi, da včasih ljudje niso skorajda nič vedeli o paraolimpijskih igrah. Zaradi imena so menili, da gre za igre paraplegikov. »Pa to ne drži. Gre za olimpijskim vzporedne igre, zato ta predpona para,« nas podučila Izlakar, vesel, da so športniki invalidi le dobili več medijskega prostora.

Čestital tudi Kučan

Prelomnico v njegovi športni karieri pomenijo igre v Barceloni, kjer je osvojil

prvo paraolimpijsko medaljo za Slovenijo, v treh dneh je postal paraolimpijski prvak v suvanju krogle in metu diska. Pri krogli je z dosežkom 12,82 metra postavil svetovni in olimpijski rekord, pri disku pa se je zadovoljil z rekordom iger (37,34). Svetovni rekord v suvanju krogle je zdržal do leta 2009! »Bilo je prvič, da smo nastopili kot Slovenija. Pričakal nas je poln stadion ljudi, ki so navijali za nas,« se rad spomni atmosfere v katalonski prestolnici. Za dosežke v Barceloni mu je čestital tudi tedanji predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. Malce mu je žal le, ker jim je v slovenski odpravi uspelo zbrsati posnetek podelitve prve zlate medalje. »Bom pa čez nekaj dni vse ponovil v metu diska,« je Franjo v svojem slogu potolažil vse in držal besedo. Takrat so njegov nastop posneli tudi njegovi trenerji iz nekdanje skupne države.

Po igrah v Barceloni je zamenjal trenerja. Namesto Braneta Kluna je njegov mentor postal Ivan Markež iz Atletskega kluba Maribor. Z njim je delal do leta 2006. »Velike zasluge ima za moje uspehe. Treningi so bili načrtovani in vodeni,« se pohvalno izrazi o atletskega trenerja Markežu. Izlakar je sprva vztrajal pri treh panogah, a v nedogled ni šlo. Konkurenca je bila iz dneva v dan močnejša, specializacija pa nujna, če je hotel ostati na vrhu. »Pri metu kopja sem si pogosto poškodoval ramo, zato sem se odločil za

disk in kroglo,« pragmatično pojasni svojo (dobro) odločitev. »Nekaj sem imel talenta, a brez trdega dela ne bi šlo. Veliko sem treniral, če sem hotel ostati konkurenčen. Nič mi ni bilo podarjeno,« poudari, da šport invalidov ni rekreacija, ampak resno udejstvovanje.

Leta 1996 je Franjo osvojil še paraolimpijsko srebro (krogla), zadnje odličje na igrah pa datira v leto 2000 (v Sydneyju je bil srebrn v metu krogle). Poleg teh izjemnih dosežkov je član Športnega društva invalid Maribor osvojil še pet zlatih in štiri srebrne medalje na svetovnih ter eno srebrno in štiri bronaste na evropskih prvenstvih. S svojim delom je pomagal pri integraciji invalidov v šport, leta 2012 pa je prejel Bloudkovo nagrado, najvišje državno priznanje za šport, s katerim se v Sloveniji med športniki invalidi ponaša samo še Jože Okoren.

Leta 2004 bi moral na igre v Atene. Normo je izpolnil na zadnjem tekmovanju v Franciji, kamor sta s trenerjem potovala kar z avtom. Prispela sta dobro uro pred začetkom tekme, Franjo pa je hitro dosegel normo. Na koncu tudi to ni bilo dovolj. Zaradi kvota, s katerimi so še danes omejene nacionalne paraolimpijske organizacije, so se v tekmovalni komisiji odločili, da bo v Atenah nastopil maratonec in ne Izlakar. »Ni mi bilo vseeno, vendar nisem na nikogar jezen. To je šport, pa tudi moja kariera je šla h koncu. V atletiki ne gre do 50., 55. leta. Tega ne dovolijo drugi tekmovalci,« opiše izkušnjo iz leta 2004. Če bi bil v Atenah, bi bil s svojimi sunki do 12,70 metra v igri za medaljo. S tem si ne beli glave, ampak raje obuja spomine.

Deseti med športniki neinvalidi

Pred tekmo ni imel posebnega rituala, je pa z veseljem prisluhnil glasbi. Da je ujel pravi ritem, je poslušal pop ali dance takte. Tik pred nastopom je še ponovil proceduro, ki jo je praktičiral na treningu. »Bistveno je, da sem naredil vse z glavo. Bil sem močan, a z močjo nisem

smel pretiravati,« še pove in postreže z nekaj zanimivimi podatki: njegov disk je sprva tehtal 1,5 kilograma, pozneje kilogram. Sprva je suval pet-, potem šestkilogramsko kroglo. V najboljših časih je tekmoval tudi z neinvalidi, kjer je na mitingu v Slovenski Bistrici v 13-članski konkurenci zasedel 10. mesto. Zadnjič je tekmoval leta 2005 na Finskem, uradno pa je bogato športno pot sklenil pred desetimi leti. Danes še kolesari.

Upa na boljše čase atletike

Obžaluje, da atletika v paraolimpijski reprezentanci ni več tako zastopana, kot je bila nekoč. Danes čast brani le slepi maratonec Sandi Novak, včasih pa so bili poleg Izlakarja še Draga Lapornik, Janez Hudej, Janez Roškar in še pred tem Pavla Sitar, Martin Gorenc, Ivan Gabršek, Marijan Peternelj, Jože Okoren in drugi. »Upam, da bo Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite našel mlade atlete oz. druge športnike,« se Izlakar nada, da na krovni športni invalidski organizaciji mislijo na mlade rodove, ki bodo naprej dostojno branili slovenske barve in nadaljevali bogato tradicijo v kraljici športov – atletiki.

EP gluhih v tenisu Portorož 2016

Piše: Anton Petrič in Spletna TV ZDGNS

(foto: Arhiv ZDGNS)

Od 4. do 11. junija 2016 je v Portorožu potekalo 13. evropsko teniško prvenstvo gluhih v organizaciji Športne zveze gluhih Slovenije.

Krovna Evropska zveza za šport gluhih (EDSO) je Športni zvezi gluhih Slovenije (SZGS) zaupala organizacijo in izvedbo 13. evropskega prvenstva gluhih v tenisu. Udeležilo se je 60 najboljših gluhih teniških igralcev in igralk iz 13 evropskih držav in Izraela, ki so se pomerili na peščenih igriščih Športno-rekreacijskega centra Marina Portorož v kategorijah posamično, dvojice in mešani pari. Vzporedno s 13. evropskim prvenstvom gluhih v tenisu je v Portorožu potekalo še 1. evropsko mladinsko teniško prvenstvo gluhih z 20 igralci iz 6 držav.

Med favoriti za zlato medaljo v kategoriji moški-posamično sta bila zmagovalca svetovnega teniškega prvenstva gluhih Notthingam 2015 in tretji na lestvici gluhih tenisačev Rus Egor Panyushkin s 285 točkami ter Madžar Gabor Mathe, olimpijski prvak in vodilni na svetovni

lestvici. Uvrstitev vsaj v polfinale si je obetal edini slovenski predstavnik Marino Kegl, član teniškega kluba ŽTK Maribor, ki s 67 točkami trenutno zaseda 14. mesto na svetovni lestvici gluhih tenisačev. Med 19 tenisačicami pa sta se za naslov evropske prvakinja spogledovala Beatriz Villamandos-Lorenzo iz Španije in aktualna evropska prvakinja Nemka Heike Albrecht.

Velik organizacijski dogodek se je za Slovenijo začel zelo dobro. Vse organizacijsko-logistične zadeve so stekle brez večjih težav. Nekajmesečne priprave so se obrestovale pri tekočem delu in vstopu v prva tekmovanja. Dan pred uradnim začetkom tekmovanja so na sestanku tehničnih delegatov predstavili program tekmovanja in pripravili žreb tekmovalcev, ki bodo tekmovali v kategorijah posamezno, v parih in mešanih parih.

Prav tako se je pripravil razpored tekmovanj za mladinsko prvenstvo.

Slovesna otvoritev 13. evropskega prvenstva gluhih v tenisu je bila v petek, 3. junija, ob 18. uri na osrednjem teniškem stadionu Marine Portorož. Države udeležence so se predstavile v mimohodu. Na otvoritvi so bili prisotni župan Občine Piran Peter Bossman, direktor Teniške zveze Slovenije Gregor Krušič in predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije-Paraolimpijski komite Damijan Lazar. Častne goste je sprejel predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladen Veršič. Nagovore vseh udeležencev je začel predsednik Športne zveze gluhih Slovenije, Robert Žlajpah. Med govori so se zvrstile kulturne točke mladih plesalk iz obale ter folklorne skupine gluhih Veselje. Uradno otvoritev z dvigom EDSO zastave je razglasil Niall Fearon, član Upravnega odbora EDSO.

Že v štartu evropskega prvenstva je Marino Kegl zmagal v prvem krogu EP. Tekmovalca iz Anglije Lewis Fletcher je premagal v dveh setih. Po tekmi je Marino Kegl izjavil: »Danes sem dobro igral. Ni bilo tako težko. Popraviti moram servis. V ponedeljek me čaka drugo kolo s svetovnim prvakom.« Vendar je njegova zmaga pripeljala do težkega nasprotnika. V drugem kolu, ki je bil v ponedeljek, se je pomeril z aktualnim svetovnim prvakom Egorjem Panyushkinom iz Rusije.

Drugi tekmovalni dan 13. evropskega prvenstva gluhih v tenisu v Portorožu je nastopilo 15 mešanih in 11 moških dvojic. V četrtfinale, ki je bilo na sporedu v torek, 7. junija, je napredovalo 8 dvojic v obeh kategorijah.

Za Marina Kegla, edinega slovenskega predstavnika na 13. evropskem teniškem prvenstvu gluhih v Portorožu, je bil v drugem kolu usoden Rus Egor Panyushkin, ki je zmagal z 3:6, 6:1, 6:3. Zaradi Rusovih domnevnih kršitev pravil Mednarodne teniške zveze (ITF) je vodja slovenske odprave

Sabina Hmelina vložila pritožbo Tobiasu Burzu, tehničnemu direktorju Evropske športne zveze gluhih (EDSO), ki je bila zavrnjena.

Četrtfinale 13. evropskega teniškega prvenstva gluhih je postreglo s presenečenjem, in sicer z izpadom Mikaela Laurenta, drugouvrščenega na svetovni teniški lestvici gluhih, ki je izgubil proti Mariu Karglu, petem na lestvici.

Zaradi obilnega dežja so organizatorji morali spremeniti potek tekmovanja. Tekmovanje so

prestavili na pokrita igrišča. Rusinji Polini Smirnovi sprememba igralne podlage ni povzročila večjih težav, saj si je s suvereno zmago nad Freyo Barry (VBR) zagotovila nastop v jutrišnjem polfinalu. Gabriel Lutsky iz Izraela je oba niza dobil s 6:1 in tako uspešno nadaljeval svojo pot do napovedanega finala. Izraelka Rotem Ashkenazy se je današnje zmage z rezultatom 6:0 in 6:1 upravičeno veselila. Rus Revin je s 6:0 in 6:0 iz tekmovanja izločil najmlajšega tekmovalca letošnjega evropskega prvenstva mladincev. Pri ženskih dvojicah sta bili Phoebe Suthers in Freya Barry z rezultatom 6:0 in 6:1 prepričljivo boljši od Beste Mursitoglu in Bergem Kol. Pri moških sta Mahmut Can Aydin in Okan Eroglu morala priznati premoč Esahu Hayatu in Tobyju Cliftonu. Pri mešanih parih sta Rotem Ashkenazy in Gabriel Lutsky upravičila vlogo favoritov.

V finalu sta se pomerila prvi igralec svetovne teniške lestvice gluhih Mathe Gabor in tretji na tej lestvici Rus Egor Panyushkin. V ženskem finalu je nastopila 13-letna Rusinja Polina Smirnova, ki je z zmago v polfinalu nad aktualno svetovno in olimpijsko prvakinja Heike Albrecht poskrbela za največje presenečenje tega evropskega prvenstva. Smirnova je tudi v mladinski konkurenci osvojila zlato medaljo med posameznicami, ko je premagala Angležinjo Phoebe Suthers.

Finale moških dvojic ni prinesel nobenih sprememb, saj sta aktualna svetovna prvaka Francoza Laurent in Novelli ubranila vlogo favoritov in si z rezultatom 7:6 in 6:4 priborila že četrto skupno medaljo. V ženskem finalu smo gledali vrhunski tenis, tekma je bila do zadnjega neodločena. Zlato medaljo pa sta si priborili Nemki, ko sta porazili španski sestri Villamandos Lorenzo.

Po zmagi v finalih evropskega teniškega prvenstva gluhih sta osvojila zlato medaljo Egor Panyushkin in Polina Smirnova. Dvojna ruska zmaga pa ni prinesla le laskavega naslova novima evropskima prvakoma, ampak je med teniško elito gluhih igralcev izstrelila novo zvezdo, komaj 13-letno Polino Smirnovu, ki je v finalu premagala Beatriz Villamandos Lorenzo.

Mednarodni teniški dogodek je finančno omogočila Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Zveza za šport invalidov Slovenije-Paraolimpijski komite. S strokovno podporo organizaciji prvenstva sta sodelovali Teniška zveza Slovenije in podjetje Športni turizem Portorož.

Marino Kegl - najboljši slovenski tenisač

Gabor Mathe (MAD), Egor Panyushkin (RUS), Mario Kargl (AVS) - najboljši tenisači EP

EP gluhih v košarki Solun 2016

Piše: Anton Petrič in Spletna TV ZDGNS

(foto: Arhiv ZDGNS)

Slovenska košarkarska reprezentanca gluhih

Takoj po prihodu v hotel se je reprezentanca odpravila v bližnjo športno dvorano na trening z aklimatizacijo, namreč je v Solunu zelo vroče-čez dan prek 38 stopinj in soparno.

Znotraj ekipe je vladalo dobro razpoloženje, zopet so se srečevali s starimi znanci s prejšnjih velikih tekmovanj, ki bodo na igrišču stali kot nasprotniki. Naslednji dan, v četrtek so imeli po akreditaciji ponovno trening z aklimatizacijo. Dopoldne je bila opravljena akreditacija celotne reprezentance, kjer so vpisali njene člane-igralce in vodstvo-na uradni seznam udeležencev prvenstva. Na prvenstvu so v skupini A nasproti Slovenije stali Izrael, Italija, Ukrajina in vedno neugodna Litva-aktualni svetovni prvak. Španci so nepričakovano odstopili od udeležbe. Saša Lukić in trener Igor Cesar sta na tem treningu dodobra preznajila igralce. Vadili so uigravanje različne taktične kombinacije, katere sta pripravila za tekmo z Izraelom. Neklimatizirana dvorana je bila

močno segreta zaradi dolgotrajne pripeke, fantje so bili zelo premočeni. Pot jim je curljal na parket. Notri je bila temperatura blizu 50 stopinj Celzija, medtem ko je bila zunanja v poznih popoldanskih urah 38 stopinj Celzija.

Prvi dan

Tega dneva so se pričele prve tekme Evropskega prvenstva gluhih v košarki Solun 2016. Prvo tekmo v moški košarki sta pričeli reprezentanci Litve in Ukrajine. Litva se ni izneverila svoji tradiciji in je premagala Ukrajino z visoko razliko in sicer za 30 točk razlike ter tako upravičila vlogo največjega tekmeča za prvo mesto. Slovenija je bila v zadnjem paru skupine A na teh tekmah. Namesto ob 16. uri

po lokalnem času je začela tekmo z Izraelom šele ob 17. uri zaradi pregretosti dvorane (ni klimatskega hlajenja) in zamikov predhodnih tekem. Prva četrtina je bila v znamenju enakovrednega dvoboja, saj sta četrtino končala z 20 : 22 v korist Izraela, začetna slovenska petorka je bila Šebjan, Jakofčič, Perič, Makuc in Lukić.

Da bi obvarovali prednost z tretje četrtine, so Slovenci začeli igrati consko obrambo s sistemom 3-2, kar pa ni preprečilo navala izraelskih napadov, ki so se uspešno prebijali skozi slovensko obrambo, posebej njihova štirica Samuel Asaf, ki je v tej četrtini Sloveniji nasul 20 točk. Trener slovenske reprezentance Igor Cesar je poskusil spremeniti taktiko, da je postavil Lukića na krilo, da bi prenesel težišče napada na njegove soigralce na drugem krilu. V zadnjih minutah je bilo nekaj priložnosti, da bi Slovenci izenačili rezultat in potem prevzeli vodstvo. Vendar je bilo storjenih nekaj napak pri prenosu žoge čez polovico igrišča in je bilo nekaj izgubljenih žog pri napadu. Izraelci so tako povečali vodstvo na sedem točk, s to razliko so potem zaključili tekmo.

V zgodnjih jutranjih urah naslednjega dneva je slovenske vrste okrepil Miha Zupan, s katerim je Slovenija tretji dan prvenstva odigrala drugo tekmo proti Italiji. Drugega dne je bila prosta.

Med tekmo Litva - Slovenija

Tretji dan

V tekmi skupine A je Slovenija v športni dvorani Ampelokipi suvereno premagala Italijo z rezultatom 75 : 55. Najboljši strellec tekme je bil Saša Lukić s sedemnajstimi točkami. Trener Igor Cesar je na tekmo poslal vse igralce, tudi mladega, novopečenega člana reprezentance Lazarja Tanasijević, ki je na tej tekmi z igro tudi debitiral kot reprezentant.

“Tretja četrtina je bila v znamenju agresivne igre na obeh straneh in s tem posledično bilo več košev, kot v prejšnjih četrtinah. Kapetan Zupan je nadziral višino in s skoki uspešno lovil odbite žoge.”

Jakofčič mu je asistiral pri skokih in blokadah. Italijani so skušali razbiti slovensko obrambo z meti z velike razdalje, kar jim je deloma uspelo. Vendar je Slovenija prešla na bolj široko obrambo, znotraj pa je bil Zupan, ki je lovil visoke žoge. Rezultat te četrtine je bil 58 : 39.

Tekmo so Slovenci zaključili z lepo zmago pri rezultatu 75 : 55. Jutri ob 14. uri po lokalnem času v isti dvorani jih čaka Litva, ki je včeraj premagala Izrael z 69 : 64.

Četrti dan

Slovenski gluhih košarkarji so se pomerili s svetovnimi prvaki, reprezentanco Litve. Tekma je bila pomembna zaradi razvrstitve znotraj skupine A. Strategija Slovenije je bila, da na samem začetku tekme postavijo obrambo eden na enega Litovca, da razbijejo njihove napade. Prva četrtina je bila vzpodbudna, ker je strategija delovala na igrišču. Slovenija je uspešno ustavljala litovske napade, kapetan Miha Zupan je imel nadzor pod košem, Saša Lukić je uspešno pokrival najnevarnejšega strelca Litovcev, kralja trojk Robertasa Puzinasa.

Zadnja četrtina se je zaključila z 56 : 52 za Slovenijo. Branilec Šebjan je izdatno vnovčil svojo vlogo na igrišču, da je 13 točk. Zadnja četrtina naj bi potrdila slovensko vodstvo z rutinirano, umirjeno igro. Litovci pa se niso predali in v to

četrtno vstopil z zelo agresivno igro, ki je mejila na incidente. Uspešni so bili pri odbitih žogah in skokih v napadu. Njihova petnajstica, Andrej Zenevič je uspešno pariral Mihu Zupanu, v skokih je kraljeval pod svojim košem. Slovenci so skušali z menjavo igralcev umiriti njihove napade in jih prisiliti k umirjeni igri. Taktika pa je delovala po načelu toplo-hladno. V zadnjih 4 minutah so Litovci začeli prevzemati nadzor nad igro z agresivnimi skoki pod košem, tako v obrambi kot tui v napadu. Pod košem so bili strnjeni, stiskali so okoli Zupana ali Jakofčiča med njunim prodorom. V dveh minutah pred koncem sta Cesar in Lukič z novo taktiko, ki je temeljila na razpršitvi Litovcev na večji del polovice igrišča, da se ustvari prostor za prodore pod koš ali mete za trojke, skušala spremeriti razmerje moči v korist Slovenije. Vendar se ni obneslo, zmaga, ki je bila skoraj v naših rokah, je šla v Litvo. Rezultat je bil 69 : 79.

Peti dan

Z zmago nad Ukraino je slovenska reprezentanca gluhih Slovenije napredovala končno drugo mesto skupine A. Tekma je bila za Slovence ključnega pomena, ker je bilo od rezultata odvisno, s kom se bodo pomerili v četrtfinalu. V prvi polovici četrtno

Med tekmo Slovenija - Ukrajina

sta obe reprezentanci vsaka skušali pridobiti vodstvo z hitrimi napadi in skoki pod košem. Napadi Ukrajincev so bili zelo agresivni, vendar so napadi imeli šibke točke, ker so postavili težišče napada na strelcih z velike razdalje. Pod košem je bila slovenska obramba uspešnejša, odpravili so ukrajinske centre stran od koša, da jim preprečijo skoke za odbitimi žogami. Stanje ob koncu prve četrtno je bilo 12 : 17 za Slovenijo.

“Zadnja četrtno je bila krona te tekme, Slovenija je prevzela popoln nadzor nad igro in Ukrajincem vsiljevala tempo igre. Ukrajina je poskušala z grobimi prijemi sekati napade Slovencev.”

Jim ni uspelo in zato je šla zaslužena zmaga v roke Slovincem, ki so se borili za vsako žogo. Rezultat je bil temu ustrezen, 53 : 77 za Slovenijo. Naj zapišemo, da so slovenski reprezentanti opravili nadpovprečno število skokov, jih je bil kar 47, medtem ko so Ukrajinci imeli 34. Torej, skoki so odločilno vplivali na potek igre in tudi na zmago Slovenije.

Četrtno finale

Druga četrtno tekme proti Turčiji je bila v znamenju conske obrambe Slovenije po sistemu 3-2, ki je Turkom delala resne preglavice. Vztrajno so menjali svoje igralce, da bi nam narekovali ritmu njihove igre. Slovenci so to obrambo izkoristili, da so se igralci malce predahnili od »nore« prve četrtno, ko so veliko tekali in skakali za žogami. Lukič je začel zadevati koš, v igro je vstopil Perič, ki je hitro dal koš z prodorom pod njim. Žabot je v protinapadu zadel lepo trojko. Polčas je bil končan z 45 : 15 za Slovence.

Turki se niso predali, v tretji četrtno so uredili svoje vrste in agresivneje pritiskali na slovensko obrambo, iz krilnih pozicij so metali z srednje razdalje, pa tudi za trojke. Pri trojkah jim je šlo bolj slabo, zato so se potem svojo ost napada pomaknili pod koš. Tu jim je uspelo, hitro se jim je zmanjševala razlika. Zato je Slovenija izrabila minuto odmora, da je umirila svoje igralce, nekateri so po nepotrebnem žoge izgubljali, zapravljali zicerje. Zato je bil potem delni izid 14 : 20 za Turke. Njihov igralec Volkan Koclu

je vnesel nekoliko zmede med Slovenci. Rezultat tretje četrtno je bil 59 : 35 za slovensko ekipo.

“Tekma se je zaključila s slastno zmago z končnim rezultatom 73 : 52 in Slovenija se je uvrstila v polfinale.”

Junak tekme je bil Matic Makuc, ki je bil tudi strelac tekme. Z meti z razdalje je uničil turško obrambo.

Polfinale

V drugi polfinalni tekmi, kjer sta se srečali reprezentance Slovenije in Ukrajine, je bilo zelo napeto. Slovenija je prvo četrtno začela dobro razpoložena, s preišljenimi potezami conske obrambe 3-2 je razorožila ukrajinske napade in hitro nabirala vedno večjo prednost, ki je znašala na koncu te četrtno 14 točk razlike in sicer pri rezultatu 21 : 7. Jakofčič in Zupan sta zadevala z razdalje, Lukič pa je usmerjal ukrajinske napade stran od koša.

V zadnji četrtno sta Lukič in Zupan skupaj dala 6 točk, ostali soigralci niso bili uspešni. Ukrajinci so medtem dali 11 točk. Vmes je bil v tri minutah in pol delni izid 0 : 0, kar govori o trdi obrambi na obeh straneh.

“Slovenski reprezentanti so poskušali vse možne načine, da preidejo v vodstvo. Koš je bil za njih kot zaklet, žoge niso nikakor hotele pasti noter.”

Tekma je bila zaključena z zmago Ukrajine z 51 : 56. Lahko bi bilo drugače, če ne bi izgubili centra Jakofčiča, ki sta skupaj z Zupanom dobro držala Ukrajince stran od koša.

Finale za 3. in 4. mesto

Zadnji dan evropskega prvenstva gluhih v košarki Solun 2016 so bile finalne tekme tako pri moških kot ženskah. Slovenija je po porazu z Ukraino na polfinalni tekmi dobila v finalu za 3. in 4. mesto za nasprotnika aktualnega svetovnega prvaka, reprezentanco Litve, ki je tudi izgubila proti Rusiji. Slovenci so začeli tekmo na vse ali nič. Že

v začetku tekme jih je doletela neprijetna težava, branilec Šebjan je nasedel provokacijam Litovca Robertasa Puzinasa ter prislužil v slabih dveh minutah dve tehnični napaki in bil izključen s tekme. Slovenija je ostala brez ključnega branilca. Zamenjal ga je Žabot. Litva je na Slovence izvajala conski pressing, ki jim je prinesel rezultat ob koncu četrtno 21 : 16 za Litvo.

Tekma se je kljub trudu Zupana, Lukiča ter ostalih članov reprezentance Slovenije, igrala sta tudi Vlah in Tanasijevič v zadnjih treh minutah, končala z zmago Litve. Slovenija je pogrešala Jakofčiča na mestu centra, ki bi bil v močno oporo Zupanu v obrambi pod košem. Tako je Slovenija osvojila 4. mesto po rezultatu 86 : 51 in se uvrstila na Deaflympics.

Slovenijo so zastopali gluhi košarkarji:

Robert Vlah, Lazar Tanasijevič, Damjan Šebjan, Sašo Lukič, Jan Orešnik, Domen Starc, Aleksandar Perič, Luka Žabot, Miha Jakofčič, Matic Makuc in kapetan Miha Zupan.

Trener Igor Cesar med minuto odmora

Slana koža, nasmeh nas boža

Piše: Anja Božnar

(foto: Arhiv Anja Božnar)

Letos smo športnikom specialne olimpijade že tretje leto zapored ponudili priložnost, da se nam pridružijo na nepozabnem doživljanju morja, svobode, slane kože in vetra v laseh. Povabili smo jih na Specialno jadranje 2016.

Občutek povezanosti, sodelovanje, brezpogojna medsebojna naklonjenost in pripravljenost za ustvarjanje nečesa čarobnega so občutki, s katerimi lahko opišemo mavrico čustev, ki smo jih člani posadke Specialnega jadranga 2016 občutili že po prvih nekaj dneh. K temu so velik del prispevali specialisti za jadranje iz CUDV Radovljica, VDC Šentjur – enota Slovenske Konjice, CVIU Velenje in Centra Janeza Levca – njihova ekipa se je letos razdelila na dve jadrnici – ter šest posameznikov. Športnikov je bilo 40, ob boku pa jim je stalo 14 spremljevalcev, organizacijska ekipa s 5 člani in 7 nepogrešljivih krmarjev. Brez krmarjev naše jadranje ne bi bilo mogoče, čeprav so se nekateri športniki izkazali za prave mojstre vožnje jadrnice. Krmarji so nam dali veliko več kot samo jadranje,

naučili so nas nekaj osnovnih vozlov, ki so pomembni za varnost na jadrnici, seznanili so nas z najmočnejšimi vetrovi, ki lahko preprečijo izplutje (sploh moč burje nam je uspelo dodobra izkusiti), in nam dovolili, da skupaj z njimi odkrivamo skrivnosti podvodnega sveta. Letos sta se nam prvič pridružila krmarja **Boris in Damjan**, ki v en glas zatrjujeta, da bi izkušnjo z veseljem ponovila. »Že ves teden opazujem, kako spremljevalci nesebično podpirajo in skrbijo za svoje varovance – tako kot bi skrbeli za svoje otroke,« je bil nad delom spremljevalcev očaran Boris.

Tudi letošnje specialno jadranje je svojo plovbo začelo v Biogradu na Moru. Marina Kornati je naših obiskov že vajena, saj se zadovoljni vračamo že vrsto let ter jo radi izberemo za svojo domačo bazo. Tako kot lani smo tudi letos moč

narave občutili že prve dni. Čeprav je bila želja velika, je tudi letošnje prvo izplutje iz Marine Kornati moralo počakati do ponedeljka. A čakale so le jadrnice, nas je želja po občutju odprtega morja vodila do izleta s trajektom na Pašman. Med navdušenim fotografiranjem bežečega morja in sivega Biograda na Moru v ozadju ter tekmovanjem v delanju sklec je že tako kratka pot minila še hitreje. S hitrim skokom v morje in piknikom, ki je vzdražil nosnice vseh privezanih bark, smo siv dan obarvali rumeno. Naša želja pa je naslednje jutro pregnala neugoden veter in nas ponesla do otoka Žminjak. Z visoko dvignjenimi zastavami, ki so jih posadke ustvarile prejšnji večer, smo ponosno zapluli v Jadransko morje. Glasno ploskanje in navdušeno mahanje vsem jadrnicam, ki smo jih srečali na poti, je jadrnanje naredilo še bolj doživeto. Robinzonski občutek otoka smo dopolnili s predstavitvijo posadke, ki je iz naravnih materialov izdelala simbole svoje jadrnice. Ste vedeli, da je jadrnica Luka X nastala na mestu, kjer se po potopu neznanec Luka nikoli več ni vrnil na površje? Domišljija naših športnikov je očarala prav vse. Ko smo že skoraj pozabili, kako je videti obarvano nebo, nas je v spanec ponesel čaroben sončni zahod. Naslednji dan smo zaspana telesa pretegnili z vzpomom na bližnji grič, kjer nam je po neštetih poizkusih vendarle uspelo posneti skupinsko fotografijo. Po osvežitvi v morju in vožnji s supi, ki so bili ves čas našega jadranga najbolj priljubljena aktivnost, smo odpluli novim dogodivščinam naproti.

Natančneje na Kaprije, v uvalo Medoš. Konoba Kunjka, ki je že drugo leto zapored naša postojanka, nas vedno znova prepriča s sinje modrim morjem, raznoliko okolico in neomejeno lastnikovo gostoljubnostjo. Čeprav sta nas vožnja do Kaprij in lovljenje ravnatežja na plavajočih pomolih na otoku nekoliko utrudila, se naši niso dali. Ob barvnem soju luči so nastopajoči športniki prepevali romantične pesmi Oliverja Dragojeviča, bobnali na Siddharthin Napoj in komaj zadrževali solze ob romantični izvedbi Zaline pesmi – dokazali so, da imamo specialci res talent. Naslednji vroč dan smo preživeli razpeti med lokostrelstvom, kjer so **Aljoša, Jure in Tilen** srčno delili svoje znanje, osvežitvijo v morju, kjer so nekateri celo preizkusili skok v morje s kljuna jadrnice, in barvanjem lesenih rib, ki so mnogim predstavljale trenutek za umiritev in ustvarjalnost. Mimo nas je priplaval tudi morski zajček, izkušeni krmarji so nas poučili, da je izjemno redek. Pester dan smo zaključili s praznovanjem štirih rojstnih dni. Spremljevalka **Estera** je spekla dva marmorna kolača iz pudinga, ki smo ju okrasili s posvetili in jih podarili slavljencem. Besede, kako veseli so bili presenečenja, so odveč. Da je bila zabava popolna, smo praznovanje nadaljevali s plesom z neonskimi lučkami. **Boštjan in Janez** sta za popolno vzdušje poskrbela še z barvno kroglo, ki je s svojimi svetlobnimi kraki pričarala nepozaben večer. Za piko na i smo dodali še tradicionalne čokoladne in marmeladne palačinke, ki so hitro izginile v ustih lačnih in utrujenih specialcev.

Starejša dekleta so nam nekoliko v šali, nekoliko zares med aktivnostjo v jutranjem krogu zaupala, da najbolj pogrešajo tuš in brezžični internet. Čeprav smo se jim (zelo) trudili ugoditi, smo zaradi vremenskih razmer povratek v Biograd na Moru s srede prestavili na petek. Naši krmarji so se odločili, da je najbolj varno plutje proti Kornatom. Po nekajurnem jadrangu mimo slikovite narave otočja Kornatov, kjer smo se ob ostro odsekanih klifih kljub veličastnosti jadrnice počutili kot najdrobnejše ribe v morju, smo prispeli do Vrulj. Med plutjem je potekalo tiho tekmovanje v lovljenju rib, posadki krmarja **Mateja in Primoža** sta se lahko pohvalili z najboljšim izkupičkom. Ker je bilo že pozno, časa za kohanje ni bilo, športniki pa so se lahko pripravljali za svečan sprejem med specialiste za jadranje. Obiskal nas je bog neba Svarun, ki so ga športniki s svojim znanjem prepričali, da si naziv zares zaslužijo. Sicer divji večer smo zaključili s prepevanjem ob kitari in stiskanjem pod toplimi odevami. Zadnji dan specialnega jadranga smo začeli s plesom, ki nas je prebudil in motiviral, da smo v

želji po nepozabnem razgledu splezali na bližnji hrib. Čeprav se je sprva zdelo, da bo hrib mnogim predstavljal neosvojljivo trdnjavo, so jo osvojili vsi. Z močno voljo, spodbudo in podporo spremljevalcev so prav vsi športniki dobili občutek, da zmorejo. Zmorejo vse. Za nekatere je bil največja nagrada razgled, spet za druge je bil skok v kristalno morje tisto, kar so čakali ves čas vzpona. Po skupinskem kohanju smo odrinili proti Biogradu na Moru.

Hehtično pospravljanje jadrnic, iskanje znamk in razglednic, ki smo jih želeli poslati domačim, uživanje v pisanem sončnem zahodu z jagodnim sladoledom v roki in zaključni krog, poln iskrenih zahval, čarobnih besed in dotikov srca, vse to je zaznamovalo naš zadnji večer na morju. Vsi smo se zavedali, da nas zjutraj čakata skok na avtobus in vožnja domačim v objem. Veter in laseh, iskrica v očeh in nasmeh do ušes so nas spremljali ves teden. Na avtobus smo stopali nekoliko otožno, ker za seboj puščamo ljudi, na katere smo se navezali, in hkrati srečno, da smo bili del te nepozabne zgodbe. Ko smo si navdušeno mahali in ploskali ob vsakem ovinku bližje Ljubljani, smo vsi v svojih glavah že rezervirali september 2017, ko se ponovno srečamo in si stečemo v objem.

Med specialci je vedno odlično vzdušje na tradicionalnem jadrangu

Jadrnanje so si popetirili z različnimi športnimi aktivnostmi, med drugim so bili vsi navdušeni nad supanjem

8. EP v Showdownu Tirrenia (Pisa) – Italija

Piše: Gregor Habjan

(foto: Gregor Habjan)

(Slovenski showdownisti pobrali večino odličij, nad organizacijo, programom, številčnostjo in potekom prvenstva pa so bili kot člani najuspešnejše reprezentance navdušeni.)

Slovenci se redno udeležujemo evropskih prvenstev v showdownu, saj sodimo v sam svetovni vrh tega športa. V tem trenutku vsi najmočnejši igralci še vedno prihajajo iz Evrope, tako da je na evropskem prvenstvu zbrana najboljša svetovna konkurenca. Preden se posvetimo tekmovalnemu dogajanju na prvenstvu, bi vas rad na kratko seznanil s celotnim programom v Tirrenii, majhnem mondenem letoviščnem mestu, ki leži tik ob Sredozemskem morju, v okraju precej bolj znane Pise, kjer stolp še vedno stoji in se še vedno nagiba proč od slavne katedrale, iz katere je mogoče ves čas slišati odmev pesmi. Nastanjeni smo bili v velikem hotelu, ki je last italijanske zveze slepih, zato je precej prilagojen slepim in slabovidnim. Gibanje slepih je bilo tako precej bolj suvereno, delo spremljevalcev pa razmeroma olajšano.

Vse skupaj se je pričelo v ponedeljek, 19. septembra, ko smo zvečer prispeli na prizorišče prvenstva. Ogledali smo si hotel ter spoznali tekmovalne prostore, ki so se imenovali po večjih italijanskih mestih. Naslednji dan smo se udeležili treninga in otvoritvene slovesnosti, ki je potekala v Pisi. Izvedena je bila zelo slovesno in nazivu prvenstva primerno. V paradi smo se sprehodili po ulicah Pise vse do glavnega trga, kjer je prireditev potekala. Naslednji dan smo imeli še klasifikacijo, kjer so preverili vid tekmovalcev ter vsem odobrili nastop na prvenstvu. Popoldne smo se šli še malce turiste in se okopali v Sredozemskem morju. Izvedli smo še zadnji trening pred tekmovalnim. Privadili smo se na vročino, povišano vlažnost in komarje, ki so nas ves čas vneto pikali oz. so bili pravi dvigovalci adrenalina.

Naša reprezentanca je bila izbrana na podlagi rezultatov z domačih turnirjev in izkušenj igralcev v tujini. V moški konkurenci v zadnjih letih prevladuje Peter Zidar, ki zmaguje turnir za turnirjem, sta mu pa tesno za petami Miha Susman in Denis Repa, ki sta vedno močnejša. Žal je doma ostal Aleksander Sabo, ki pa v zadnjem času ponovno kaže dobro formo. V ženski konkurenci se na prvem mestu največkrat izmenjujeta Sanja Kos in Tanja Oranič, kar pomeni, da sta bili tudi na tem prvenstvu upravičeno prisotni. Več o rezultatih in dogajanju na domačih turnirjih si lahko preberete na naši spletni strani www.showdown.si.

Turnirji v tujini so zelo naporni in od igralca zahtevajo kar nekaj znanja, moči, igralne kondicije in ne nazadnje talenta, da se lahko enakovredno spoprime z nasprotniki. Na tovrstnih tekmovanjih se je najtežje sprostiti ter odmislniti pomembnost tekme in sloves nasprotnika. Tak sloves si je že pridobil Peter Zidar, saj je strah in trepet za izzivalce. Toda tudi njemu ni lahko, saj se nanj vedno bolj pripravljajo, tako da je za nasprotnike vse večji izziv in vse pogostejša tarča njihovih napadov.

Nastopili smo več kot odlično, in to kljub zasedbi vrhunskih igralcev, kakršne do sedaj še ni bilo. Najprej je bilo treba dobro odigrati v predskupinah, nato pa v četrtfinalu, polfinalu in finalu. Vsaka uvrstitev med prvih 18 pri moških in prvih 12 pri ženskah pomeni velik uspeh. Imeli smo malce smole, ker je Miha zaradi kroga treh in nekoliko slabše gol razlike izpadel iz osmerice, sicer bi se v četrtfinalu pomeril s Petrom, kar

pa tudi ne bi bilo najlažje, glede na to, da je Peter s svojimi igrami ponovno navduševal občinstvo in na koncu obranil naslov evropskega prvaka iz leta 2014. Miha je dosegel rezultat, ki ni njegov najboljši, toda z igro je pokazal, da napreduje in da bo v prihodnje resen kandidat za najvišja mesta. Tokrat je pristal na odličnem 11. mestu. Denis se še kali, znova je okusil težke dvoboje v predskupini in žal se mu spet ni izšlo, saj je imel eno težjih skupin. S tem prvenstvom je pridobil nekaj novih mednarodnih izkušenj, točke za 20. mesto in, kar je zelo pomembno, veselje za delo vnaprej.

V ženski konkurenci Sanja Kos v finalu in Tanja Oranič v boju za 3. mesto žal nista zmogli več igrati na vso moč ter premagati svojih nasprotnic. Pozna se, da smo imeli v tej sezoni premalo treninga in zato premalo igralne moči. Igralki sta dali vse od sebe, tako da jima lahko samo čestitamo za vse dvoboje, ki sta jih odigrali na tem EP. V ženski konkurenci je preboj v ospredje zahtevna naloga. Dosežejo ga lahko le najboljše in najizkušenejše igralke, kakršne so gotovo tudi Slovenke.

Na ekipnem tekmovanju je sodelovalo 10 reprezentanc, kar pomeni, da je bila konkurenca zelo težka. V skupini petih smo pristali na 1. mestu in se v četrtfinalu pomerili z Nizozemci. Nato smo v polfinalu premagali favorizirano reprezentanco Finske in žal nato v Finalu izgubili proti presenetljivo dobrim Poljakom. Poljaki so bili največje presenečenje prvenstva, saj so v ekipnem tekmovanju zasedli 1. mesto, v obeh posamičnih konkurencah pa 3. mesto. Tako so bili po uspešnosti takoj za Slovenijo, ki je bila najuspešnejša reprezentanca prvenstva. Reprezentanca Slovenije je dobila tudi nagrado za najbolj fer ekipo, priznanje FISPICA, organizatorja prvenstva. Na to priznanje smo seveda zelo ponosni. K uspešnosti ekipe je pripomogel tudi spremljevalec Marko Jeretina, ki je skrbel za dobro vzdušje, spremstvo in pomoč tekmovalcem.

Zelo sem zadovoljen z nastopi vseh naših tekmovalcev in tekmovalk, ki dokazujejo, da so vrhunski igralci showdowna in da se lahko nanje zanesemo. Seveda ne gre vedno vse po načrtih, toda tokrat je šlo, kot je treba. Nastopili smo v treh finalih, kar je dovolj zgovoren podatek o kvaliteti naših igralcev. Prvenstvo je bilo zelo dobro organizirano – pester program, kvalitetni sodniki in dobre nastanitvene kapacitete –, kar je za igralce, ki imajo naporene tekmovalne dneve, zelo pomembno. Zanimivo je, da bo naslednje evropsko prvenstvo v

Belorusiji, ki se je letos prvič priključila showdown karavani in si s svojo delegacijo ogledala to prvenstvo. Zanimiv je tudi podatek, da je na ogled prvenstva prišla delegacija iz Kitajske, kjer se bodo začeli ukvarjati s showdownom. Kupili so že nekaj miz in zatrdili, da se bodo zavzemali za uvrstitev showdowna na paraolimpijske igre leta 2024.

Rezultati:

Moški: Peter Zidar (1. mesto), Miha Susman (11. mesto) in Denis Repa (20. mesto).

Ženske: Sanja Kos (2. mesto), Tanja Oranič (4. mesto).

Ekipno: Slovenija (2. mesto).

Slovenska ekipa showdownistov, kljub močni konkurenci še vedno v vrhu

Trener, Gregor Habjan ohranja dobro vzdušje v ekipi

DRŽAVNA PRVENSTVA 2016

Piše: Primož Jeralič

(foto: Arhiv ZŠIS-POK)

“V letu 2016 je v koledarju Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja (ZŠIS-POK) planiranih 37 državnih prvenstev, od tega je bilo do konec septembra izvedenih 28 državnih prvenstev (dodatno 9 državnih prvenstev).”

Posebnosti DP do konec septembra 2016:

Strokovna služba planirana državna prvenstva usklajuje z nastopi slovenskih reprezentantov hkrati pa je potrebno organizacijo in izvedbo državnega prvenstva prilagoditi času in kraju izvedbe. Nekatera državna prvenstva je potrebno uskladiti s panožnimi zvezami in njihovim koledarjem tekmovanj.

V koledarju državnih prvenstev je prišlo do nekaj sprememb, ki smo jih na željo izvajalcev uspešno uvedli. Potrebno je dodati, da Ribiška zveza Slovenija uvaja novosti tudi za tekmovalce ribiče invalide, ki bodo po novem morali opraviti izpit za tekmovalni ribolov in pridobiti ribiško izkaznico pri najbližji Ribiški družini. Omenjeno je povzročilo pri ribičih veliko negotovanja zato bo potrebno skupaj z invalidskimi organizacijami najti kompromis, ki bo sprejemljiv za obe strani. Spremeniti je bilo potrebno za DP invalidov v lovu rib s plovcem datum izvedbe državnega prvenstva iz predvidenega 11. junija na 25. junij, ker je v tistem času trasa zaprta za tekmovalni ribolov.

Podatki po posameznih prvenstvih koledarja ZŠIS-POK do konec septembra 2016:

20. BALINANJE EKIPNO

4. junija 2016, je v Boštanju pri Sevnici potekalo DP invalidov v balinanju. DI Sevnica s predcednikom, Francom Boljtem in ekipo so se odlično potrudili in poskrbeli, da so se vsi uvrščeni na državno prvenstvo odlično počutili na balinišču v Boštanju. Vse prisotne so v pozdravnem nagovoru pozdravili predsednik DI Sevnica, Franc Boljte, strokovni sodelavec ZŠIS in POK

Primož Jeralič, župan občine Sevnica Srečko Ocvirk, predsednik KS Boštanj Jože Udovč, direktorica KŠTM Mojca Pernovšek, Predsednik Športne Zveze Sevnica Rok Vodenik. Naslov državnih prvakov v ženski konkurenci je osvojila ekipa DI Logatca, v moški konkurenci pa je slavila ekipa MDI Goriške.

Rezultati: ŽENSKE:

1. mesto: DI LOGATEC,
2. mesto: MDI GORNJA RADGONA,
3. mesto: MDI ŠALEŠKE DOLINE VELENJE.

MOŠKI:

1. mesto: MDI GORIŠKE,
2. mesto: DI POSTOJNA,
3. mesto: ŠDI LJUBLJANA.

DI Sevnica, je prevzela izvedbo državnega prvenstva v balinanju, katerega ni želelo prevzeti nobeno drugo društvo. V ta namen, so zaradi odprtega kegljišča najeli šotor, ki je pokrival celotno balinišče in vsem tekmovalcem omogočil senčen prostor med tekmovanjem.

Prijavni program za državna prvenstva, ki jih organizira ZŠIS-POK je s koncem aprila pričel delovati brez dodatnih oddaj prijav preko prijavnih obrazcev. Strokovni sodelavec Primož Jeralič prijaviteljem nudi telefonsko podporo pri oddaji spletnih prijav. Uredilo se je certificiranje prijavnega programa, ki je bilo potrebno zaradi varstva podatkov. S strani uporabnikov dobivamo pozitivne informacije, da jim je program olajšal delo in, da je oddajanje prijav veliko enostavnejše kot do sedaj. Z novim prijavnim programom smo tako pridobili kar preko 160 novih registriranih športnikov in športnic invalidov, namreč brez obvezne registracije oddajanje prijav ni mogoče., ki jo znotraj ZŠIS-POK ročno potrdi administrator programa.

Rezultati državnih prvenstev so dostopni v arhivu ZŠIS-POK ter na spletni strani www.zsis.si.

21. PLAVANJE

V soboto, 11. junija 2016 je na bazenu v Radovljici potekalo državno prvenstvo invalidov v plavanju, ki ga je organizirala ZŠIS-POK v sodelovanju z izvajalcem PK Gorenjska Banka Radovljica. Na tekmovanju je kljub hladnemu in deževnemu vremenu nastopilo veliko plavalcev in kar nas najbolj veseli, nastopilo je izredno veliko mladih plavalcev, ki jih tudi dež ni zmotil.

Rezultati: ŽENSKE:

100m prosto:

1. mesto S10: Amadeja Urbanč Vlahov (ŠD PLAVALČEK),
1. mesto S14: Metka Fartek (D SOŽITJE RADOVLJICA),
2. mesto S14: Tjaša Lenko (PK VELENJE);

50m prsno:

1. mesto S9: Amadeja Urbanč Vlahov (ŠD PLAVALČEK);
1. mesto S12: Lucija Planinc (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto S12: Sara Zupančič (CENTER VIIM CILJ);
1. mesto S13: Tanja Glušič (IŠD SAMORASTNIK);
1. mesto S14: melisa Mrak (PK GORENJSKA BANKA RADOVLJICA),
2. mesto S14: Maruša Golčer (PK VELENJE);
3. mesto S14: Anja Golčer (PK VELENJE);
1. mesto PMS: Brigita pavčnik (ZMSS),
2. mesto PMS: Magda Šalomon (ZMSS),
3. mesto PMS: Katarina Medvešek (ZMSS);

100m hrbtno:

1. mesto S 14: Maruša Golčer (PK VELENJE);

50m prosto:

1. mesto S5: Sara Makoter (SONČEK);
1. mesto S12: Lucija Planinc (CENTER VIDIM CILJ);
1. mesto S13: Tanja Glušič (IŠD SAMORASTNIK);
1. mesto S14: Melisa Mrak (PK GORENJSKA BANKA RADOVLJICA),
2. mesto S14: Sandra Svetina (DRUŠTVO SOŽITJE RADOVLJICA),
3. mesto S14: Anja Golčer (PK VELENJE);

1. mesto PMS: Tina Zelič (ZMSS),
2. mesto PMS: Brigita Pavčnik (ZMSS);
1. mesto PNAC: Nanika Bečič (MDI VELENJE);

100m prsno:

1. mesto S13: Tanja Glušič (IŠD SAMORASTNIK);

50m delfin:

1. mesto S14: Tjaša lenko (PK VELENJE);

50m hrbtno:

1. mesto S10: Amadeja Urbanč Vlahov (ŠD PLAVALČEK);
1. mesto S14: Maruša Golčer (PK VELENJE);
2. mesto S14: Melisa Mrak (PK GORENJSKE BANKE RADOVLJICA).

MOŠKI: 100m prosto:

1. mesto S5: Haris Muratović (ŠD RIBA),
2. mesto S5: Aleš Povše (DP CELJE);
1. mesto S9: Jaka Gimpelj (ŠD RIBA),
2. mesto S9: Patrik Jagodic (PK GORENJSKA BANKA RADOVLJICA);
1. mesto S14: Aljaž Vejnovič (PK VELENJE),
2. mesto S14: Aleš Brežnik (PK VELENJE),
3. mesto S14: Alen Šoster (PK VELENJE);
1. mesto PNAC: Branko Šumah (MDI VELENJE);

50m prsno:

1. mesto S2: Nedim Avdić (ŠD RIBA);
1. mesto S4: Haris Muratović (ŠD RIBA);
1. mesto S5: Vinko Hren (DP CELJE);
1. mesto S7: Ivan Hribar (DI Sevnica);
1. mesto S8: Tim Bučar (ŠD RIBA),
2. mesto S8: Ivan Lesnika (ŠD PLAVALČEK),

3. mesto S8: Vincenc Radež (ŠD PLAVALČEK);
1. mesto S9: Julijan Križaj (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto S9: Rok Mihelčič (ŠD RIBA),
1. mesto S11: Branko Perović (KPŠRD KAREL JERAJ),
2. mesto S11: Edvard Potisk (MDI Kranj),
3. mesto S11: Damijan Vizjak (CENTER VIDIM CILJ);
1. mesto S12: Mirjan Brajdič (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto S12: David Bizjak (CENTER VIDIM CILJ),
3. mesto S12: Nejc Zarnik (CENTER VIDIM CILJ);
1. mesto S13: Matija Jurij (CENTER VIDIM CILJ);
1. mesto S14: Miha Štefanič (PK VELENJE),
2. mesto S14: Maj Režman (ŠD PLAVALČEK),
3. mesto S14: Matjaž Tibola (DRUŠTVO SOŽITJE RADOVLJICA);
1. mesto SG: Denis Moreše (ŠD PLAVALČEK),
2. mesto SG: Jakob Zupančič (CENTER VIDIM CILJ);
1. mesto PMS: Gregor Erman (ZMSS);
1. mesto PNAC: Aleksander Ložič (MDI VELENJE);

100m hrbtno:

- 1. mesto S9: Jaka Gimpelj (ŠD RIBA),
- 2. mesto S9: Patrik Jagodic (PK GORENJSKA BANKA RADOVLJICA);
- 1. mesto S14: Aljaž Vejnovič (PK VELENJE);
- 2. mesto S14: Alen Šoster (PK VELENJE),
- 3. mesto S14: Iuka Temnikar (PK VELENJE);
- 1. mesto PNAC: Branko Šuman (MDI VELENJE);

50m prsto:

- 1. mesto S5: Haris Muratović (ŠD RIBA),
- 2. mesto S5: Aleš Povše (DP CELJE),
- 3. mesto S5: Robi Cakič (CENTER VIDIM CILJ);
- 1. mesto S8: Ivan Hribar (DI SEVNICA),
- 2. mesto S8: Tim Bučar (ŠD RIBA);
- 1. mesto S9: Jaka Gimpelj (ŠD RIBA),
- 2. mesto S9: Julijan Križaj (CENTER VIDIM CILJ),
- 3. mesto S9: Jordan Jakin (Paras);
- 1. mesto S10: David Šeparovič (ŠD PLAVALČEK);
- 1. mesto S11: Branko Perović (KPŠRD KARELJ JERAJ),
- 2. mesto S11: Edvard Potisk (MDI KRANJ);
- 1. mesto S14: Aleš Brežnik (PK VELENJE),
- 2. mesto S14: Maj Režman (ŠD PLAVALČEK),
- 3. mesto S14: Jan Berlot (PK GORENJSKA BANKA RADOVLJICA);
- 1. mesto SG: Denis Moreše (ŠD PLAVALČEK),
- 2. mesto SG: Jakob Zupančič (CENTER VIDIM CILJ);
- 1. mesto PMS: Klemen Zgaga (ZMSS),
- 2. mesto PMS: Gregor Erman (ZMSS);
- 1. mesto PNAC: Ivan Premužič (MDI VELENJE),
- 2. mesto PNAC: Aleksander Ložič (MDI VELENJE);

100m prsno:

- 1. mesto S5: Vinko Hren (DP CELJE);
- 1. mesto S8: Tim Bučar (ŠD RIBA),
- 2. mesto S8: Vincenc Radež (ŠD PLAVALČEK);
- 1. mesto S9: David Šeparovič (ŠD PLAVALČEK),
- 2. mesto S9: Rok Mihelčič (ŠD RIBA),
- 1. mesto S14: Miha Štefanovič (PK VELENJE),
- 2. mesto S14: Maj Režman (ŠD PLAVALČEK),
- 3. mesto S14: Tadej Kramberger (DRUŠTVO SOŽITJE RADOVLJICA);
- 1. mesto PNAC: Branko Šuman (MDI VELENJE);

50m Delfin:

- 1. mesto S14: Aljaž Vejnovič (PK VELENJE),
- 2. mesto S14: Rok Slapšak (ŠD PLAVALČEK),
- 3. mesto S14: Aljaž Šoster (PK VELENJE);

50m hrbtno:

- 1. mesto S3: Nedim Avdić (ŠD RIBA);

- 1. mesto S5: Aleš Povše (DP CELJE);
- 1. mesto S9: Patrik Jagodic (PK GORENJSKE BANKE RADOVLJICA),
- 2. mesto S9: Jordan Jakin (Paras);
- 1. mesto S10: David Šeparovič (ŠD PLAVALČEK),
- 1. mesto S11: Branko Perović (KPŠRD KARELJ JERAJ);
- 1. mesto S14: Jan Berlot (PK GORENJSKE BANKE RADOVLJICA),
- 2. mesto S14: Aleš Brežnik (PK VELENJE),
- 3. mesto S14: Urban Goltnik (PK VELENJE);
- 1. mesto SG: Denis Moreše (ŠD PLAVALČEK);
- 1. mesto PNAC: Ivan Premužič (MDI VELENJE).

22. ŠPORTNI RIBOLOV

Na lovni trasi v Radečah, je potekalo državno prvenstvo invalidov v lovu rib s plovcem. Organizator državnega prvenstva je bila ZŠIS-POK, izvajalec pa Ribiška družina Radeče. Trasa v Radečah je ena redkih v Sloveniji, ki je dostopna tudi za tekmovalce na invalidskih vozičkih in je ena najlepših tras v Evropi, po mnenju tamkajšnjih ribičev.

Rezultati: ŽENSKE:

- 1. mesto: Stanislava Tamše (DI SLOVENJ GRADEC),
- 2. mesto: Cvetka Bratkovič (DI MARIBOR),
- 3. mesto: Terezija Potisk (DI SLOVENJ GRADEC).

MOŠKI stoje:

- 1. mesto: Marjan Vrečar (MDI PTUJ),
- 2. mesto: Tomaž Vanič (DI BREŽICE),
- 3. mesto: Mirko Preglau (DI DRAVOGRAD).

MOŠKI sede:

- 1. mesto: Rudolf Centrih (DP CELJE),
- 2. mesto: Franc Simonič (DP MARIBOR),
- 3. mesto: Silvester Križanič (DPMurska Sobota).

23. ŠPORTNI RIBOLOV - GLUHI

V ribniku pri Brestanici so se 18. junija gluhi ribiči pomerili na državno prvenstvo v športnem ribolovu. Prvenstvo je potekalo v posamični in ekipni konkurenci. V zgodnjih jutranjih urah se je zbralo 32 ribičev in 9 ekip, s po tremi ribiči. Žreb je določil mesta za lovljenje. Ribiči pa so za vabo lahko uporabljali le trnk brez zalusti, uporabili so, na primer, črve in koruzo, kot to določa pravilnik Ribiške zveze Slovenije. Sodniki so enega ribiča diskvalificirali, zaradi uporabe nedovoljene vabe. Po štirih urah ribolova, se je tekmovanje zaključilo in začelo se je tehtanje ulova. Tako je tehtnica določila končen razpored tekmovalcev, ki pa so bili med seboj precej izenačeni.

REZULTATI EKIPNO:

- 1. mesto: DGN POMURJA MURSKA SOBOTA,
- 2. mesto: DGN LJUBLJANA,
- 3. mesto: DGN KOROŠKE.

REZULTATI POSAMIČNO:

- 1. mesto: Šmidlehner Albin (DGN KOROŠKE),
- 2. mesto: Balažič Gregor (DGN POMURJA MURSKA SOBOTA),
- 3. mesto: Letič Ignac (DGN POMURJA MURSKA SOBOTA).

24. ORIENTACIJSKI TEK - GLUHI

Letošnja prva sobota v juliju je prinesla lepo sončno vreme, predvsem pa visoke temperature, ki so predstavljale dodatno obremenitev za gluhe orientaciste, ki so se pomerili na državnem prvenstvu. Prvenstvo je Društvo gluhih in naglušnih Pomurja Murska Sobota skupaj v sodelovanju s Športno zvezo gluhih in mariborskim Orientacijskim klubom organiziralo v pomurski vasi Vaneča. Tekmovanja se je udeležilo 26 tekačev. Razporejeni po različnih starostnih kategorijah, so tekmovali na različnih terenih, kratkem, dolgem in usvajali različne kontrolne točke. Tekmovanje je potekalo po pravilih orientacijske zveze Slovenije. S kompasi, zemljevidi in čipi v rokah so se podali na progo, iskali zarisane točke in poskušali čim hitreje priteči do cilja.

REZULTATI ŽENSKE:

- 16-35 let (3,5 km in 18 kontrolnih točk)**
- 1. mesto: Adrijana Ločnikar (DGN CELJE);
- 2. mesto: Nina Jeranko (MDGN SLOVENJSKE KONJICE);

36-49 let (3 km in 16 kontrolnih točk)

- 1. mesto: Gordana Škof (DGN CELJE);
- 2. mesto: Jožic Verbančič (DGN POMURJA MURSKA SOBOTA);
- 3. mesto: Gordana Gramc (MDGN SLOVENJSKE KONJICE);

+50 let (1,8 km in 10 kontrolnih točk)

- 1. mesto: Marjana Rejec (DGN SEVERNE PRIMORSKE),
- 2. mesto: Maja Susteršič (MDGN AURIS KRANJ),
- 3. mesto: Irena Marinko (MDGN SLOVENJSKE KONJICE).

REZULTATI MOŠKI: 16-35 let

- 1. mesto: Matjaž Jelnikar (DGN CELJE),
- 2. mesto: Franci Jeranko (MDGN SLOVENJSKE KONJICE),

36-49 let

- 1. mesto: Jožef Štiblar (DGN POMURJA MURSKA SOBOTA),
- 2. mesto: Branko Brumec (MDGN SLOVENJSKE KONJICE);

+50 let

- 1. mesto: Pavel Rejec (DGN SEVERNE PRIMORSKE),
- 2. mesto: Ignac Jakopina (DGN POMURJA MURSKA SOBOTA),
- 3. mesto: Boris Horvat (MDGN AURIS KRANJ).

25. ODBOJKA NA MIVKI - GLUHI

Ob Velenjskem jezeru na igrišču Bela dvorana se je v soboto, 27. avgusta, odvijalo državno prvenstvo gluhih v odbojki na mivki, na katerem se je pomerilo 6 ženskih in 7 moških dvojic iz 5 društev. Tekmovanje organizaciji Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje je potekalo v dveh skupinah, A in B. Zmagovalni in drugo uvrščeni pari iz obeh skupin so se uvrstili v polfinalni in finalni obračun.

V finalu sta se lanskoletna državna prvaka Tomi Strel in Uroš Prinčič iz DGN Severne Primorske pomerila z Alešem Škofom in Shkelzen Dacajem iz DGN Podravja Maribor. Branilca naslova sta v prvem nizu odigrala skorajda brez napak in niz osvojila z 21:11. V drugem nizu pa sta Mariborčana napela moči in izenačila rezultat. V nadaljšk niza sta Škof in Dacaj z veliko motivacijo premagala odbojarski par Strel – Prinčič z 2:1 (11:21; 21:11 in 15:13) in v napetem finalnem dvoboju prevzela naslov državnih prvakov 2016.

V ženskem finalu sta se spoprijela para Maja Kuzma in Jelena Bolšedonova (MDG Ljubljana) ter sestri Daša in Deja Peperko (DGN Celje), ki sta podlegli prepričljivi igri ljubljanskega odbojarskega para z 2:0 (21:13 in 21:9).

REZULTATI ŽENSKE:

1. mesto: Maja Kuzma in Jelena Bolšedonova (MDG LJUBLJANA),
2. mesto: Daša Peperko in Deja Peperko (DGN CELJE B),
3. mesto: Sabina Radovanovič in Gordana Škof (DGN CELJE A).

REZULTATI MOŠKI:

1. mesto: Aleš Škof in Shkelzen Dacaj (DGN PODRAVJA MARIBOR A),
2. mesto: Uroš Prinčič in Tomi Strel (DGN SEVERNE PRIMORSKE A),
3. mesto: Jan Orešnik in Miha Jakofčič (DGN LJUBLJANA).

26. BALINANJE - GLUHI

MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče, je v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije, ki jo je zastopala tehnična delegatka Sabina Hmelina, v soboto 10. septembra 2016 izvedlo prvo državno prvenstvo gluhih v balinanju, kjer so se pomerile moške dvojice.

Na baliniščih športne dvorane Balinček v Rogaški Slatini se je zbralo 14 moških dvojic iz sedmih področnih društev: MDGN za Gorenjsko AURIS Kranj, DGN Celje, DGN Pomurja Murska Sobota, MDG Ljubljana, DGN Ljubljana, DGN Podravja Maribor in MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče.

Po opravljenem žrebu, je sodnik določil potek tekmovanja. Uvodoma je tekmovalce pozdravil Boris Fuhrer, podžupan občine Rogaška Slatina, ki je tekmovalcem zaželel veliko sreče na prvenstvu. Vodja tekmovanja in glavni sodnik Jože Verk, pa je tekmovalce seznanil s potekom prvenstva.

REZULTATI:

1. mesto DGN LJUBLJANA A (Milan Kralj in Marjan Lješnjak),
2. mesto DGN CELJE A (Tomaž Klemen in Tine Golob),
3. mesto MDGN ZA GORENJSKO AURIS KRANJ (Marko Dragoš in Zvonko Polak).

27. ATLETIKA HROVATINOV MEMORIAL

Na atletskem stadionu pri Osnovni šoli 1 v Murski Soboti je 10. septembra 2016 potekalo že 47. spominsko tekmovanje prof. Bojana Hrovatina. Naše največje atletsko tekmovanje je v organizaciji Zveze paraplegikov Slovenije in Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja odlično pripravilo Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije. V spomin na pionirja športa invalidov je v zelo dobrih vremenskih pogojih nastopilo več kot 80 atletinj in atletov iz vseh devetih lokalnih društev ZPS, pridružili pa so se jim tudi atleti iz Hrvaške, Srbije, BiH in Črne Gore, ki so se skupaj z ekipo Slovenije pomerili v ekipnem četverboju. Za pokal ZPS so tekmovali tudi ročni kolesarji.

Po Zdravljici, ki sta jo ob spremljavi Valerije Šömen na klaviaturah zapela člana društva Benjamin Krč in Dušan Slana, so športnike nagovorili: župan Mestne občine Murska Sobota dr. Aleksander Jevšek, predsednik ZPS Dane Kastelic, predsednik DPPP Stanko Novak in pomočnica ravnateljice OŠ 1 Murska Sobota Suzana Tivadar. Zaželeli so jim dobre rezultate in s tem odprli tekmovanje.

Najprej so se atleti na šestih tekmovališčih (v skupinah F51–F56)

pomerili v metu diska in kopja ter suvanju krogle, težje gibalno ovirani tetraplegiki pa v metu kija. Večina tekmovalcev je pri metih uporabljala posebne stole, ki so jim omogočali boljše tekmovalne pogoje in s tem boljše rezultate. Tekmovalci so imeli poleg poskusnega na voljo še šest metov, za vpis v tekmovalni karton pa je štel le najboljši rezultat. Starejši atleti so tekmovali v skupini Veterani.

Sledilo je tekmovanje v hitrostnih voznjah v skupinah T51–T54. Ženske in moški so se najprej pomerili v troboju – voznja na 100, 200 in 400 metrov. Seveda so najboljše rezultate dosegli tisti atleti, ki so tekmovali na specialnih vozičkih. V nadaljevanju tekmovanja so ženske in moški s standardnimi vozički na 100 metrov nastopili v memorialni voznji prof. Bojana Hrovatina, moški

pa s specialnimi vozički v voznji na 800 metrov v spomin na novinarja in našega velikega prijatelja Henrika Ūbeleisa, ki je redno spremljal naše športne nastope.

Ob zaključku tekmovanja sta se za pokal ZPS na 1.400 metrov dolgi progi preizkusila samo dva ročna kolesarja. Zmagovalni pokal je s časom 5.37,20 osvojil Gašper Črnilec (DP KR), pokal za drugo mesto pa veteranka Draga Lapornik (DP LJ) (6.03,00). V mednarodnem ekipnem tekmovanju v četverboju (disk, krogla, kopje, memorialna voznja) je prvo mesto osvojila ekipa Črne Gore (7.135,14), drugo ekipa Slovenije (6.849,91), tretje pa ekipa BiH (5.832,08). Srbijo in Hrvaško je zastopal le po en tekmovalac.

Za pravi potek tekmovanja so skrbeli sodniki prostovoljci iz Murske Sobotne, za vnos številnih rezultatov Marina Hudej, za izračun pa vodja tekmovanja Janez Hudej. Ob razglasitvi rezultatov je športnike nagovoril predstavnik soorganizatorja ZŠIS-POK Ljubo Miličević, nato pa je s predsednikom ZPS Danetom Kastelicem in tremi športniki, ki so nastopili na prvem Hrovatinovem memorialu – Edom Cerkenikom, Zlatkom Bernaškom in Jožetom Globokarjem –, podelil medalje in pokale.

Jože Globokar

100m memorialna vožnja
T51/T52/T53/T54
1. mesto: Nataša Godec (DP MARIBOR),
2. mesto: Marija Kerec (DP MARIBOR),
3. mesto: Anica Radej (DP NOVO MESTO);

MOŠKI
troboj meti (disk, kij) **F51**
1. mesto: Branko Erjavec (DP SLOVENJ GRADEC),
2. mesto: Gregor Glavan (DP NOVO MESTO),
3. mesto: Luka Plavčak (DP CELJE);

F52/F53
1. mesto: Henrik Plank (DP CELJE),
2. mesto: Zdravko Grič (DP SLOVENJ GRADEC),
3. mesto: Klemen Lokar (DP CELJE);

REZULTATI: ŽENSKE
meti (disk, kij) **F51**

1. mesto: Petra Mežnar (DP LJUBLJANA),
2. mesto: Mirjam Kanalec (DP LJUBLJANA),
3. mesto: Anica Radej (DP NOVO MESTO);

troboj meti (disk, kopje in krogla)

- F52/F53**
1. mesto: Marija Kerec (DP MARIBOR),
 2. mesto: Marta Janežič (DP MURSKA SOBOTA),
 3. mesto: Hermina Namestnik (DP MARIBOR);

- F54/F55**
1. mesto: Draga Lapornik (DP LJUBLJANA),
 2. mesto: Janja Rak (DP LJUBLJANA),
 3. mesto: Barbara Slaček (DP MARIBOR).

ŽENSKE
troboj voženj (100m, 200m in 400m)

- T51/T52/T53/T54**
1. mesto: Nataša Godec (DP MARIBOR),
 2. mesto: Marija Kerec (DP MARIBOR),
 3. mesto: Katja Gerdovič (DP NOVO MESTO);

- F54**
1. mesto: Janez Hudej (DP CELJE),
 2. mesto: Dušan Slana (DP MURSKA SOBOTA),
 3. mesto: Mitja Breg (DP SLOVENJ GRADEC);

- F55/F56**
1. mesto: Radmilo Baranin (ME),
 2. mesto: Uroš Jurečič (DP LJUBLJANA),
 3. mesto: Gregor Gračner (DP LJUBLJANA);

- VETERANI**
1. mesto: Radoslav Matič (DP CELJE),
 2. mesto: Zlatko Bernašek (DP LJUBLJANA),
 3. mesto: Ludvig Škraban (DP MURSKA SOBOTA).

- MOŠKI**
troboj vožnje (100m, 200m in 400m)
T51/T52/T53/54 formule
1. mesto: Janez Hudej (DP CELJE),
 2. mesto: Mitja Breg (DP SLOVENJ GRADEC),
 3. mesto: Daniel Milošič (DP MARIBOR);

- troboj vožnje (100m, 200m in 400m)
T51/T52/T53/54 standardni vozički
1. mesto: Janez Učakar (DP KRANJ),
 2. mesto: Zdenko Lilek (DP MARIBOR),
 3. mesto: Dušan Slana (DP MARIBOR);

- 100m memorialna vožnja
T51/T52/T53/T54
1. mesto: Radmilo Baranin (DP ME),
 2. mesto: Gregor Glavan (DP NOVO MESTO),
 3. mesto: Andrej Gonza (DP MURSKA SOBOTA).

- MOŠKI**
800m memorialna vožnja
T54
1. mesto: Janez Hudej (DP CELJE),
 2. mesto: Mitja Breg (DP SLOVENJ GRADEC),
 3. mesto: Andrej Gonza (DP MURSKA SOBOTA).

28. ŠAH SLEPI IN SLABOVIDNI - EKIPNO

V soboto, 24. in nedeljo, 25. septembra je na Okroglem potekalo ekipno državno prvenstvo v šahu za slepe in slabovidne. Na tekmovanju je sodelovalo 5 mešanih ekip. Delilec pravice na državnem prvenstvu je bil Bojan Arzenšek. Rezultati so objavljeni tudi na spletni strani Šahovske zveze Slovenije.

- REZULTATI:**
1. mesto: MDSS LJUBLJANA (Janez Mlačnik, Joško Delost, Gregor Čižman, Viktor Vertačnik in Igancij Kanc),

2. mesto: MDSS KRANJ (Franc Mlačnik, Emil Muri, Nuriya Nuhnanovič, Siva Potočnik in Janez Potočnik),
3. mesto: MDSS KOPER (Aleksander Uršič, Aleksander Novak, Ivica Čakarič in Drago Šajin).

Koledar izvajalcev in lokacijo izvedbe pripravi ZŠIS – POK na osnovi razpisa in po potrditvi Komisije za tekmovalni šport pri ZŠIS – POK. Nato se pravočasno pripravi in razpošlje razpis za posamezna prvenstva. ZŠIS – POK sodeluje z izvajalcem vse do izvedbe in priprave poročil o izvedbi in udeležbi. Predstavniki zveze sodelujejo na prvenstvu samem. ZŠIS – POK pripravi vse potrebno (zastave, medalje, morebitne pokale....) Zagotovi plačilo sodnikov, najem objekta, medalje in obrok prehrane (običajno gre to za kosilo).

Hokey na električnih vozičkih

Piše: Jakob Škantelj

(foto: Žan Pečar)

V Pragi do stopničk

Preteklo poletje je bilo s tekmovanji obarvano tudi za ekipe v hokeyju na električnih vozičkih. Slovenci so se udeležili Prague Opna in München Cupa ter domov prinesli ene stopničke.

Prvi je bil konec julija na sporedu turnir v češki prestolnici, ki je v to milijonsko mesto poleg slovenske in seveda domačih ekip privabil še ekipe iz Italije in Nemčije. Zdaj že tradicionalni mednarodno zelo dobro zastopan turnir je potekal že sedmič, na kar štirih izvedbah pa smo lahko spremljali slovensko ekipo Trouble Makers, ki se je tudi letos z veseljem odzvala povabilu. Ne nazadnje ima slovenska ekipa na to mesto in turnir lepe spomine, saj je v preteklosti osvojila že dve četrti mesti, leta 2014 pa se ji je uspelo povzpeti celo na najnižjo stopničko. Ena izmed stopničk je bila tudi letošnji cilj, ki je bil glede na zasedbo na turnirju visoko postavljen, vendar povsem dosegljiv.

To so Slovenci pokazali že v skupinskem delu, ko so tesno premagali domačo ekipo New Cavaliers, nato pa so visoko premagali še drugo češko ekipo Red Dragons. Precej težje delo so imeli proti ekipi Jaguars Praha, ki je zadnji dve leti osvojila ta turnir in je bila tako branilka naslova. Tekma je bila previdna z obeh strani in nihče ni želel preveč tvegati, temu primeren pa je bil na koncu rezultat 2 : 2. Trouble Makersi so sicer pred tem v skupinskem delu doživeli poraz proti italijanski ekipi Dream Team Milano, ki je bila boljša z 8 : 5, a ta ni odločal o usodi slovenske ekipe. Ravno ta nasprotnik pa je Slovence pričakal v polfinalu, kjer je sledila še ena odprta tekma. Obe ekipi sta šle, kot radi rečemo, na vse ali nič. Žal so krajšo potegnili Trouble Makersi, ki kljub učinkovitemu napadu ponovno niso uspeli ustaviti italijanskih strelcev. Dream Team Milano, ki je imel v svojih vrstah enega izmed najboljših igralcev turnirja, je bil tokrat boljši z 8 : 6 in slovenski ekipi nje preostal boj za tretje mesto. Pomerila se je z Jaguarsi, ki so izgubili proti končnim zmagovalcem Black Knights Dreieich iz Nemčije. A tokrat je bilo pri obeh ekipah veliko več želje po uspehu, kar se je dalo opaziti v dinamični in napadalni igri na obeh straneh. Čehi so skoraj vso tekmo lovili slovenske hokejiste, vendar so se ti vedno znova uspešno oddaljili in

na koncu slavili s 7 : 5. Trouble Makersi, ki v večji meri sestavljajo slovensko reprezentanco, so tako zasluženoma prišli do ponovitve tretjega mesta izpred dveh let. Najboljši strelac slovenske ekipe je bil Marjan Mežnar.

Nepravilno brez evropskega prvenstva

Temu turnirju je sledil še avgustovski München Cup, ki je bil še precej močnejši, zato pravih

Ekipa hokejistov na električnih vozičkih je v sezoni 2016 osvojila ene stopničke

Konkurenčnost med ekipami se v veliki meri razlikuje že zaradi hitrosti in okretnosti električnih vozičkov

Slovenski hokejisti dobili nov zagon za razvoj in napredek v prihodnosti

možnosti za naskok proti vrhu slovenski hokejisti niso imeli. Vse so pravzaprav izgubili že po prvih dveh tekmah v skupini, ko so najprej izgubili proti domači ekipi München Animals, nato pa še tesno in nepričakovano proti Cavaliers Praha. Zadnji poraz proti nemški ekipi Torpedo Ladenburg, ki je bila na koncu tretja, tako ni o ničemer odločal. Trouble Makersom je tako preostal boj za sedmo mesto, v katerem so se pomerili z italijansko ekipo E. W. Tigers Bozen. Slovenci so bili s 7 : 1 prepričljivo boljši in osvojili končno 7. mesto, medtem ko so v finalu Nizozemci GP Bulls Eindhoven premagali zmagovalce iz Prage Black Knights Dreieich.

“Poleg obeh omenjenih turnirjev bi se slovenska reprezentanca v hokeyju na vozičkih morala udeležiti tudi julijskega evropskega prvenstva v nizozemskem De Rijpu.”

Njeno osmo mesto so namreč najprej kot organizatorji prvenstva zasedli Španci, a so nato le nekaj mesecev prej organizacijo tekmovanja odpovedali. Prosto mesto bi zato moralo pripasti Sloveniji, ki je od ostalih držav najvišje na svetovni lestvici, vendar se je mednarodna zveza iz nepojasnjenih razlogov odločila, da to mesto kljub vsemu ponudi španski reprezentanci.

V novi dvorani pravi treningi

Uspeh v Pragi in dobre igre v Nemčiji so v slovenski ekipi vse težave spravile na stranski tir. Včasih je to morda celo najboljšo, saj se ob omembi finančnih sredstev na vseh področjih težave začnejo le kopičiti. V tem športu namreč glavno težavo predstavljajo visoke cene hitrih električnih vozičkov, brez katerih je v današnji močni konkurenci težko dosežati vidnejše reprezentančne in ekipne uspehe. Kljub vsemu pa so slovenski hokejisti to poletje dobili velik zagon, saj se na različnih področjih obetajo nekatere pozitivne spremembe. Ena takšnih je preselitev treningov v novo dvorano, kjer bodo lahko končno opravljali prave treninge kot vse druge ekipe. Novost na treningih v športni dvorani vojašnice Edvarda Peperka je namreč postavitve t. i. »bande«, ki je v velikosti hokejskega igrišča in slovenskim hokejistom omogoča pogoje, kakršne imajo na tekmovanjih.

Tudi v skupini »B« vrhunška košarka

Piše: Drago Perko

(foto: Arhiv ZŠIS-POK)

Slovenija je s porazom proti Avstriji (38 : 72) sklenila nastop na EP divizije B v košarki na vozičkih.

S tem porazom je naša reprezentanca zasedla 8. mesto in ostala v drugem kakovostnem razredu košarke stare celine, Avstrija pa je sedma. Ključno zmago za obstanek je reprezentanca selektorja Gregorja Vodenika izbojevala proti Portugalski (60 : 59).

«Prvaki so postali Francozi, ki se z drugouvrščenimi Litovci selijo v divizijo A, rang nižje, v divizijo C, pa se selita Portugalska in Irska.»

Na zadnji tekmi prvenstva je selektor Gregor Vodenik priložnost za igro ponudil celotni ekipi. Prvo ime ekipe je

bil Milan Slapničar, ki je dosegel po 13,7 točke in 9 skokov na tekmo.

Ohranila stik

»Košarka na vozičkih je ena izmed najstarejših paraolimpijskih disciplin in ima tudi v Sloveniji bogato tradicijo. Medtem ko je na olimpijskem turnirju prostora le za dvanajst najboljših ekip na svetu, se Slovenija trenutno uvršča v drugo jakostno skupino v Evropi. Slovenska reprezentanca v košarki na vozičkih je namreč na minulem prvenstvu stare celine osvojila 8. mesto in s tem ohranila stik s košarko na najvišji ravni,« pravi selektor Vodenik, ki je s svojimi sodelavci uspešno sklenil še en cikel.

»V prvem delu se je Slovenija srečala s

Francozi, Rusi, Irci in Hrvati. Slovenska reprezentanca je morala že na začetku priznati premoč Rusom, kasnejšim polfinalistom, in Francozom, ki so celo brez poraza osvojili turnir. Prvi pravi preizkus je našo ekipo čakal na tekmi z Irsko, ki se je izkazala za čvrstega nasprotnika, z visokimi igralci, ki so dosegali koše tudi z zunanjih položajev. Kljub začetnemu zaostanku smo z odlično obrambo kontrolirali rezultat in s preobratom v zadnjih minutah tekme prišli do prve zmage. Tudi na zadnji tekmi skupinskega dela s sosednjo Hrvaško smo v obrambi prikazali dobro igro, a smo brez razpoloženega igralca v napadu dosegli premalo košev za zmago,« je Vodenik ocenil prvi del evropskega prvenstva, potem pa se posvetil končnici.

Za isti cilj

»Za odločilno tekmo v boju za obstanek nam je razpored določil Portugalce. Vložek je bil za obe reprezentanci ogromen in vedeli smo, da bo zmagala ekipa, ki bo naredila manj napak. Slovensko reprezentanco so s tribun olimpijske dvorane Ramiz Salčin spodbujali glasni navijači, med njimi tudi Damijan Lazar, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja. Po novi izgubljeni žogi je sledila zadnja minuta odmora, po kateri smo znižali zaostanek, z neverjetno zbranostjo v obrambi pa smo prišli še do ukradene žoge in po osebni napaki nasprotnikov še do dveh prostih metov. Po dveh mesecih napornih priprav in težkega ritma na prvenstvu se roka ni zatresla in Slovenija je štiri sekunde pred koncem tekme prišla do minimalnega vodstva. Po uspešni obrambi v zadnjem portugalskem napadu se je slovenska reprezentanca skupaj z navijači lahko začela veseliti izpolnjenega cilja.«

»Naša izbrana vrsta se je morala pred prvenstvom soočiti tudi s poškodbami igralcev, odpovedmi in pomladitvijo ekipe. Dobra igra je bila tako prijetno

presenečenje, občutek, da delamo vsi za isti cilj, pa je ekipo povezoval na parketu in izven športne dvorane,« je Vodenik opisal trenutke, ki so Sloveniji zagotovili ohranitev stika s srednjim evropskim vrhom.

Z vizijo v leto 2017

Za kaj več pa bo treba predvsem začeti z resnim in načrtnim delom po klubih – vsaj dva treninga na teden bi moral voditi strokovnjak, enega pa bi opravili igralci sami.

«Še naprej je treba vzpodbujati mlade in dekleta, da igrajo košarko, v reprezentanci pa dati prostor tistim, ki s ponosom nosijo dres.»

Predvsem pa morajo vsi akterji, tako na klubski kot reprezentančni ravni, paziti na našo reprezentanco, ki je svetinja. Tega se v določenih trenutkih premalo zavedamo.

Tekme Slovenije na EP v Sarajevu, predtekmovanje:

12. 7.

Slovenija – FRANCIJA 25 : 97

Slovenija: Slapničar 7 (5 skokov), Gračner 4, Kamenik

2 (4 skoki), Učakar 4, Musič 2 (3 skoki), Radič 6.

Slovenija – RUSIJA 40 : 67

Slovenija: Kuduzović 6 (6 skokov), Slapničar 5 (8 skokov, 4 podaje), Gračner 8, Kamenik 5, Musič 8, Gračnar 4, Učakar 2, Radič 2.

14. 7.

SLOVENIJA – Irska 65 : 58

Slovenija: Kuduzović 1 (6 skokov), Slapničar 30 (13 skokov, 5 podaj), Gračner 16 (3 skoki, 9 podaj), Kamenik 8 (5 skokov), Musič 8 (3 skoki), Radič 2.

15. 7.

Slovenija – HRVAŠKA 46 : 66

Slovenija: Kuduzović 6, Slapničar 1 (10 skokov, 4 podaje), Kamenik 10 (5 skokov), Jeglič 8, Učakar 2, Musič 14 (7 skokov), Gračnar 5.

tekmi za razvrstitev od 7. do 10. mesta:

16. 7.

SLOVENIJA – Portugalska 60 : 59

Slovenija: Kuduzović 8 (5 skokov, 3 podaje), Slapničar 29 (13 skokov), Gračner 23 (6 skokov, 7 podaj).

17. 7.

Slovenija – AVSTRIJA 38 : 72

Slovenija: Kuduzović 4, Slapničar 10 (6 skokov, 3 podaje), Gračner 2, Kamenik 14 (9 skokov), Učakar 4 (4 skoki), Gorza 2, Radič 2 (3 skoki).

Med reprezentanti se je zarvil pravi ekipni duh, ki je odlična popotnica kvaliteten razvoj ekipe

Priprave golbalistov na EP divizije b na Portugalskem

Piše: Matej Ledinek

(foto: Blaž Uršič)

A2-B3, A3-B2 in A4-B1.

Skupinski del predtekmovanja:

- 11:15 ~ Slovenija – Madžarska
- 17:15 ~ Slovenija – Danska
- 11:15 ~ Slovenija – Portugalska
- 15:15 ~ Slovenija – Španija

Več informacij o tekmovanju je na voljo na spletni strani: www.eurogoalball2016.com. Kot že na zadnjem evropskem prvenstvu divizije B naj bi bilo tudi med letošnjim poskrbljeno za neposredno predvajanje tekem, ki si jih bodo tako lahko prek spleta ogledali tisti, ki bodo to želeli. Želena tekma bo mogoče najti pod rubriko »live stream«.

V ekipi verjamemo, da smo dobro trenirali in da smo pripravljeni ter realno zmožni doseči zgoraj omenjene cilje, s kančkom sreče pa nam morda uspe še malo več.

Slovenska ekipa v golbalu (igri z zvonečo žogo) se intenzivno pripravlja na evropsko prvenstvo divizije B, ki bo potekalo med 4. in 8. oktobrom v Portu.

Po zadnjem krogu in končnici lige MEGL v drugi polovici junija smo imeli približno 6 tednov odmora od treninga z žogo. Ta čas smo bolj ali manj izkoristili za fizično pripravo, tek in fitness.

Z žogo smo začeli trenirati v začetku avgusta. Treningi so bili občutno bolj zgoščeni, kot so bili do junija. Trenirali smo namreč od 3-krat do 7-krat tedensko. Občasno nam pri treningih pomagajo tudi nekateri nekdanji člani ekipe: Zlatko Mihajlovič, Gorazd Dolanc in Dejan Pirc.

Kot sem omenil že v nekaterih prejšnjih prispevkih, smo letos pri zastavljanju tekmovalnih ciljev upoštevali odhod dveh pomembnih igralcev. Realen cilj, ki ga želimo uresničiti s kvaliteto igre,

ki smo jo sposobni prikazati, je torej uvrstitev nekje v sredini razvrstitve divizije B. Seveda pa praktično vsak športnik upa ali si vsaj potihem želi še nekoliko višje. Če se nam bo uspelo uvrstiti v polfinale – kot že tolikokrat prebrano, slišano in povedano, pa vendar je kljub temu res –, je vse mogoče.

Na tekmovanju bodo ekipe nastopile v dveh skupinah:

- Skupina A - Ukrajina, Izrael, Poljska, Velika Britanija in Rusija
- Skupina B - Slovenija, Španija, Madžarska, Danska in Portugalska

Iz vsake skupine se bodo 4 ekipe uvrstile v četrtfinale, kjer se bodo nadaljnji boji odvijali po sistemu: A1-B4,

Dva vikenda pred pričetkom prvenstva smo septembra v Ljubljani odigrali nekaj pripravljalnih tekem z Madžari. Štiri tekme smo zmagali in trikrat izgubili. Madžari so tudi naš prvi nasprotnik v skupini in potrudili se bomo, da bomo po prvi tekmi imeli poln izkupiček točk. Mlada golbalista Elvis Hodžič in Blaž Koščak sta v zadnjem letu zelo napredovala.

V zadnjem obdobju (morda 5 let) so v porastu meti s skakajočo žogo, tako imenovane »skokice«. Skokica je poimenovanje leta žoge, ki jo napadalec vrže tako, da skače po igrišču. V vsaki tretjini 18-metrskega igrišča se mora žoga vsaj enkrat dotakniti tal: prvič v obrambno-napadalni tretjini (0 m do 6 m od gola), drugič v nevtralni tretjini (6 m do 12 m od gola) in tretjič v obrambno-napadalni tretjini nasprotnika (12 m do 18 m od gola). Pri tem so najpomembnejši dejavniki: višina odboja žoge, hitrost žoge in

Slovenski golbalisti potujejo odlično pripravljeni na Evropsko prvenstvo v golbalu

Velik del treningov so posvetili obrambam tako imenovanim skokicam, ko žoga odskakuje od tal v napadu

kinetična energija, ki jo žoga ohranja skozi celoten potek poti do nasprotne ekipe. Ker žoga skače, ima manj stika s podlago in tako oddaja manj zvoka. Pri obrambi takih metov je treba biti zelo zbran, dodatno težavo v obrambi pa predstavlja možnost, da bo žoga obrambnega igralca zadela takrat, ko po odboju od tal leti po zraku. Zato je takšno žogo težje ukrotiti. Igralec, ki meče žogo, mora met izvesti tako, da je žoga čim bolj nevarna za nasprotno ekipo. Velikokrat se namreč zgodi, da ima žoga pri prvem odboju visoko višino, a po drugem odboju od tal izgubi praktično vso energijo in se tako počasi prikotati do igralcev nasprotne ekipe. Res kvalitetni meti so tisti, pri katerih se zdi, da žoga pri odboju v nevtralni tretjini igrišča dobi še dodaten pospešek in je tako najhitrejša in najnevarnejša prav takrat, ko pride do nasprotnikove obrambe. Na treningih smo veliko pozornosti tako v obrambi kot v napadu posvečali tudi temu elementu igre in prek različnih metov vsak zase skušali ugotoviti, kaj nam najbolj ustreza oziroma kaj je najbolj učinkovito. Omeniti velja še to, da je let skokic odvisen še od nekaterih drugih dejavnikov, ki se spreminjajo odvisno od tal v dvorani. Zato je pomembno, da se znamo hitro prilagoditi na podlago v dvorani, tudi na to, ali igramo s starejšimi ali novejšimi žogami. Nekako moramo s hitro prilagoditvijo na nov teren in njegove okoliščine čim prej razumeti njegove posebnosti oziroma lastnosti in se navaditi na nove okoliščine, saj lahko tako pokažemo, kar znamo. To velja za sposobnost izvajanja čim bolj nevarnih metov, še bolj pa je to pomembno glede akustike v dvorani. Pomembno je, da se pri tem vidiku vsak igralec in celotna ekipa počuti dobro, oziroma da imajo dober občutek, da dobro slišijo žogo in temu primerno posredujejo v obrambnih akcijah.

Poleg treniranja skokic v obrambi in napadu smo se ukvarjali tudi z drugimi elementi igre, kot so ustavljanje žoge, preciznost v napadu, streljanje kazenskih strel, hitro vračanje v obrambo, skrivanje žoge idr.

Na Portugalskem bomo igrali v dveh dvoranah. V prvih dveh dneh bomo imeli pred začetkom tekem možnost, da se z vsako od njiju spoznamo na enournem treningu.

Upamo, da ta prispevek berete še dovolj zgodaj, da lahko obiščete zgoraj navedeno spletno stran evropskega prvenstva in med vsem, kar vas bo zanimalo, poiščete tudi »live stream«, pogledate kakšno tekmo in stiskate pesti za nas.

Slepi in slabovidni kegljači tudi tokrat uspešni

Piše: Franci Pirc

(foto: Arhiv ZŠIS-POK)

Že v navadi je, da se slepi in slabovidni kegljači z vsakega tekmovanja vračajo z uspešnimi nastopi v posamezni in ekipni konkurenci. Tudi letos so svoje nastope kronali z naslovom ekipnega evropskega prvaka, prvenstvo pa je potekalo v Koprivnici na Hrvaškem.

V letu paraolimpijskih iger so bile ostale športne vsebine manj medijsko odmevne. Razumljivo, da je bil poudarek na paraolimpijskih igrah, žal pa kegljanje slepih in slabovidnih še ni paraolimpijski šport. Ne glede na to smo lahko na nastope naših slepih in slabovidnih kegljačev zelo ponosni.

Številna ekipa kegljačic in kegljačev se je skrbno pripravljala pod budnim vodenjem Francija Pirca, kajti zaradi objektivnih razlogov je sodelovanje odpovedala trenerka Silva Fleischman. Ugotavljamo, da je prav Franci Pirc, seveda v sodelovanju vseh tekmovalk in tekmovalcev, suvereno ter zelo zavzeto vodil večino priprav. Kot priprave na prvenstvo so štejele tudi udeležbe na domačih in nekaj mednarodnih turnirjih.

Tudi tokrat se je pokazalo, da bo treba v bodoče poskrbeti za določeno število ustrezno usposobljenih spremljevalcev na samem tekmovališču. Zavedati se moramo, da lahko prav ta

pomanjkljivost vpliva na potek tekme posameznika in posledično na rezultat.

REZULTATI:

Ženska ekipa je osvojila 4. mesto – v postavi, Karmen Vogrič, Alojzija Pirc, Marija Fras, Danica Padežnik, Zdenka Benedik (6 ekip)

Moška ekipa je osvojila 1. mesto – v postavi, Mitja Osolnik, Safet Baltić, Jakob Vodušek, Tomaž Furlan, Miro Rus, Marjan Žalar, Igor Žagar, Sašo Kajtna, Franc Tomšič od (6 ekip)

Posamezno ženske:

B2 - 2. mesto Danica Padežnik in 5. mesto Alojzija Pirc (6 tekmovalk)
B1 - 4. mesto Karmen Vogrič (6 tekmovalk)
B3 - 4. mesto Marija Fras (6 tekmovalk)

Kombinacija ženske:

B1 - 5. mesto Karmen Vogrič (10 tekmovalk)
B2 - 4. mesto Danica Padežnik in 5. mesto Alojzija Pirc (13 tekmovalk)
B3 - 3. mesto Marija Fras in 9. mesto

Zdenka Benedik (9 tekmovalk)

Kombinacija moški:

B1 - 3. mesto Mitja Osolnik in 10. mesto Safet Baltić (17 tekmovalcev)
B2 - 1. mesto Igor Žagar, 3. mesto Jakob Vodušek, 7. mesto Sašo Kajtna in 12. mesto Tomaž Furlan (19 tekmovalcev)
B3 - 1. mesto Marjan Žalar, 8. mesto Miro Rus, 16. mesto Franc Tomšič (21 tekmovalcev)

Posamezno moški:

B1 - 5. mesto Mitja Osolnik (8 tekmovalcev)
B2 - 1. mesto Igor Žagar, 2. mesto Jakob Vodušek in 6. mesto Sašo Kajtna (8 tekmovalcev)
B3 - 2. mesto Marjan Žalar, 8. mesto Miro Rus (12 tekmovalcev)

Mešani pari:

B1 - 3. mesto Vogrič/Osolnik (9 parov)
B2 - 5. do 8. mesta Padežnik/Vodušek in Pirc/Furlan (11 parov)
B3 - 4. mesto Žalar/Furlan in 5. do 8. mesta Benedik/Rus (9 parov)

Mednarodni ekipni šahovski turnir slepih in slabovidnih

Piše: Blaž Kosmač

(foto: Blaž Uršič)

Šahovski klub slepih in slabovidnih Polet iz Zagreba je ob 60-letnici svojega nastanka organiziral zanimiv ekipni šahovski turnir.

Potekal je od 19. do 25. avgusta v Premanturi, igralni čas 2 uri za 40 potez in pol ure dodatka. Na turnirju je igralo 6 ekip iz petih držav. Šahovski klub Polet je imel dve ekipi, nastopile pa so še ekipe iz Avstrije, Črne Gore, Rusije in Slovenije. Slovensko zasedbo so sestavljali: Matej Žnuderl, Aleksander Uršič, Emil Muri in Janez Mlačnik.

V Premanturo smo se odpeljali s kombijem in tja prispeli brez večjih težav. Nastanili smo se v hostlu, ki je prirejen za potrebe slepih in slabovidnih oseb. Dejansko so se naši tekmovalci hitro navadili na dom, ki je s talnimi oznakami omogočal prosto gibanje slepih oseb. Naslednji dan se je začelo zares.

1. kolo: sobota, 20. 8. 2016
Slovenija – Polet 2 : 4 : 0

Druga ekipa domačina ni veljala za nevarnega nasprotnika in tako se je tudi izkazalo. Vsi naši igralci so bolj ali manj gladko premagali svoje nasprotnike.

Slovenija		Polet 2
Žnuderl Matej	1 : 0	Dražetič Novica
Uršič Aleksander	1 : 0	Vretenar Vlado
Muri Emil	1 : 0	Zrinšak Vinko
Mlačnik Janez	1 : 0	Juršič Zvonko

2. kolo: nedelja, 21. 8. 2016
Avstrija – Slovenija 1,5 : 2,5

Avstrija se zadnje čase sicer ne udeležuje največjih tekmovanj, a je kljub temu prišla z zelo močno ekipo. Bili smo sicer rahli favoriti, a favoriti vedno ne zmagajo. Dvoboj je bil zelo napet in do konca

nismo vedeli, kdo ga bo dobil. Na prvi deski je Matej dokaj suvereno zmagal, medtem ko je Emilu nasprotnik z belimi figurami poenostavljala pozicijo in takega nasprotnika je vedno težko premagati, tako da se je partija končala z remijem. Na drugi deski je bil Aleksander na papirju močnejši nasprotnik, vendar se je slepim šahistom pridružil šele letos, tako da mu je nemška notacija, ki je sicer uradna notacija na takih tekmovanjih, delala precej preglavic, kar je privedlo do slabše igre in prvega poraza v naši ekipi. Zadnjo partijo je igral Janez in tu se je odvijala prava drama. Po otvoritvi je imel Janez kar lepo prednost, ki pa je žal ni izkoristil, in pobudo je prevzel nasprotnik. Kazalo je že, da bo izgubil, a nasprotnik ni igral najbolj natančno in vsi smo že mislili, da se bo dvoboj končal neodločeno. Nasmehnila se nam je fortuna in nasprotnik je naredil hudo napako tik pred sklenitvijo remija, tako da se je vse skupaj obrnilo nam v prid.

▲
Suverena zmaga nad 2. ekipo domačinov v 1. kolu

Avstrija		Slovenija
Kauzky Hartmut	0 : 1	Žnuderl Matej
Gerold Arnold	1 : 0	Uršič Aleksander
Fexa Rainer	0,5 : 0,5	Muri Emil
Unger Albert	0 : 1	Mlačnik Janez

3. kolo: ponedeljek, 22. 8. 2016

Slovenija – Črna Gora 1,5 : 2,5

Črna Gora je prišla z zelo močno ekipo, kjer je na prvi deski igral mednarodni mojster, pa tudi ostali igralci so bili zelo dobro pripravljeni. Na prvi deski je Matej pričakovano, a kljub temu ne brez možnosti izgubil proti favoriziranemu nasprotniku. Aleksander je delo opravil odlično in premagal nasprotnika. Odločilna partija dvoboja se je odvijala na tretji deski, kjer je Emil dosegel prednost, vendar se je nasprotnik spretno branil in na koncu celo zmagal. Janez je s črnimi figurami celo partijo igral na zmago, a se mu žal ni izšlo. Prvi, zadnji in tudi odločilni poraz za našo ekipo.

Slovenija		Črna Gora
Žnuderl Matej	0 : 1	Nikač Predrag
Uršič Aleksander	1 : 0	Andić Borislav
Muri Emil	0 : 1	Damajnovič Radovan
Mlačnik Janez	0,5 : 0,5	Blagojević Savo

4. kolo: torek, 23. 8. 2016

Narzan – Slovenija 0,5 : 3,5

Ekipa Narzan prihaja iz Rusije, vendar to ni ruska reprezentanca, ki sodi v sam svetovni vrh. Tako smo veljali za favorite in ta status smo tudi potrdili. Vsi razen Aleksandra, ki je remiziral, so suvereno zmagali.

Narzan		Slovenija
Egorov Valerij	0 : 1	Žnuderl Matej
Masenko Anatolij	0,5 : 0,5	Uršič Aleksander
Antonova Lubov	0 : 1	Muri Emil
Rjabov Pavel	0 : 1	Mlačnik Janez

5. kolo: sredo, 24. 8. 2016

Slovenija – Polet 1,5 : 1,5

Že pred dvobojem smo vedeli, da bo domačine težko premagati, in res ni bilo lahko. Že kmalu po začetku dvoboja je Aleksander spregledal figuro, malo zatem pa je Emil remiziral. Čeprav so se igrale še tri partije, so imeli domačini že veliko prednost. Še dobro, da sta igrala še naša na tem turnirju najbolj razpoložena igralca. Janez je objektivno močnejši od svojega nasprotnika in to je tudi dokazal. Matej je igral zelo čvrsto in dolgo partijo. V otvoritvi je dosegel minimalno prednost, ki jo je povečeval in na koncu zaslužno zmagal.

Slovenija		Polet 1
Žnuderl Matej	1 : 0	Marendič Vlatko
Uršič Aleksander	0 : 1	Mrnjec Antun
Muri Emil	0,5 : 0,5	Žaja Stjepan
Mlačnik Janez	1 : 0	Robič Ivica

Na koncu je naša ekipa dosegla zaslužno 2. mesto, takoj za favoriziranimi Črnogorci. A tudi njih bi z malo več zbranosti in sreče lahko premagali. Tretje mesto je dosegla ekipa Avstrije, ki je na tem turnirju igrala zelo dobro.

Končni vrstni red:

Mesto	Ekipa	Igre	+	=	-	MT	Toč.
1	Črna Gora	5	5	0	0	10	15½
2	Slovenija	5	4	0	1	8	14
3	Avstrija	5	3	0	2	6	13
4	Polet 1	5	2	0	3	4	10
5	Narzan	5	1	0	4	2	6
6	Polet 2	5	0	0	5	0	1½

Čeprav je bil turnir prijateljski in osebje zelo prijazno, je treba pohvaliti naše igralce za zelo borbena in predano igro.

Najava:

Od 2. do 12. novembra bo v romunski Calimanesti 1. posamezno svetovno prvenstvo IBSA v šahu. Udeležili se ga bodo Matej Žnuderl, Janez Mlačnik in Franc Mlačnik. Z njimi bosta trenerja Blaž Kosmač in Leon Mazi.

Slepi in slabovidni šahisti igrajo na prilagojenih šahovnicah s prilagojenimi figurami

Priprave na novo sezono NLB WHEEL LIGA 2016-2017

Piše: Jože Globokar

(foto: Lutfi Abdullahu)

Posvet po deveti sezoni NLB Wheel lige

V prostorih Zveze je 31. avgusta 2016 potekal delovni posvet o košarkarskem tekmovanju v regionalni NLB Wheel ligi. Na sestanku so bili predstavniki in vodje ekip, predsednik ZPS Dane Kastelic, delegat sodnikov Žarko Tomšič, delegat lige Milan Lukan in njegov pomočnik Mitja Dečman ter trener slovenske ekipe Gregor Vodenik. Posvet je vodil vodja lige Gregor Gračner.

Predsednik Zveze Dane Kastelic je v pozdravnem nagovoru poudaril, da liga postaja vse zanimivejša in da jo bo ZPS tudi prihodnje podpirala. Omenil je še socialne programe Zveze ter športno dejavnost slovenskih paraplegikov in tetraplegikov. Ob tem je pripomnil, da je med paraolimpijsko odpravo kar polovica športnikov članov pokrajinskih društev Zveze paraplegikov Slovenije. Poudaril je še, da so za izvedbo tako obsežnega tekmovanja zelo pomembni sponzorji, nato pa vsem zaželel veliko delovnega elana in dobrih rezultatov. O poteku tekmovanja lige v pretekli sezoni so udeležence posveta seznanili: delegat sodnikov Žarko Tomšič, delegat lige Milan Lukan in Gregor Gračner.

Navedli so nekaj pomanjkljivosti, ki jih bodo v letošnji sezoni odpravili. Manjše napake so omenili tudi organizatorji posamičnih kol. Vodja lige Gregor Gračner meni, da je bila pretekla sezona uspešna, za promocijo košarke na vozičkih pa tudi izredno pomembna. V nadaljevanju delovnega sestanka so udeleženci potrdili finančno poročilo, nato pa sprejeli okvirni urnik tekem in organizatorje posamičnih krogov. Dogovorili so se tudi o nakupu nove športne opreme za vse tekmovalce in določili znesek kotizacije.

Organizator predvideva, da bodo v letošnji sezoni v dveh skupinah in dvokrožnem sistemu tekmovalce:

Skupina A - KIK Zmaj in KIK Una Sana (Bosna in Hercegovina), KKI Zagreb (Hrvaška), KKK Singidunum (Srbija).
Skupina B - Castelvechio (Italija), ZŠIS-POK (Slovenija), RSV Kärnten (Avstrija), KKI Vrbas (Bosna in Hercegovina). Prvi krog bodo ekipe odigrale novembra.

Tudi deveta sezona največjega košarkarskega ligaškega tekmovanja v regijah Alpe-Jadran-Donava bo potekala v organizaciji **Zveze paraplegikov Slovenije** in generalnim pokroviteljstvom **Novih ljubljanske banke** (prispevala bo dva košarkarska vozička, drese in majice). Za promocijo bo poskrbela **Kosarka.si**, za koordinacijo tekmovanja pa vodja lige **Gregor Gračner**.

Premočno je zmagala ekipa DP Celje

Piše: Jože Globokar

(foto: Arhiv ZPS)

V posamični konkurenci ponovno slavil Rudi Centrih iz DP Celja

Ribiči paraplegiki so s petim krogom 15. septembra 2016 zaključili tekmovanje v sezoni 2016.

V prvem krogu so ribiške večšine merili v Brdinjah na Koroškem, v drugem v Gradišču v Prekmurju, v tretjem v Brestanici na Dolenjskem, v četrtem v Prilozju v Beli krajini, v petem pa v Radečah v Posavju. V ribnikih in reki Savi živi vrsta različnih rib, zato je bilo treba izbrati tudi prave vabe.

“Največ znanja in izkušenj je v letošnji sezoni pokazal najboljši ribič paraplegiki in tetraplegiki Rudi Centrih, ki je v vseh petih krogih z največjim ulovom zmagal.”

Na vsakem tekmovanju je prejel najmanj tekmovalnih točk. S tem je veliko prispeval, da je njegova ekipa premočno osvojila prvo mesto.

V ekipnem tekmovanju je pokal za prvo mesto osvojila ekipa **DP-Celje** (35 točk - 148.665 gr), za drugo **DP-Murska Sobota** (47 točk - 73.808 gr), za tretje pa **DP-Slovenj Gradec** (55 točk - 61.278 gr). Četrto mesto je osvojila **DP-Maribor** (59 točk - 61.010 gr), peto **DP-Novo mesto** (86 točk - 34.880 gr), šesto **DP-Ljubljana** (93 točk - 5-31.223 gr), sedmo **DP-Koper** (102,5 točk - 21.702 gr), osmo pa **ZPS Ostrižki** (126 točk - 1.050 gr).

V posamični konkurenci je bil s štirimi točkami najboljši **Rudi Centrih - CE**, drugo mesto je s petimi točkami osvojil **Boštjan Javernik - SG**, tretji pa z osmimi točkami **Silvo Križanič**.

Ob razglasitvi rezultatov se je vodja športa pri Zvezi paraplegikov Slovenije **Gregor Gračner** zahvalil organizatorjem pri izvedbi posamičnih kol, nato pa podelil pokale najboljšim v ekipni in posamični konkurenci.

ŠAHOVSKI OREHI

Piše: Silvo Kovač

Šahovski oreh št.: 40

B. Kharchenko (2488) - R. Praggnanadhaa (2442) / Moskva, Aeroflot Open 09.03.2016

Šahovski svet je prijetno presenetila novica, da je desetletni indijski deček R. Praggnanadhaa izpolnil že drugo normo in postal najmlajši šahist z naslovom mednarodnega šahovskega mojstra. Ta naslov mu je Kongres FIDE -Mednarodne šahovske zveze uradno potrdil letošnjega septembra, v času 42. šahovske olimpiade v Bakuju. Po uradnih podatkih FIDE so to normo dosegli: Sergey Karjakin z 12 leti, Magnus Carlsen s 13 leti, Ruslan Ponomarjev s 14 leti itd. Mladi Praggnanadhaa izhaja iz šahovske družine, ki mu je omogočila igranje na mednarodnih šahovskih turnirjih po svetu.

Posebno odmevne so bile njegove partije na letošnjem Aeroflot Open turnirju v Moskvi, kjer je med drugim premagal tudi velemojstre in z učinkovito igro presegel normo za naziv mednarodnega šahovskega velemojstra. Tako od mladega indijskega dečka v naslednjem obdobju pričakujemo še korak k naslovu šahovskega velemojstra.

Poglejmo zanimiv in učinkovit finale iz partije Kharchenko - Praggnanadhaa. Na /DIAGRAMU št.: 40 / je pozicija, ki je nastala po 30. potezi belega Se4 x c5??

Ukrajinski velemojster se je polakomnil črnega kmeta in tako mlademu indijskemu šahistu omogočil učinkovit zaključek partije. Za belega je bilo boljše nadaljevanje 30. Da5 h6 31. Dd8+ Kh7 32. Dh4 Dh4: 33. Lh4: c4 in črni je zaradi aktivnejših figur v prednosti.

V partiji je najprej sledila žrtev črne trdnjave s potezo 30...Tf3: 31. Tf3: Df3:

Diagram št.: 40

in še žrtev črne dame za matno sliko. V kolikor beli vzame damo 32.gf3 Lxf3# mat! Beli zato brani polje g2 pred matom s potezo 32. Df1, vendar mladi indijski šahist je v svojem elementu in sledi še druga žrtev dame s potezo 32...Dg3: in beli se je vdal, saj na 33. hxg3 je beli kralj matiran s potezo 33... Th6# mat!

Šahovski oreh št.: 41

Wei Yi (2700) - Wang Chen (2514) / Prvenstvo Kitajske, 24.04.2016

Med 17.in 28.aprilom letos je bilo odigrano letošnje prvenstvo Kitajske v šahu. Prvenstvo v moški in ženski konkurenci je bilo izredno zanimivo in kvalitetno, saj kitajski šahisti in šahistke sodijo po njihovih zadnjih rezultatih, v sam svetovni vrh.

V moški konkurenci je med 12 velemojstri pričljivo zmagal še ne 17-letni velemojster Wei Yi (2700) rating

točk, ki je trenutno na 44. mestu na svetovni šahovski lestvici in je najmlajši igravec, ki je dosegel rating 2700 točk! V enajstih partijah je štirikrat zmagal in sedemkrat remiziral ter s 7,5 točkami za točko in pol prehitel Zeng Chongshenga in Bai Jinshia na 2.do 3. mestu.

V ženski konkurenci je med 12 šahistkami; ni igrala svetovna prvakinja Hou Yifan, zmagala mednarodna mojstrica Guo Qi (2436) rating točk z 8 točkami iz enajstih partij.

V nadaljevanju si oglejmo zaključni del partije novega kitajskega šampiona Wei Yia z Wang Chenom, ki je po otvoritvenih potezah siciljanske obrambe dolgo časa potekala po ustaljenih teoretičnih poteh. V 17. potezi ja Wang Chen kot črni odigral ...Db7N (teoretična novost), ki je v poziciji na DIAGRAMU št.: 41. Za slabo je bilo poznano nadaljevanje 17...g6 18.e5 de5

Diagram št.: 41

19.Le5: Db6 20.Lc6: Dc6: 21.Dh4 Sd5 22.Dh7!: 1-0 kot v partiji (V.Bernadskiy – V.Feoseev, Lvoy 2009).

Mladi šampion v nadaljevanju najprej podpre središčnega kmeta na polju e4, nato pa nadaljuje z aktivno igro na kraljevem krilu. 18.Tfe1 g6 19.Dh3 Tfe8 20.Dh6 Lf8 21.Dg5 Sd7 22.Sd5! Še ena odlična poteza, ki razkrije slaba polja v črnem taboru. 22... Db8 23.Sf6+Sf6: 24.Lf6: Tc8 25.Lg4. Z igrano potezo beli pripravlja pot trdnjavi za igro na h liniji. Črni ni zaznal vseh groženj belega in igra pasivno 25...La8?, kar Wei Yi lepo izkoristi v nadaljevanju. Za črnega je boljše nadaljevanje 25...Db7 26.c3 Lg7 27.Lg7: Kg7:, ki mu daje možnosti za obrambo. 26.Th3 Beli takoj izkoristi pasivno igro nasprotnika, ki se nadeja obrambe po peti vrsti. 26...Tc5 27.Dh4 h5 28.b4 in črna trdnjava mora zapustiti peto vrsto; na 28...Tc2 sledi odločilno 29.Lh5: in črni kralj je brez obrambe 1-0 in črni se je vdal!

Šahovski oreh št.: 42

Werner Hug (2460) – Viktor Korčnoj (2665) / Švica 1978

V začetku junija letos je v 85 – letu starosti umrl šahovski vele mojster Viktor Korčnoj (1931 – 2016), šahovska legenda, ki je 70 let zaznamovala šahovski svet.

Viktor Korčnoj se je rodil 23. marca 1931 v Leningradu (danes St.Peterburg). Težko otroštvo med 2. svetovno vojno je izoblikovalo življenje in tudi njegov šahovski slog igre na črno- belih poljih. Korčnoj je bil za šahovnico zelo nenavaden,

nepopustljiv, neustrašen. Kot velik šahovski genij je tudi Viktor čutil neskončni prezir do miroljubnega zaključka šahovske partije – remija. Vedno je iskal pot do zmage. Spuščal se je v sumljive položaje, jemal strupene kmete in bil mojster obrambe in tudi protinapada.

“Vele mojster Korčnoj je za Sovjetsko zvezo osvojil 21 zlatih medalj, med njimi šest zlatih olimpijskih, štirikrat je posegel po naslovu državnega prvaka Sovjetske zveze.”

V boju za svetovno prvenstvo ni bil najbolj uspešen proti svojim rojakom. Tudi takratna oblast mu ni bila preveč naklonjena in leta 1976 je prebegnil najprej na Nizozemsko, nato v Zah. Nemčijo in se končno ustalil v Švici leta 1979 – švicarsko državljanstvo je dobil leta 1991 in nato tudi uspešno igral za Švico. Po zmagi na kandidatskem turnirju je leta 1978 v dvoboju za naslov svetovnega prvaka izgubil z Anatolijem Karpovom po 33 partijah z rezultatom 6 : 5 v zmagah.

Dvakrat sem imel priložnost, da sem spremljal igro vele mojstra Korčnoj. Leta 2002 na 35. šahovski olimpiadi na Bledu, ko je igral za ekipo Švice, in kjer sem dobil tudi njegov avtogram. Drugič leta 2009 ob Vrbskem jezeru, ko je sodeloval v ekipi Švice na ekipnem evropskem prvenstvu veteranov.

Iz bogate zakladnice partij „železnega“ Viktorja

Diagram št.: 42

Korčnoj sem izbral manj znani finale partije Hug – Korčnoj, Švica 1978, ki ponazarja neizčrpen duh velikega šahovskega genija, ki je znal tudi v izenačeni poziciji poizkati pot do zmage.

Na /DIAGRAMU št.: 42 / je pozicija, ki je nastala po 23. potezi belega, ko je bila na c liniji opravljena zamenjava trdnjav. Vele mojster Korčnoj je zaznal slabosti v beli poziciji in odigral pogumno in učinkovito potezo 23...Lc6! Na 24.Dc6: sledi 24... Df1mat! Beli zato vzame črnega kmeta s potezo 24.Lb4:, nakar sledi še naslednja odlična poteza črnega, ki odloči partijo 24...De2:!!

Tudi v nadaljevanju belega 24.Dg1 sledi odločilen udar 24...De2:!!, saj bi na 25.Le2: črni matiral belega kralja v kletki s skokom skakača 25...Sf2# ali 25... Sg3:#. Na 25.Dg2 črni zmagava v nadaljevanju 25...De1+ 26.Dg1 Sf2+ 27.Kg2 Lf3:+ 28.Kf3: Dg1: in črni osvoji damo in zmagava. Po začasni žrtvi črne dame odloči vezava na beli poševnici h1 – a8. Na 25.Le2: sledi 25...Sg3:++ dvojni šah! in na 26.Kg1 Se2:+ šeh in črni ima figuro prednosti in zmagava. Beli se je vdal! (0- 1)

Šahovski oreh št.: 43

V. Kramnik (2808)- D. Vocaturo (2583) 42. šahovska olimpiada Baku, 13.09.2016

Od 1.do 14. septembra letos je v Bakuju, glavnem mestu Azerbajdžana potekala 42. šahovska olimpiada, največje ekipno mednarodno šahovsko tekmovanje.

V moški konkurenci je tekmovalo 180 štiričlanskih ekip. Prvo mesto in zlato olimpijsko medaljo so osvojili Američani, srebro Ukrajinci, bron pa Rusi.

Slovenski šahisti vele mojstri: Beljavsky, Lenič, Borišek, Škoberne in Šebenik so presegle začetna pričakovanja - po 10. krogu so bili na 7.mestu- vendar so po visokem porazu proti Ukrajini v 11.krogu osvojili 20. mestu (po rating točkah je Slovenija kotiralana na 29. mestu). V ekipi Slovenije je mladi vele mojster Luka Lenič na drugi šahovnici osvojil 8 točk iz 11 partij (72,7%) in bil na 7.mestu, kar je odličen rezultat.

“V ženski konkurenci je tekmovalo 140 štiričlanskih ekip. Zlato olimpijsko medaljo so osvojile Kitajke, srebrno Poljakinje in bronasto Ukrajinke. Slovenska ekipa :Unuk, Krivec, Kolarič, Vidic in Leonardi je bila na 24. mestu. (po ratingu na 38. mestu).”

V ekipi Rusije je igral vele mojster Vladimir Kramnik, ki je dosegel na drugi šahovnici najboljši rezultat in zlato medaljo; iz 8 partij 6,5 točk (81,3%). Tokrat smo izbrali njegovo partijo zadnjega kroga z italijanskim vele mojstrom Vocaturom.

Na DIAGRAMU št.: 43 je pozicija, ki je nastala po 27. potezi belega b4! V kraljevo-indijski obrambi je Kramnik v srednji igri žrtvoval figuro in zanjo dobil dva kmeta in aktivni položaj figuro. Z zadnjo potezo je želel zapreti poševnico črnemu lovcu in osvojiti osamljene črne kmete na daminem krilu. 27...c5 28.Sd5 Lc6 29.Ta6: Ld5: 30.Ld5: Ld8 31.b5! Beli ne vzame črnega kmeta c5 in nadaljuje z napredovanjem kmetov na daminem krilu. 31...Td7 32.b6 Ke7 33.b7 Lc7 34.Ta8 Beli kmet je prikorakal na sedmo vrsto in tudi pregrupacija črnih figur ga ne more zaustaviti. 34...Sf6 35.Tc8 Ld6 36.Lc6 Td8 37.a4

V pomoč belemu prihaja še kmet na a liniji in črni je brez dobre obrambe. V partiji je še sledilo: 37... Sd7 38.a5 Lb8 39.a6 Se5 40.Tb8:!! Še zaključna poanta zanimive in poučne končnice. Po 40... Tb8: 41.Ld5 in črni se je vdal! (1-0) Eden od belih kmetov se bo na osmi vrsti ob promociji spremenil v damo in zaključil mukotrno obrambo črnega. Občudovali smo tehnično dovršeno igro vele mojstra Kramnika!

Diagram št.: 43

Uspešno zaključen projekt »Aktivni, zdravi in zadovoljni«

Piše: Gal Jakič

(foto: Arhiv ZŠIS-POK)

Na ZŠIS-POK smo po 15 mesecih zaključili projekt »Aktivni, zdravi in zadovoljni«, ki so ga sofinancirali Norveški finančni mehanizmi 2009–2014. V tem članku bi radi bralcem in bralcem revije Športnik prikazali napredek projekta in dosežke, ki kljub zaključku projekta ostajajo za generacije zdajšnjih in bodočih športnikov invalidov.

Projekt s podnaslovom projekt integracije invalidov v šport in športne organizacije, z namenom zmanjševanja neenakosti v zdravju, se je na ZŠIS-POK rodil kot želja po večjem vključevanju invalidov v šport, z namenom ohranjanja in razvijanja zdravega življenjskega sloga skozi šport, tako na fizični kot psihični ravni. Zanimivost, ki smo jo v sklopu projekta večkrat poudarili (in je ne bomo pozabili niti v teh sklepnih mislih), je, da se je ZŠIS-POK za projekt odločila kljub dejstvu, da v prijavnih dokumentaciji in obsežnih fasciklih poročil, ki smo jih pripravili sodelavci projektne pisarne, ni govora o vrhunskem športu. Nasprotno, želja vseh partnerjev projekta je bila promocija gibanja v vseh vrstah športa invalidov, kar nam ponuja bolj zdravo

in športno populacijo, ki športno udejstvovanje na primerni zahtevnosti ravni jemlje kot (pomemben) del svojega življenjskega sloga. Ob tem smo nediskriminatorno obravnavali vse starostne skupine invalidov, od najmlajših, ki po starosti ali kriterijih mentalnega razvoja in sposobnostih sodijo v predšolsko vzgojo, do tistih najstarejših. Da tisti, ki s(m)o bolj tekmovalno naravnani, takoj pomislimo na posledično širjenje tekmovalne baze in večje število športnikov invalidov s širokim naborom gibalnih sposobnosti, je prijetna posledica, ki lahko slovenskemu vrhunskemu športu invalidov kakovostno služi še leta in končno spremeni t. i. fenomen obrnjene piramide (tj. pojav, kjer je vrhunskih športnikov številčno več kot tistih, ki se

do ravni vrhunskega športa poskušajo prebiti), s katerim se soočajo ne zgolj slovenski, temveč tudi tuji paraolimpijski komiteji, še posebej v regiji JV Evrope.

V projektu smo kot posebno ciljno skupino navedli populacijo Romov, kjer smo našli več stičnih točk, kot smo jih morda pričakovali. Na prvi pogled bi lahko to priznalo manjšino uvrščali med tiste, s katerimi se ZŠIS-POK in preostali deležniki v iskanju slovenskih talentov športa invalidov nis(m)o pretirano ukvarjali. Zato se nam je zdelo približanje področja športa invalidov tudi tej ciljni skupini zanimivo s številnih vidikov. Na koncu smo pri Romski športni zvezi in pri sodelujočih Romih dobili dobrega sogovornika, ki se v določeni meri srečuje s podobnimi »težavami v odraščanju« kot slovenski šport invalidov. Kdaj je treba o športu invalidov in/ali športu Romov govoriti

V Slovenskem športu invalidov manjka povezovanja med deležniki, ki na tem področju vsakodnevno ali občasno deujejo v vlogi organizatorjev ali udeležencev

kot o posebni veji športa? Je ta delitev med šport za vse ter šport invalidov in/ali šport Romov sploh potrebna? Kakšna je identiteta športa invalidov in/ali športa Romov? Ali lahko te različne pojavne oblike športa združimo, ali je bolje, da vsaka svojo pot nadaljuje posebej? Kje prihaja do prekrivanj v naših naporih? Čeprav je moje osebno prepričanje usmerjeno v prihodnost, ki jo šport invalidov in neinvalidov pišeta še bolj tesno povezana, se pri nekaterih izmed teh vprašanj tudi meni še zmeraj odpirajo drugačni pogledi na končno sliko.

Prav tako smo na ZŠIS-POK – v določeni meri samokritično, vsekakor pa pravilno – prepoznali, da v slovenskem prostoru športa invalidov še vedno manjka prav povezovanje med deležniki, ki na tem področju vsakodnevno ali vsaj občasno delujejo v vlogi organizatorjev ali udeležencev. Pravilnost prejšnje trditve so najprej prepoznale organizacije, ki so se nam pri tem projektu priključile kot projektni partnerji – Zavod Republike Slovenije za šport Planica, Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Soča, Center za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič – Draga, Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik ter naš norveški partner, Valnesfjord Helsesportssenter. Tem organizacijam se je kasneje priključilo še malo morje deležnikov: Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana, Zavod za slepe in slabovidne Ljubljana, Društvo Specialna olimpijada Slovenije, Športno društvo invalid Ljubljana, Romska športna zveza, Kajakaška zveza Slovenije, Judo klub Sokol Ljubljana ter množica drugih, ki športnike invalide redno vključujejo v športno-vadbene programe – posebej ali v integriranih skupinah z neinvalidi. Naj mi oprostijo, ker jih ob njihovem številu in v želji, da nikogar izmed njih ne izpustim med (posebej) pohvaljenimi, ne bom poimensko našteval, vsekakor pa si zaslužijo moje spoštovanje in veliko

hvaležnost za svoj vložek in trud.

Kaj torej ostaja zapuščina projekta »Aktivni, zdravi in zadovoljni«? Ponovno moram omeniti večjo povezanost in sodelovanje med projektnimi partnerji in deležniki. Kjer so nekoč obstajali skoraj anonimni stiki med posamezniki, skritimi za brezosebni naslovi elektronske pošte, so se stikale prijateljske vezi med strokovnjaki. Upam si trditi, da sodelovanje med vsemi danes poteka v bolj sproščeni in prijateljskem vzdušju, saj stremijo k skupnim ciljem in pišejo skupne zgodbe. Veseli nas, da so nekatere organizacije ta projekt prepoznale kot tisti, ki lahko rojeva partnerstva v novih projektih na področju športa invalidov in prenos dobrih praks ne zgolj na slovenski prostor, temveč tudi v obratni smeri, do Kraljevine Norveške in še kam.

Morda najpomembnejša zapuščina projekta so novi in prilagojeni športno-gibalni programi – Mali sonček, Zlati sonček, Krpan in Naučimo se plavati. Pri programih otrok in mladostnikov je bilo vodilo delovne skupine projekta, da pripravi gradivo, primerno ciljni skupini in njeni invalidnosti, vendar tako, da je predvidena zgolj osnovna usposobljenost trenerjev in športnih pedagogov, ki vadbo vodijo, o področju športa invalidov. Tako je – ob medicinski preverbi pripravljenega

gradiva s strani URI Soča – Priročnik za izvajanje interesnih programov športa otrok, mladine in odraslih s posebnimi potrebami v svoji osnovni obliki športnim delavcem pomagal, da se brez zadržkov in pogosto prisotnega strahu zaradi nepoznavanja invalidnosti in posledic, ki jih lahko športna vadba povzroči, lotijo vadbe invalidov. Veseli nas tudi dejstvo, da je s prilagoditvami pridobivanje značk omenjenih programov za predšolsko in osnovnošolsko populacijo omogočeno vsem in poleg športne komponente vzgaja tudi sovrstnike mladostnikov invalidov, ki se v integriranih skupinah naučijo pomembnih vrlin strpnosti, sodelovanja in pomembnosti enakopravnega dostopa do znanja tudi na na videz ne najpomembnejšem področju življenja, športu.

V sklopu projekta nismo pozabili na populacijo odraslih invalidov in invalidov starostnikov. Vodja projekta, dr. Tjaša Filipčič, je s sodelavci zanje pripravila 10 celostnih programov športa. Glavno vodilo pri razvoju programov je bilo, da programi odstranijo prenekatere korake, ki lahko populaciji invalidov otežijo ali onemogočijo športno vadbo oziroma jo od nje odvrnejo. Težave z dostopnostjo

V sklopu projekta se ni pozabilo niti na starejšo populacijo invalidov, dostopnosti objektov...

športnih objektov, prevozom na mesto vadbe, visoko ceno opreme, razkropljenostjo oseb s podobno obliko invalidnosti ali slabo finančno stanje so le nekatere izmed mnogih ovir, ki populacijo invalidov na tem področju postavljajo še dlje od podobno (ne)aktivne populacije neinvalidov. Zato smo se v projektu z vadbenimi programi osredotočili na naloge, ki jih lahko posamezniki opravljajo doma, v službi ali v sklopu športnih ali invalidskih društev. Vaje vključujejo tako enostavne pripomočke, ki pogosto brez posebnega namena samevajo v predalih (npr. rute, plastenke, teniške žogice), kot tudi tiste, pri katerih pripomočkov sploh ne potrebujemo. Poudarek programov je na preventivni obliki športne vadbe, ki bi lahko invalide dolgoročno privedla do večje aktivnosti, vsekakor pa tistim, ki primernih športnih programov zase še niso našli, olajšala iskanje in udeleževanje.

Ponosni smo tudi na povečanje števila športov v sistemu prilagojenih šolskih športnih tekmovanj. Standardnemu četvorčku v zasedbi plavanja, namiznega tenisa, atletike in orientacijskega teka se je v sklopu projekta pridružil 5 novih športov – dvoransko balinanje (boccia), elementi košarke, elementi nogometa, veliki kanu in judo. V kar nekaj izmed naštetih tekmovalnih disciplin smo našli na dobro oblikovane skupine, ki se z njimi ukvarjajo že dalj časa, dodali pa smo jim še invalide, ki se z njimi srečujejo prvič. Vsekakor so dodatne discipline obrodile sadove in želja projektne pisarne je, da se udeleževanje v vseh disciplinah v sklopu prilagojenih šolskih športnih tekmovanj nadaljuje tudi v prihodnjih letih. Še en pomemben del tega sklopa projekta je tehnična dokumentacija za izvajalce prilagojenih šolskih športnih tekmovanj, ki športnim delavcem in društvom omogoča, da se prijavijo kot organizatorji tekmovanj, izvedejo podobna tekmovanja na lokalni ravni oziroma tehnično dokumentacijo uporabijo kot še eno obliko športne vadbe ali za pripravo tekmovalcev na uradna tekmovanja.

Katalog organizacij, ki vključujejo invalide, je še en pomemben produkt projekta »Aktivni, zdravi in zadovoljni«. Tu so na enem mestu zbrane informacije in kontaktni podatki lokalnih invalidskih in športnih organizacij, ki v vadbo vključujejo tudi invalide. S tem ZŠIS-POK nadaljuje pozitiven trend uporabe interaktivnih spletnih tehnologij za lažje iskanje informacij in vključevanje invalidov v šport. Zavedamo se, da katalog organizacij še zdaleč ni popoln in tako informacijsko bogat, kot bi si želeli, je pa prvi korak

k lastni informacijski platformi, ki bo povezovala organizatorje in udeležence različnih oblik športne vadbe. Z uporabo spletne oblike kataloga (ki ga najdete na <http://katalog.zsis.si>) želimo razbremeniti osebje ZŠIS-POK, ki svetovanje glede najboljših ponudnikov vadbe danes izvaja prek telefona in spletne pošte, in to za vsak primer posebej, ter olajšati iskanje oblik udeleževanja v športu za invalide, še posebej za tiste, ki se po pridobljeni invalidnosti s problemom nepoznavanja ponudbe srečujejo prvič.

In če smem na tem mestu dodati še osebno željo – naj za projektom ostane aktivna, zdrava in zadovoljna populacija invalidov. Potem bomo še bolj zadovoljni tudi na ZŠIS-POK.

Projek je bil zagnan z namenom zmanjšanja neenakosti v zdravju, se je rodil na ZŠIS-POK kot želja po večjem vključevanju invalidov v šport

Mladi so bili navdušeni nad aktivnostmi, ki so se izvajale preko projekta AZZ

Skozi različne igre so se otroci povezovali med seboj

Prepoznavanje gibalnih sposobnosti in spretnosti

Piše: Tjaša Filipčič

(foto: T. Filipčič)

Prepoznavanje gibalnih sposobnosti in spretnosti s pomočjo testnega inštrumentarija ABC gibanja 2

Povzetek

Gibalna kompetentnost je zelo pomembna za življenje slehernega posameznika in je pogoj za sodelovanje v procesu šolanja in vključevanje v socialno življenje vrstnikov. Včasih je, zaradi različnih, znanih ali neznanih vzrokov gibanje posameznikov manj tekoče in nekoordinirano.

“Zaradi dinamičnih in nepredvidljivih situacij, ki se ves čas vzpostavljajo v življenju, imajo ti posamezniki težave tudi v dejavnostih dnevne rutine.”

Pomena gibanja in tudi spremljanja ter vrednotenja kompetentnosti gibanja se zavedajo v okviru Centra za psihodiagnostična sredstva, ki so prevedli, izdali in založili merski pripomoček za oceno gibanja, ki ga v nadaljevanju imenujemo ABC gibanje 2. Namen prispevka je predstaviti glavne značilnosti tega testnega inštrumentarija.

Ključne besede: gibalna kompetentnost, testni inštrumentarij ABC gibanja 2

1. Uvod

V Sloveniji smo merski pripomoček (imenovali smo ga ABC gibanje) spoznali v letu 2005 (Henderson, Sugden, Boben; 2005). Priročnik je bil preveden v slovenski jezik, vendar nismo imeli slovenskih normativnih podatkov. Podatki, ki smo jih dobili z merjenjem otrok, so služili le kot presejalno ocenjevanje gibalne kompetentnosti. V nadaljevanju so se avtorji Sugden in Henderson (2014) odločili, da naredijo posodobitev inštrumentarija. Dovolili so tudi priredbo merskega pripomočka ABC gibanje 2 v Sloveniji, ki ga predstavljamo v nadaljevanju prispevka.

2. Kaj nudi testni inštrumentarij ABC gibanje 2

ABC gibanje 2 nudi zanesljivo in veljavno meritev gibalnih sposobnosti in spretnosti. Inštrumentarij vsebuje vprašalnik in testne naloge za vsako starostno skupino (3-6 let, 7-10 let in 11-16 let). Z vprašalnikom ugotavljamo gibanje v statičnem in dinamičnem okolju. Poleg tega se spremlja in vrednoti negibalne dejavnike, ki se lahko izkazujejo pri otrocih in mladostnikih: pretirana aktivnost, impulzivnost, pasivnost, neorganiziranost, itd. Vprašalnik je pripomoček, ki usmeri uporabnika v poglobljeno oceno gibalnih težav. Poglobljena ocena je pokrita z osmimi nalogami, ki opredeljujejo področje spretnost rok, spretnost pri ciljanju in lovljenju ter področje sposobnosti statičnega in dinamičnega ravnotežja.

▲ Merjenje statičnega ravnotežja

Slika 1: Merjenje statičnega ravnotežja
Slika 2: Merjenje spretnosti rok

Izvajanje testa traja od 20 do 40 minut, odvisno od otrokove starosti in težavnosti nalog. Da bodo slovenski strokovnjaki lahko uporabljali ABC gibanje 2, so v okviru celotnega projekta prevedli in priredili priročnik za izvajalce tega merskega pripomočka. V njem so zbrana navodila za izvedbo, vrednotenje, interpretacijo podatkov. Dodani so tudi vsi potrebni statistični podatki, s pomočjo katerih uporabnik razbere metrične podatke o

zanesljivosti in veljavnosti merskega pripomočka in posameznega področja merjenja.

3. Pridobitev podatkov za postavitev norm

V okviru celotnega projekta so v Centru za psihodiagnostična sredstva opravili veliko delo. V projekt so povabili strokovnjake z različnih področij, od zdravnikov, razvojnih psihologov, specialnih pedagogov, športnih pedagogov in strokovnjakov s področja metodologije. Najprej so izvedli testiranje slovenskih otrok in izračunali norme za posamezno starostno skupino. Pri tem je sodelovalo 440 otrok in mladostnikov med 3. in 14. letom starosti (50,9% dečkov in 49,1% deklic). Po metodi notranje zanesljivosti so na populaciji slovenskih otrok pridobili podatke za komponentne dosežke in standardizirane dosežke izračunali Cronbachove koeficiente alfa in dobili naslednje rezultate: spretnost rok 0,805; ciljanje in lovljenje 0,702; ravnotežje 0,7222 in skupni testni dosežek 0,758. S pomočjo slovenskih norm, bodo vsi strokovnjaki, ki bodo uporabljali ta pripomoček, rezultate posameznika lahko primerjali z rezultati slovenske populacije.

4. Praktična uporabnost inštrumentarija

Preverjanju in vrednotenju gibalnih sposobnosti sledi priprava gibalnega

Merjenje spretnosti rok

program, s katerim bomo otroku ali mladostniku pomagali in razvijali gibalno kompetentnost. Nekaj idej ponuja gradivo (Sugden in Henderson; 2014), ki opredeljuje obravnavo otrok z gibalnimi težavami v njihovem naravnem okolju. V priročniku preberemo, kaj je bistvo in cilj obravnave v otrokovem naravnem okolju, kje naj obravnavata poteka in kdo obravnavo izvaja.

“Dodatno lahko dobimo informacije, kdaj se odločimo za obravnavo, kako pogosto jo je potrebno izvajati. Izjemno zanimive so longitudinalne predstavitve treh praktičnih primerov posameznikov, ki imajo težave na področju gibanja.”

Praktični zapisi nas ponovno opozorijo, kako gibalna kompetentnost oz. nekompetentnost pomembno vpliva na druge dimenzije človeka.

5. Zaključek

ABC gibanje 2, kot eden redkih merskih pripomočkov, ponuja kvalitativno in kvantitativno odkrivanje težav na področju gibanja. Je relativno enostaven za uporabo, zanesljiv in veljaven pripomoček. Z izdajo slovenske verzije ABC gibanje 2, želijo v okviru Centra za psihodiagnostična sredstva, povečati zanimanje za področje spremljanja in razvijanja gibalne kompetentnosti otrok in mladine v Sloveniji.

6. Literatura

Sugden, D.A., Henderson, S. E. (2014). *Obravnavanje otrok z gibalnimi težavami v njihovem naravnem okolju*. Ljubljana: Center za psihodiagnostična sredstva.

Henderson, S. E., Sugden, D. A., Barnett, E., Colnerič, B., Kavčič, T., A. L., Jerman, J., Boben, D., Groleger, K. (2014). *Baterija za oceno otrokovega gibanja: priročnik za izvajalce ABC gibanja 2*. 2. izd. Ljubljana: Center za psihodiagnostična sredstva.

Henderson, S. E., Sugden, D. A., Boben, D. (2005). *Baterija za oceno otrokovega gibanja: (ABC gibanja): priročnik*. Ljubljana: Center za psihodiagnostična sredstva, 2005.

Gorništvo slepih in slabovidnih

Piše: Maja Burian in Franc Krpač

(foto: Lastni arhiv avtorja)

Povzetek

Tehnika vodenja s palico

Gorništvo je dejavnost, pri kateri se razdaje premagujejo s hojo in je kot oblika rekreacije primerna tudi za osebe s slepoto ali slabovidnostjo. Za udeležanje osnovne doktrine pohodništva, ki se zavzema za zadovoljevanje potreb posameznika, je za izpeljavo gorniškega izleta z osebami s slepoto ali slabovidnostjo potrebno poznavanje telesne in psihične pripravljenosti, katerim sledijo organizacijske prilagoditve. Z namenom doprinosa znanj k varni in prijetni gorniški dejavnosti, v prispevku navajamo spoznanja, ki smo jih pridobili ob izpeljavi gorskih taborov za mladostnike s slepoto in slabovidnostjo.

Ključne besede: gorništvo, osebe s slepoto ali slabovidnostjo

1. Uvod

Začetke gorništva v Sloveniji zasledimo pri zeliščarjih in lovcih, ki so se v gore odpravljali s ciljem preživetja in tako kot veliko slovenskih umetnikov (Aljaž, Kugi, Gregorčič, Grohar ...), z navdušenjem poročali o lepotah, ki jih nudijo prostranosti gorskega sveta. Danes je obiskovanje gora predvsem športnorekreativna dejavnost.

Velik del naše dežele obdaja alpski svet, zato bi lahko rekli, da je

Slovenija naravni poligon za vse oblike sodelovanja človeka z naravo. Gorništvo je dejavnost, pri katerem se razdalje po pešpotah premaguje s hojo. Že leta 1979 je Kristan zapisal, da je hoja najpreprostejša, najcenejša in najučinkovitejša oblika telesne dejavnosti, ki se zoperstavlja posledicam modernega sveta, in ta definicija velja še danes. Hoja ima blagodejne učinke na duševno stanje, druženje zagotavlja potrebo po pripadnosti in uveljavljanju. Živahna in dlje trajajoča hoja nas krepi; še zlasti je dragocena za krepitev imunskega sistema, vpliva pa na srčno-žilni in dihalni sistem.

Pešpoti se po naši deželi raztezajo po gričih, hribih in po gorah. Srečati slepega ali slabovidnega pohodnika na gorskih poteh danes ni več redkost. Sporočilo je jasno: »Delna ali popolna izguba vida ne izključuje možnosti za gorništvo in je kot oblika rekreacije primerna za osebe s slepoto in slabovidnostjo.«

Ob izpeljavi večdnevni gorskih taborov za mladostnike s slepoto in slabovidnostjo smo pridobili spoznanja, ki jih v tem prispevku navajamo z namenom doprinosa znanj k varni in prijetni gorniški dejavnosti oseb z motnjo vida.

2. Upoštevanje vidne funkcije in zdravstvenega stanja

Pred načrtovanjem in izvedbo gorniškega izleta je potrebno poznavanje zdravstvenega stanja, vidne funkcije pa tudi stanja telesne pripravljenosti osebe s slepoto ali slabovidnostjo. Upošteva se vsa načela s prilagoditvami (v nadaljevanju) za izpeljavo varnega in prijetnega izleta glede na trajanje (poldnevni, celodnevni, večdnevni) ter formalno (planinske, taborniške organizacije, šole, vrtci) in neformalno (družina, prijatelj ...) socialno okolje.

Organizacijski, telesni in psihični pripravi

izleta se doda prilagoditev pri tehniki vodenja, upošteva pa se spoznanje, da slepi na blizu gledajo s prsti, na daleč pa z ušesi. Prilagoditve organizacije izleta nekoliko zapletejo, vendar je izlet z vsebinami, ki so naravnane na potrebe slepih in slabovidnih, obogaten. Priporoča se predhodna izpeljava krajšega pohoda (*poldnevna*) z vsemi elementi in načeli gorništvu, ki pripomorejo k presoji organizacije zahtevnejših izletov.

3. Priprava izleta

Psihična priprava

Gorniški izlet se ne začne s prvimi koraki na poti, ampak z uvodnim sestankom pred izletom. Informacije o izletu se posredujejo glede na gorniške izkušnje slepega ali slabovidnega. Začetniku se omogoči, da pred izletom z metodo taktilnega raziskovanja spozna planinsko opremo (*nahrbtnik, planinske čevlje, vrvico, oblačila ...*), predvideno pot z izhodiščno in s končno točko izleta pa zazna na reliefnem zemljevidu.

Prijetna doživetja (*npr. planinski krst na cilju ...*) pa tudi morebitne neprijetnosti (*npr. vreme, žulji, napor ...*) se opiše z namenom spodbude želje po izletu. Cilji slepega ali slabovidnega niso osvajanje vrhov za uživanje v razgledih po dolini, so pa možnost prisluhniti odmevu glasu, zvoku gorskih ptic, občutiti dotik mogočnih gorskih sten, drsenje med meliščnimi kamni ... Izkušnje, ki jih omogoča povezava senzornega in gibalnega področja, podkrepjene z razlago spremljevalca, so za osebe s slepoto in slabovidnostjo dragocena znanja iz gorskega sveta.

Izbira spremljevalca

Slepi ali slabovidni glede na ostanek vida zaznavajo okolico, kar pa mnogim po razgibanih gorskih poteh ne omogoča samostojne hoje. Pri organizacijski pripravi izleta (*določitev cilja, časa odhoda, prihoda, seznam*

opreme, hrana, učne vsebine na izletu ...) se izbere spremljevalca slepe ali slabovidne osebe. Vloga in naloga spremljevalca je kompleksna. Ta mora poleg poznavanja doktrine planinarjenja poznati tehniko vodenja osebe s slepoto ali slabovidnostjo in razumeti njegovo potrebo po komunikaciji. Idealen je planinski ali gorski vodnik z znanjem dela z ljudmi s posebnimi potrebami.

Tehnika hoje

Po poteh spremljevalec hodi pred slepim ali slabovidnim in uporablja tehniko vodenja s palico (*slika 1*). Uporabimo lahko pohodniško palico s prilagodljivo dolžino in topo konico.

“Palica, ki jo na enem koncu drži spremljevalec, na drugem pa slep ali slaboviden, služi kot vodilo, prek katerega se prenašajo informacije o hitrosti, višini koraka, naklonih in o odklonih na poti.”

Med hojo se ne pretirava s komunikacijo, po potrebi pa spremljevalec napove, opozori na oviro (*npr.: na desni strani v višini ramen manjša veja, naslednji korak sledi višja stopnica ...*). Tehnika vodenja s palico se je na naših izletih izkazala kot primerna tehnika vodenja slepega ali slabovidnega po ožjih gorskih poteh in pripomore k bolj sproščeni hoji.

Komunikacija

Most med slepim ali slabovidnim in svetom pohodništva je spremljevalec. Med postanki, ki so izbrani skladno z obremenitvami izleta, slepemu ali slabovidnemu z informacijami in razlago predstavijo okolico v luči, kakršni je. Vse, kar se nahaja v

neposredni bližini, mu omogoči spoznati s taktilnim raziskovanjem.

Predviden čas hoje

Za slepe ali slabovidne je sestop zahtevnejši od vzpona. Pri časovnem načrtovanju izleta se zato predvidi, da bo izlet potekal počasneje na račun sestopa kakor tudi postankov s taktilnim spoznavanjem okolice.

4. Zaključek

Gorništvu slepih ali slabovidnih poudarja načelo solidarnosti pri vodenju, ki temelji na prilagajanju najšibkejšemu v skupini in velja za vse elemente pohoda – od dolžine poti, hitrosti hoje, višine vzpona, počitka do dolžine koraka.

Na gorskih taborih z mladostniki s slepoto in slabovidnostjo smo se prepričali, da izguba vida pri pohodništvu ni šibkost, ki bi preprečila izpeljavo izleta, in spoznali, da gorništvu v družbi slepega ali slabovidnega postavlja na preizkušnjo udejanjanje osnovne doktrine, ki se pri pohodništvu celovito zavzema za zadovoljevanje potreb posameznika.

5. Literatura

Kristan, S. (1997). *Športna turistika*. Šolski center za telesno vzgojo. Ljubljana.

Kristan, S. (1993). *V gore...izletništvo, pohodništvo in gorništvu*. Didakta, Ljubljana.

Kristan, S. (1996). *Izletništvo, pohodništvo in gorništvu z orientiranjem in naravi*. Cilji šolske športne vzgoje. Konceptije in strategije športne vzgoje v Sloveniji. Zavod republike Slovenije za šolstvo in šport. Ljubljana.

Krpač, F. (1990). *Nekateri vidiki varnosti na šolskih izletih*. Gore in varnost. Poljče.

Krpač, F. (1999). *Izletništvo, pohodništvo in gorništvu na Pedagoški fakulteti v Ljubljani*. Planinski vestnik. 9, 398-399.

	SESTAVIL: BORIS KLEP	NEMŠKO-AM- ERIŠKA FILM. IGRALKA - BETTY (1905-1990)	SLOVENSKI TELEVIZIJSKI VODITELJ - GALUNIČ	SADEŽ BREZ SEMEN	AMPER	OZNAKA ZA KEMIJSKI ELEMENT ŽVEPLO	FR. GENERAL - AUGUSTE JEAN (1776-1822)	NEKDANJI SLOVENSKI PLAVALEC - PETRIČ	REKA V SIBIRIJI, DES- NI PRITOK JENISEJA
REKA V ITALIJI, PAD	VELEPOS- LA- NIŠTVO								
NELOGIČ- NOST, NESMISEL- NOST						ORGANIZACI- JA SEVERNO- ATLANTSK. SPORAZUMA	OTOK V IRS- KEM MORJU BOJAN CIMAN		
AVTO. OZNAKA HR. MESTA REKE	GRŠKA ČRKA ODPRTA TELESNA POŠKODBA				EVROPSKA DRŽAVA Z GL. MESTOM MINSK	MEDNAROD. AVTO. OZNAKA ZA ROMUNIJO	GRŠKI BOG VETROV JAP. PESNIK - SAIŠU		NEDA ARNERIČ
INDIJSKI IGRALEC KRIKETA, - PRAVIN					KEMIJSKI ELEMENT (BR) LANTAN				
	PRIMOŽ ALIČ DREVESNI HROŠČ				IT. REŽISER - SERGIO (1929-1989) HERCEGOVEC				
ČRTALO, RAVNILO						OS. ZAIMEK DELAVEC, KI STROJI KOŽE			
OSMI MESEC JUDOVSKEGA KOLEDARJA					VAS V SL. GORICAH ZAŠČITNI SLOJ BARVE			BINE MATOH ZNAK MESTA DRŽAVE, RODBINE	SKOK Z NOGE NA NOGO, SKAKLAJ
KRAJEVNA SKUPNOST					OPRTA, OPRTNICA TONA		RIMSKI VOJ- KOVODJA IN DRŽAVNIK, 63-12 pr.n.š.		
URADNA LISTINA, SPIS, ZAPIS					DRAMA KARLA ČAPKA UPANJE, UP		SVETLI DEL DNEVA	SOVJET. PILOT, HEROJ,VIKTOR GEORGIEVIČ OSEBA IZ BIBLIJE	
ODGOVOR NA KONTR					ZNAČILNOST NESODOB- NEGA RIMSKO 500				
					SLO. MODNA OBLIKOVAL- KA, LJUBIČIČ LITER			OTOK V JADRANSKEM MORJU	AVTO. OZNAKA POSTOINE
								VOJAŠKI OBRAMBNI NASIP KISIK	
						JAPONSKA IGRA Z GLASBO IN PLESOM		ORGAN VIDA	

- AGRIPA** - rimski vojskovodja in državnik, zet cesarja Avgusta (lat. Marcus Vipsanius Agrippa 63—12 pr. n. š.).
- AMEIL** - Auguste Jean (1776-1822), francoski general.
- ANGARA** - reka v Sibiriji, odtok Bajkalskega jezera, desni pritok Jeniseja.
- ARENBERG** - Auguste d', francoski politik iz 19. stoletja.
- ONOE** - Saišu (1876—1957), japonski pesnik.
- RAHOV** - Viktor Georgijevič (1914 - 1939), sovjetski častnik, vojaški pilot, letalski as in heroj Sovjetske zveze.

JEŠENSKÉ POČITNICE

(28. 10.-6. 11. 2016)

Dodatni 20 % popust in 2 otroka do 12. leta gratis,
od 28. 10. do 6. 11. 2016 v Hotelu Zdravilišče Laško

Dodatni 15 % popust in 1 otrok do 12. leta gratis,
od 1. 11. do 4. 11. 2016 v Hotelu Thermana Park Laško

**3 dni/2 noči že od
62 € na dan na osebo**

(namestitev v hotelu Zdravilišče laško)

BOŽIČNA PRAVLJICA

(23.-29. 12. 2016)

20 % First Minute popust za rezervacije
in plačila do 1. 11. 2016!

BREZPLAČNA namestitev za otroke
do 5. leta in enega otroka do 12. let!

**4 dni/3 noči že od
59,20 € na dan na osebo**

(namestitev v hotelu Zdravilišče laško)

NOVOLETNI PROGRAM

(29. 12. 2016-2. 1. 2017)

First minute ugodnost za rezervacije
in plačila do 31. 10. 2016.

Za imetnike Zlate kartice Thermana cluba
še **dodatni 15 % popust.**

1 otrok do 5 let in 1 otrok do 12 let **bivata brezplačno.**

**4 dni/3 noči že od
126 € na dan na osebo**

(namestitev v hotelu Zdravilišče laško)

S Silvestrsko večerjo v restavraciji hotela
namestitve ali **galaktičnim silvestrovanjem**
STAR WARS v Termalnem Centru pod stekleno
kupolo in zvezdnatim nebom.